

Úřední věstník

Evropské unie

L 114

České vydání

Právní předpisy

Svazek 49
27. dubna 2006

Obsah

I Akty, jejichž zveřejnění je povinné

- ★ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 629/2006 ze dne 5. dubna 2006, kterým se mění nařízení Rady (EHS) č. 1408/71 o uplatňování systémů sociálního zabezpečení na zaměstnané osoby, osoby samostatně výdělečně činné a jejich rodinné příslušníky pohybující se v rámci Společenství a nařízení Rady (EHS) č. 574/72, kterým se stanoví prováděcí pravidla k nařízení (EHS) č. 1408/71 ⁽¹⁾ 1
- ★ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2006/12/ES ze dne 5. dubna 2006 o odpadech ⁽¹⁾ 9
- ★ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2006/23/ES ze dne 5. dubna 2006 o licenci řídicího letového provozu Společenství ⁽¹⁾ 22
- ★ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2006/25/ES ze dne 5. dubna 2006 o minimálních požadavcích na bezpečnost a ochranu zdraví před expozicí zaměstnanců rizikům spojeným s fyzikálními činiteli (optickým zářením z umělých zdrojů) (devatenáctá samostatná směrnice ve smyslu čl. 16 odst. 1 směrnice 89/391/EHS) 38
- ★ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2006/31/ES ze dne 5. dubna 2006, kterou se mění směrnice 2004/39/ES o trzích finančních nástrojů, pokud jde o některé lhůty ⁽¹⁾ 60
- ★ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2006/32/ES ze dne 5. dubna 2006 o energetické účinnosti u konečného uživatele a o energetických službách a o zrušení směrnice Rady 93/76/EHS ⁽¹⁾ 64

Cena: 18 EUR

⁽¹⁾ Text s významem pro EHP.

CS

Akty, jejichž název není vtištěn tučně, se vztahují ke každodennímu řízení záležitostí v zemědělství a obecně platí po omezenou dobu.

Názvy všech ostatních aktů jsou vtištěny tučně a předchází jim hvězdička.

I

(Akty, jejichž zveřejnění je povinné)

NAŘÍZENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY (ES) č. 629/2006

ze dne 5. dubna 2006,

kterým se mění nařízení Rady (EHS) č. 1408/71 o uplatňování systémů sociálního zabezpečení na zaměstnané osoby, osoby samostatně výdělečně činné a jejich rodinné příslušníky pohybující se v rámci Společenství a nařízení Rady (EHS) č. 574/72, kterým se stanoví prováděcí pravidla k nařízení (EHS) č. 1408/71

(Text s významem pro EHP)

EVROPSKÝ PARLAMENT A RADA EVROPSKÉ UNIE,

s ohledem na Smlouvu o založení Evropského společenství, a zejména na články 42 a 308 této Smlouvy,

s ohledem na návrh Komise,

s ohledem na stanovisko Evropského hospodářského a sociálního výboru ⁽¹⁾,

v souladu s postupem stanoveným v článku 251 Smlouvy ⁽²⁾,

vzhledem k těmto důvodům:

- (1) Vstupem nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 631/2004 ze dne 31. března 2004, kterým se mění nařízení Rady (EHS) č. 1408/71 a nařízení Rady (EHS) č. 574/72, pokud jde o vyrovnání nároků a zjednodušení postupů ⁽³⁾, v platnost se zjednodušily postupy při získávání přístupu k věcným nemocenským dávkám během dočasného pobytu v jiném členském státě. Je vhodné rozšířit zjednodušené postupy na ustanovení o dávkách při pracovních úrazech a nemocech z povolání obsažená v nařízeních (EHS) č. 1408/71 ⁽⁴⁾ a (EHS) č. 574/72 ⁽⁵⁾.

- (2) Aby se přihlédlo ke změnám v právních předpisech některých členských států, přijatým zejména v nových členských státech po ukončení přístupových jednání, je třeba přizpůsobit přílohy nařízení (EHS) č. 1408/71.

- (3) Nařízení (EHS) č. 1408/71 a (EHS) č. 574/72 by proto měla být odpovídajícím způsobem změněna.

- (4) V zájmu právní jistoty a ochrany oprávněné důvěry dotyčných osob je nutné stanovit, že některá ustanovení pozměňující přílohu III nařízení (EHS) č. 1408/71 nabývají účinku zpětně od 1. května 2004.

- (5) Pro přijetí vhodných opatření v oblasti sociálního zabezpečení osob pro jiné než zaměstnané osoby nestanoví Smlouva žádné jiné pravomoci než ty, které jsou uvedeny v článku 308,

PŘIJALY TOTO NAŘÍZENÍ:

Článek 1

Přílohy I, II, IIa, III, IV a VI nařízení (EHS) č. 1408/71 se mění v souladu s přílohou tohoto nařízení.

Článek 2

Nařízení (EHS) č. 574/72 se mění takto:

1. V článku 60 ze zrušují odstavce 5 a 6.

⁽¹⁾ Úř. věst. C 24, 31.1.2006, s. 25.

⁽²⁾ Stanovisko Evropského parlamentu ze dne 15. listopadu 2005 (dosud nezveřejněné v Úředním věstníku) a rozhodnutí Rady ze dne 10. března 2006.

⁽³⁾ Úř. věst. L 100, 6.4.2004, s. 1.

⁽⁴⁾ Úř. věst. L 149, 5.7.1971, s. 2. Nařízení naposledy pozměněné nařízením Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 647/2005 (Úř. věst. L 117, 4.5.2005, s. 1).

⁽⁵⁾ Úř. věst. L 74, 27.3.1972, s. 1. Nařízení naposledy pozměněné nařízením Komise (ES) č. 207/2006 (Úř. věst. L 36, 8.2.2006, s. 3).

2. Článek 62 se nahrazuje tímto:

„Článek 62

Věcné dávky v případě pobytu v jiném členském státě, než je příslušný stát

1. K pobírání věcných dávek podle čl. 55 odst. 1 písm. a) bodu i) nařízení předloží zaměstnaná nebo samostatně výdělečně činná osoba poskytovateli péče doklad vydaný příslušnou institucí potvrzující nárok dotyčné osoby na věcné dávky. Tento doklad se zhotoví v souladu s článkem 2. Není-li dotyčná osoba schopna tento doklad předložit, obrátí se na instituci místa pobytu, která si u příslušné instituce vyžádá potvrzení o nároku dotyčné osoby na věcné dávky.

Doklad vydaný příslušnou institucí, který prokazuje nárok na dávky v souladu s čl. 55 odst. 1 písm. a) bodem i) nařízení, má v každém jednotlivém případě s ohledem na poskytovatele péče stejný účinek, jako vnitrostátní doklady o nároku osoby pojištěné u instituce místa pobytu.

2. Ustanovení čl. 60 odst. 9 prováděcího nařízení se použije obdobně.“

3. V článku 63 se odstavec 2 nahrazuje tímto:

„2. Ustanovení čl. 60 odst. 9 prováděcího nařízení se použije obdobně.“

4. V článku 66 se v odstavci 1 slova „v člancích 20 a 21“ nahrazují slovy „v článku 21“.

5. V článku 93 se v odstavci 1 zrušuje odkaz „22b“ a odkaz „34a nebo 34b“ se nahrazuje odkazem „nebo 34a“.

Článek 3

Toto nařízení vstupuje v platnost prvním dnem po vyhlášení v *Úředním věstníku Evropské unie*.

Bod 5 písm. a) podbody ii) až ix) a bod 5 písm. b) podbody ii) a iv) přílohy se použijí ode dne 1. května 2004.

Toto nařízení je závazné v celém rozsahu a přímo použitelné ve všech členských státech.

Ve Štrasburku dne 5. dubna 2006.

*Za Evropský parlament
předseda*

J. BORRELL FONTELLES

*Za Radu
předseda*

H. WINKLER

PŘÍLOHA

Přílohy nařízení (EHS) č. 1408/71 se mění takto:

1. V příloze I části II se oddíl „V. SLOVENSKO“ nahrazuje tímto:

„V. SLOVENSKO

Pro účely stanovení nároku na věcné dávky podle hlavy III kapitoly 1 nařízení se ‚rodinným příslušníkem‘ rozumí manžel nebo manželka nebo nezaopatřené dítě tak, jak je definuje zákon o rodinném přídavku na dítě“.

2. V příloze II části I se oddíl „H. FRANCIE“ nahrazuje tímto:

„H. FRANCIE

1. Doplnkové systémy dávek pro osoby samostatně výdělečně činné v oboru řemesel a obchodu, v průmyslových nebo obchodních činnostech nebo ve svobodných povoláních, doplnkové systémy důchodového pojištění pro osoby samostatně výdělečně činné ve svobodných povoláních, doplnkové pojistné systémy pro případy invalidity nebo úmrtí pro osoby samostatně výdělečně činné ve svobodných povoláních a doplnkové systémy dávek ve stáří pro smluvní praktické lékaře a pomocné pracovníky ve zdravotnictví, jak jsou uvedeny v člácích L.615-20, L.644-1, L.644-2, L.645-1 a L.723-14 zákona o sociálním zabezpečení.
2. Doplnkové systémy nemocenského pojištění a doplnkové systémy mateřských dávek pro osoby samostatně výdělečně činné v zemědělství, jak je uvedeno v článku L.727-1 zemědělského zákoníku“.

3. Příloha II část II se mění takto:

- a) oddíl „E. ESTONSKO“ se nahrazuje tímto:

„E. ESTONSKO

- a) Porodné.
- b) Příspěvek při adopci.“;

- b) oddíl „L. LOTYŠSKO“ se nahrazuje tímto:

„L. LOTYŠSKO

- a) Dávka při narození dítěte.
- b) Příspěvek při adopci dítěte.“;

- c) oddíl „S. POLSKO“ se nahrazuje tímto:

„S. POLSKO

Doplatek při narození dítěte (zákon ze dne 28. listopadu 2003 o rodinných dávkách).“

4. Příloha IIa se mění takto:

- a) v oddílu „D. NĚMECKO“ se slovo „Žádné“ nahrazuje tímto:

„Dávky na pokrytí nákladů na výživu podle základního ustanovení pro uchazeče o zaměstnání, pokud nejsou s ohledem na tyto dávky splněny požadavky opravňující k dočasnému doplatku po obdržení dávek v nezaměstnanosti (čl. 24 odst. 1 knihy II zákona o sociálním zabezpečení).“;

- b) oddíl „L. LOTYŠSKO“ se nahrazuje tímto:

„L. LOTYŠSKO

- a) Dávka státního sociálního zabezpečení (zákon o státních sociálních dávkách ze dne 1. ledna 2003).

- b) Zvláštní náhrada cestovních nákladů pro postižené osoby s obtížemi s pohyblivostí (zákon o státních sociálních dávkách ze dne 1. ledna 2003).“;

- c) oddíl „S. POLSKO“ se nahrazuje tímto:

„S. POLSKO

Sociální důchod (zákon o sociálním důchodu ze dne 27. června 2003).“;

- d) oddíl „V. SLOVENSKO“ se nahrazuje tímto:

„V.SLOVENSKO

Úprava důchodů z důvodu jediného zdroje příjmu, přiznaná před 1. lednem 2004.“

5. Příloha III se mění takto:

- a) část A se mění takto:

- i) zrušují se tyto oddíly:

oddíly 1, 4, 10, 11, 12, 14, 15, 18, 20, 21, 25, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 34, 35, 37, 38, 39, 41, 42, 43, 45, 46, 47, 49, 55, 56, 57, 59, 60, 63, 65, 66, 70, 76, 77, 78, 81, 91, 92, 93, 94, 95, 96, 97, 98, 99, 100, 101, 102, 103, 104, 105, 106, 107, 108, 109, 110, 115, 116, 117, 119, 120, 123, 125, 126, 133, 134, 135, 137, 138, 141, 143, 144, 150, 151, 152, 154, 155, 158, 160, 161, 166, 167, 168, 170, 171, 174, 176, 177, 181, 182, 183, 185, 186, 189, 192, 196, 197, 198, 199, 200, 201, 202, 203, 204, 205, 206, 207, 208, 209, 210, 211, 212, 213, 214, 215, 216, 217, 218, 219, 220, 221, 222, 223, 224, 225, 226, 227, 228, 229, 230, 231, 232, 233, 234, 235, 236, 239, 241, 246, 247, 249, 250, 252, 253, 254, 255, 256, 257, 258, 259, 260, 261, 262, 263, 264, 266, 268, 269, 280, 281, 282, 283, 284, 285, 286, 287, 291, 292, 293, 294, 295, 296, 297;

- ii) označení následujících oddílů se mění takto:

číslo oddílu BELGIE-NĚMECKO z „3“ na „1“,

číslo oddílu ČESKÁ REPUBLIKA-NĚMECKO z „26“ na „2“,

číslo oddílu ČESKÁ REPUBLIKA-KYPR z „33“ na „3“,

číslo oddílu ČESKÁ REPUBLIKA-LUCEMBURSKO z „36“ na „4“,

číslo oddílu ČESKÁ REPUBLIKA-RAKOUSKO z „40“ na „5“,
číslo oddílu ČESKÁ REPUBLIKA-SLOVENSKO z „44“ na „6“,
číslo oddílu DÁNSKO-FINSKO z „67“ na „7“,
číslo oddílu DÁNSKO-ŠVÉDSKO z „68“ na „8“,
číslo oddílu NĚMECKO-ŘECKO z „71“ na „9“,
číslo oddílu NĚMECKO-ŠPANĚLSKO z „72“ na „10“,
číslo oddílu NĚMECKO-FRANCIE z „73“ na „11“,
číslo oddílu NĚMECKO-LUCEMBURSKO z „79“ na „12“,
číslo oddílu NĚMECKO-MAĎARSKO z „80“ na „13“,
číslo oddílu NĚMECKO-NIZOZEMSKO z „82“ na „14“,
číslo oddílu NĚMECKO-RAKOUSKO z „83“ na „15“,
číslo oddílu NĚMECKO-POLSKO z „84“ na „16“,
číslo oddílu NĚMECKO-SLOVINSKO z „86“ na „17“,
číslo oddílu NĚMECKO-SLOVENSKO z „87“ na „18“,
číslo oddílu NĚMECKO-SPOJENÉ KRÁLOVSTVÍ z „90“ na „19“,
číslo oddílu ŠPANĚLSKO-PORTUGALSKO z „142“ na „20“,
číslo oddílu IRSKO-SPOJENÉ KRÁLOVSTVÍ z „180“ na „21“,
číslo oddílu ITÁLIE-SLOVINSKO z „191“ na „22“,
číslo oddílu LUCEMBURSKO-SLOVENSKO z „242“ na „23“,
číslo oddílu MAĎARSKO-RAKOUSKO z „248“ na „24“,
číslo oddílu MAĎARSKO-SLOVINSKO z „251“ na „25“,
číslo oddílu NIZOZEMSKO-PORTUGALSKO z „267“ na „26“,
číslo oddílu RAKOUSKO-POLSKO z „273“ na „27“,
číslo oddílu RAKOUSKO-SLOVINSKO z „275“ na „28“,
číslo oddílu RAKOUSKO-SLOVENSKO z „276“ na „29“,
číslo oddílu PORTUGALSKO-SPOJENÉ KRÁLOVSTVÍ z „290“ na „30“ a
číslo oddílu FINSKO-ŠVÉDSKO z „298“ na „31“;

iii) v oddílu „2. ČESKÁ REPUBLIKA-NĚMECKO“ se slova „Žádná úmluva“ nahrazují tímto:

„Ustanovení čl. 39 odst. 1 písm. b) a c) smlouvy o sociálním zabezpečení ze dne 27. července 2001.

Bod 14 závěrečného protokolu ke smlouvě o sociálním zabezpečení ze dne 27. července 2001.“;

- iv) V oddílu „3. ČESKÁ REPUBLIKA-KYPR“ se slovo „Žádné“ nahrazuje tímto:
- „Ustanovení čl. 32 odst. 4 smlouvy o sociálním zabezpečení ze dne 19. ledna 1999.“;
- v) v oddílu „4. ČESKÁ REPUBLIKA-LUCEMBURSKO“ se slovo „Žádné“ nahrazuje tímto:
- „Ustanovení čl. 52 bodu 8 smlouvy ze dne 17. listopadu 2000.“;
- vi) oddíl „6. ČESKÁ REPUBLIKA-SLOVENSKO“ se nahrazuje tímto:
- „6. ČESKÁ REPUBLIKA-SLOVENSKO
- Články 12, 20 a 33 smlouvy o sociálním zabezpečení ze dne 29. října 1992.“;
- vii) v oddílu „18. NĚMECKO-SLOVENSKO“ se slova „Žádná úmluva“ nahrazují tímto:
- „Ustanovení čl. 29 odst. 1 bodů 2 a 3 dohody ze dne 12. září 2002. Odstavec 9 závěrečného protokolu k dohodě ze dne 12. září 2002.“;
- viii) v oddílu „23. LUCEMBURSKO-SLOVENSKO“ se slova „Žádná úmluva“ nahrazují tímto:
- „Ustanovení čl. 50 odst. 5 smlouvy o sociálním zabezpečení ze dne 23. května 2002.“;
- ix) v oddílu „29. RAKOUSKO-SLOVENSKO“ se slova „Žádná úmluva“ nahrazují tímto:
- „Ustanovení čl. 34 odst. 3 dohody o sociálním zabezpečení ze dne 21. prosince 2001.“;
- b) část B se mění takto:
- i) zrušují se tyto oddíly:
- oddíly 1, 4, 10, 11, 12, 14, 15, 18, 20, 21, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 49, 55, 56, 57, 59, 60, 63, 65, 66, 70, 76, 77, 78, 81, 84, 87, 91, 92, 93, 94, 95, 96, 97, 98, 99, 100, 101, 102, 103, 104, 105, 106, 107, 108, 109, 110, 115, 116, 117, 119, 120, 123, 125, 126, 133, 134, 135, 137, 138, 141, 143, 144, 150, 151, 152, 154, 155, 158, 160, 161, 166, 167, 168, 170, 171, 174, 176, 177, 181, 182, 183, 185, 186, 189, 192, 196, 197, 198, 199, 200, 201, 202, 203, 204, 205, 206, 207, 208, 209, 210, 211, 212, 213, 214, 215, 216, 217, 218, 219, 220, 221, 222, 223, 224, 225, 226, 227, 228, 229, 230, 231, 232, 233, 234, 235, 236, 239, 241, 242, 246, 247, 249, 250, 252, 253, 254, 255, 256, 257, 258, 259, 260, 261, 262, 263, 264, 266, 268, 269, 280, 281, 282, 283, 284, 285, 286, 287, 291, 292, 293, 294, 295, 296, 297;
- ii) označení následujících oddílů se mění takto:
- číslo oddílu ČESKÁ REPUBLIKA-KYPR z „33“ na „1“,
- číslo oddílu ČESKÁ REPUBLIKA-RAKOUSKO z „40“ na „2“,
- číslo oddílu NĚMECKO-MAĎARSKO z „80“ na „3“,
- číslo oddílu NĚMECKO-SLOVINSKO z „86“ na „4“,
- číslo oddílu ITÁLIE-SLOVINSKO z „191“ na „5“,
- číslo oddílu MAĎARSKO-RAKOUSKO z „248“ na „6“,

číslo oddílu MAĎARSKO-SLOVINSKO z „251“ na „7“,

číslo oddílu RAKOUSKO-POLSKO z „273“ na „8“,

číslo oddílu RAKOUSKO-SLOVINSKO z „275“ na „9“ a

číslo oddílu RAKOUSKO-SLOVENSKO z „276“ na „10“;

iii) v oddílu „1. ČESKÁ REPUBLIKA-KYPR“ se slovo „Žádné“ nahrazuje tímto:

„Ustanovení čl. 32 odst. 4 dohody o sociálním zabezpečení ze dne 19. ledna 1999.“;

iv) v oddílu „10. RAKOUSKO-SLOVENSKO“ se slova „Žádná úmluva“ nahrazují tímto:

„Ustanovení čl. 34 odst. 3 dohody o sociálním zabezpečení ze dne 21. prosince 2001.“

6. Příloha IV se mění takto:

a) část A se mění takto:

i) v oddílu „B. ČESKÁ REPUBLIKA“ se slovo „Žádné“ nahrazuje tímto:

„Plné invalidní důchody pro osoby, jejichž úplná invalidita vznikla před dosažením osmnácti let a které nebyly po požadovanou dobu pojištěny (§ 42 zákona č. 155/1995 Sb. o důchodovém pojištění).“;

ii) v oddílu „X. ŠVÉDSKO“ se slovo „Žádné“ nahrazuje tímto:

„Právní předpisy o dávkách odvozených ze mzdy při dlouhodobé pracovní neschopnosti (kapitola 8 zákona 1962: 381 o všeobecném pojištění, ve znění pozdějších předpisů).“;

b) část C se mění takto:

i) oddíl „B. ČESKÁ REPUBLIKA“ se nahrazuje tímto:

„B. ČESKÁ REPUBLIKA

Invalidní (plný a částečný) a pozůstalostní (vdovský, vdovecký a sirotčí) důchod v případě, že nejsou odvozeny ze starobního důchodu, na který by měla zesnulá osoba v den svého úmrtí nárok.“;

ii) v oddílu „E. ESTONSKO“ se slovo „Žádné“ nahrazuje tímto:

„Všechny žádosti o invalidní, starobní nebo pozůstalostní důchod, u kterých:

— doba pojištění v Estonsku skončila do 31. prosince 1998,

— osobně registrovaná sociální daň žadatele placená v souladu s estonskými právními předpisy činí alespoň průměr sociální daně za příslušný rok pojištění.“;

c) v části D bodu 2 se písmeno g) nahrazuje tímto:

„g) slovenský invalidní důchod a pozůstalostní důchod z něj odvozený“.

7. Příloha VI oddíl „Q. NIZOZEMSKO“ se mění takto:

a) v bodu 4 se písmeno b) nahrazuje tímto:

„b) Má-li podle písmene a) dotčená osoba nárok na nizozemskou invalidní dávku, provede se výpočet dávek podle čl. 46 bod 2 nařízení:

i) v souladu s ustanoveními WAO, jestliže dotčená osoba před vznikem pracovní neschopnosti naposledy pracovala jako zaměstnaná osoba ve smyslu čl. 1 písm. a) nařízení,

ii) v souladu se zákonem o invalidním pojištění (osoby samostatně výdělečně činné) (WAZ), jestliže dotčená osoba před vznikem pracovní neschopnosti naposledy pracovala v jiném postavení než jako zaměstnaná osoba ve smyslu čl. 1 písm. a) nařízení.“;

b) bod 7 se nahrazuje tímto:

„7. Pro účely použití hlavy II nařízení se osoba považovaná za zaměstnanou osobu ve smyslu zákona o dani z příjmu z roku 1964, která je takto pojištěna národním pojištěním, považuje za vykonávající činnost v placeném zaměstnání.“

SMĚRNICE EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY 2006/12/ES**ze dne 5. dubna 2006****o odpadech****(Text s významem pro EHP)**

EVROPSKÝ PARLAMENT A RADA EVROPSKÉ UNIE,

s ohledem na Smlouvu o založení Evropského společenství,
a zejména na článek 175 této smlouvy,

s ohledem na návrh Komise,

s ohledem na stanovisko Evropského hospodářského
a sociálního výboru ⁽¹⁾,

po konzultaci s Výborem regionů,

v souladu s postupem stanoveným v článku 251 Smlouvy ⁽²⁾,

vzhledem k těmto důvodům:

(1) Směrnice Rady 75/442/EHS ze dne 15. července 1975 o odpadech ⁽³⁾ byla několikrát podstatně změněna ⁽⁴⁾. Z důvodu srozumitelnosti a přehlednosti by měla být uvedená směrnice kodifikována.

(2) Základním účelem všech předpisů týkajících se nakládání s odpady musí být ochrana lidského zdraví a životního prostředí před škodlivými vlivy sběru, přepravy, zpracování, skladování a skládkování odpadů.

(3) Ke zvýšení účinnosti nakládání s odpady ve Společenství je zapotřebí jednotná terminologie a definice odpadů.

(4) Na movitý majetek, kterého se majitel zbavuje nebo má v úmyslu se zbavit nebo se od něho vyžaduje, aby se ho zbavil, je třeba s výhradou některých výjimek uplatnit účinné a důsledné předpisy o odstraňování a využití odpadů.

(5) Je třeba podporovat využití odpadů a použití využitých materiálů jako surovin za účelem zachování přírodních zdrojů. Mohlo by být zapotřebí přijmout pro opětovně použitelný odpad zvláštní předpisy.

(6) K dosažení vysokého stupně ochrany životního prostředí musí členské státy vedle odpovědných opatření k zajištění odstraňování a využití odpadů činit opatření k omezování tvorby odpadů, zejména podporou čistých technologií a výrobků, které je možné recyklovat a opětovně využít, a to s přihlédnutím ke stávajícím či potenciálním možnostem odbytu využitého odpadu.

(7) Kromě toho mohou odlišnosti v právních předpisech členských států týkajících se odstraňování a využití odpadů ovlivnit kvalitu životního prostředí a řádné fungování vnitřního trhu.

(8) Pro Společenství jako celek je důležité, aby se v odstraňování odpadu stalo soběstačným, a pro jednotlivé členské státy je žádoucí, aby o takovou soběstačnost usilovaly.

(9) K dosažení těchto cílů je třeba, aby byly v členských státech vypracovány plány pro nakládání s odpady.

(10) Je žádoucí omezovat pohyb odpadu a členské státy by ve svých plánech pro nakládání s odpady měly za tímto účelem přijmout nezbytná opatření.

(11) K zabezpečení vysokého stupně ochrany a účinné regulace je nutno udělovat povolení a kontrolovat provoz podniků, které provádějí odstraňování a využití odpadu.

⁽¹⁾ Úř. věst. C 112, 30.4.2004, s. 46.

⁽²⁾ Stanovisko Evropského parlamentu ze dne 9. března 2004 (Úř. věst. C 102 E, 28.4.2004, s. 106) a rozhodnutí Rady ze dne 30. ledna 2006.

⁽³⁾ Úř. věst. L 194, 25.7.1975, s. 39. Směrnice naposledy pozměněná nařízením Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1882/2003 (Úř. věst. L 284, 31.10.2003, s. 1).

⁽⁴⁾ Viz část A přílohy III.

(12) Při respektování určitých podmínek a za předpokladu dodržování požadavků ochrany životního prostředí mohou být některá zařízení, která sama zpracovávají nebo využívají svůj odpad, vyňata z povinnosti získat povolení. Taková zařízení by měla podléhat registraci.

(13) V zájmu možnosti monitorování odpadu od jeho vzniku až po konečné odstranění se povinnost povolení či registrace a podrobení se přiměřené kontrole musí vztahovat i na ostatní podniky, které se zabývají odpady, například provádějí jeho sběr, přepravu či s tím spojenou zprostředkovatelskou činnost.

(14) Podíl nákladů nepokrytých výnosy ze zpracování odpadů by měl být hrazen podle zásady „znečišťovatel platí“.

(15) Opatření nezbytná k provedení tohoto nařízení by měla být přijata v souladu s rozhodnutím Rady 1999/468/ES ze dne 28. června 1999 o postupech pro výkon prováděcích pravomocí svěřených Komisi ⁽¹⁾.

(16) Touto směrnicí by neměly být dotčeny povinnosti členských států týkající se lhůt pro provedení uvedených směrnic ve vnitrostátním právu stanovených v části B přílohy III,

PŘIJALY TUTO SMĚRNICI:

Článek 1

1. Pro účely této směrnice se rozumí:

a) „odpadem“ jakákoli látka nebo předmět spadající do kategorií uvedených v příloze I, kterých se držitel zbavuje nebo má v úmyslu se zbavit nebo se od něho požaduje, aby se jich zbavil;

b) „původcem“ kdokoli, jehož činností vzniká odpad („prvotní původce“), nebo kdokoli, kdo provádí předzpracování, směšování nebo jiné činnosti, jejichž výsledkem je změna charakteru nebo složení odpadů;

c) „držitelem“ původce odpadu nebo fyzická nebo právnická osoba, která má odpad ve svém držení;

d) „nakládáním s odpady“ sběr, přeprava, využití a odstraňování odpadů, včetně dozoru nad těmito činnostmi, a následná péče o místa odstranění;

e) „odstraňováním“ kterýkoli z postupů uvedených v příloze II A;

f) „využitím“ kterýkoli z postupů uvedených v příloze II B;

g) „sběrem“ shromažďování, třídění nebo směšování odpadů pro účely přepravy.

2. Pro účely odst. 1 písm. a) vypracuje Komise postupem podle čl. 18 odst. 3 seznam odpadů spadajících do kategorií uvedených v příloze I. Tento seznam je pravidelně přezkumován a v případě potřeby stejným postupem revidován.

Článek 2

1. Z oblasti působnosti této směrnice jsou vyňaty:

a) plynné emise vypouštěné do ovzduší;

b) oblasti již upravené jinými předpisy:

i) radioaktivní odpady,

ii) odpady vznikající při geologickém průzkumu, těžbě, úpravě a skladování nerostných surovin a provozu povrchových dolů,

iii) mrtvá těla zvířat a tyto zemědělské odpady: exkrementy a další přírodní nikoli nebezpečné látky používané v zemědělství,

iv) odpadní vody s výjimkou odpadů v kapalné formě,

v) vyřazené výbušniny.

2. Zvláštní pravidla pro jednotlivé případy nebo doplňující pravidla uvedená v této směrnici mohou být stanovena zvláštními směrnicemi.

⁽¹⁾ Úř. věst. L 184, 17.7.1999, s. 23.

Článek 3

1. Členské státy přijmou vhodná opatření na podporu:

- a) za prvé, předcházení nebo omezování vzniku odpadů a jejich škodlivosti, zejména
 - i) vývojem čistých technologií, šetrnějších při využívání přírodních zdrojů,
 - ii) technickým vývojem a uváděním na trh výrobků navržených tak, aby způsobem své výroby, používání nebo konečného odstranění nepřispívaly nebo přispívaly co nejméně ke zvyšování množství nebo škodlivosti odpadů a nebezpečí znečišťování životního prostředí,
 - iii) vývojem vhodných technologií konečného odstranění nebezpečných látek obsažených v odpadech určených k využití;
- b) za druhé,
 - i) využití odpadů prostřednictvím recyklace, opětovného použití, regenerace nebo každé jiné činnosti zaměřené na získávání druhotných surovin nebo
 - ii) používání odpadů jako zdroje energie.

2. Členské státy uvědomí Komisi o všech opatřeních, která zamýšlejí přijmout pro dosažení cílů uvedených v odstavci 1, s výjimkou případů, na které se vztahuje směrnice Evropského parlamentu a Rady 98/34/ES ze dne 22. června 1998 o postupu při poskytování informací v oblasti norem a technických předpisů⁽¹⁾. Komise o těchto opatřeních uvědomí ostatní členské státy a výbor uvedený v čl. 18 odst. 1.

Článek 4

1. Členské státy přijmou nezbytná opatření, aby zajistily, že odpady se využívají nebo odstraňují bez ohrožení lidského zdraví a bez použití postupů či metod, které mohou poškodit životní prostředí, zejména:

- a) bez ohrožení vod, ovzduší, půdy, rostlin a živočichů,
- b) bez obtěžování hlukem nebo zápachem,

c) bez nepříznivého ovlivňování krajiny nebo míst zvláštního zájmu.

2. Členské státy rovněž učiní nezbytná opatření pro zákaz svévolného opuštění, nepovoleného ukládání a nekontrolovaného odstraňování odpadů.

Článek 5

1. Členské státy přijmou ve spolupráci s dalšími členskými státy, pokud je to nezbytné nebo účelné, vhodná opatření k vybudování jednotné a přiměřené sítě zařízení na odstraňování odpadu s využitím nejlepší dostupné technologie, která nevyžaduje nadměrné náklady. Tato síť musí Společenství jako celku umožnit, aby dosáhlo soběstačnosti v odstraňování odpadu, a členským státům, aby se tomuto cíli individuálně přibližovaly, přičemž se berou v úvahu zeměpisné podmínky nebo potřeby specializovaných zařízení pro určité druhy odpadu.

2. Síť uvedená v odstavci 1 musí též umožnit, aby se odpad odstraňoval v některém z nejbližších vhodných zařízení s použitím co nejvhodnějších metod a technologií k zajištění vysokého stupně ochrany životního prostředí a veřejného zdraví.

Článek 6

Členské státy zřídí nebo určí příslušný orgán nebo orgány, které budou odpovědné za provádění této směrnice.

Článek 7

1. K dosažení cílů uvedených v článcích 3, 4 a 5 je třeba, aby příslušný orgán nebo orgány uvedené v článku 6 co nejdříve vypracovaly jeden nebo několik plánů pro nakládání s odpady. Tyto plány obsahují zejména:

- a) druh, množství a původ odpadu určeného k využití nebo odstranění,
- b) obecné technické požadavky,
- c) veškerá zvláštní opatření týkající se zvláštních odpadů,
- d) vhodná místa nebo zařízení pro odstraňování odpadu.

⁽¹⁾ Úř. věst. L 204, 21.7.1998, s. 37. Směrnice naposledy pozměněná aktem o přistoupení z roku 2003.

2. Plány uvedené v odstavci 1 mohou například zahrnovat:

- a) fyzické nebo právnické osoby zmocněné k nakládání s odpady,
- b) rozpočtové náklady na postupy využití a odstraňování,
- c) vhodná opatření na podporu racionalizace sběru, třídění a úpravy odpadu.

3. Kde to je vhodné, spolupracují členské státy při sestavování těchto plánů s dalšími členskými státy a s Komisí. Sdělí je Komisi.

4. Členské státy mohou přijímat nezbytná opatření, aby se zabránilo pohybům odpadu, které nejsou v souladu s jejich plány pro nakládání s odpady. O všech takových opatřeních uvědomí Komisi a ostatní členské státy.

Článek 8

Členské státy přijmou nezbytná opatření, aby bylo zajištěno, že každý držitel odpadu:

- a) přenechá manipulaci s odpadem soukromému nebo veřejnému zařízení, které odpad sbírá, nebo podniku, který provádí operace uvedené v příloze II A či II B,

nebo

- b) využívá nebo odstraňuje odpad sám v souladu s ustanoveními této směrnice.

Článek 9

1. Pro účely uplatňování článků 4, 5 a 7 musí každé zařízení nebo podnik, který provádí operace uvedené v příloze II A, získat povolení od příslušného orgánu podle článku 6.

Toto povolení zahrnuje:

- a) druhy a množství odpadů,
- b) technické požadavky,
- c) bezpečnostní opatření, která je třeba přijmout,
- d) místo odstraňování,

- e) metodu úpravy.

2. Povolení mohou být udělována na určité období, mohou být obnovitelná, mohou se na ně vztahovat podmínky a závazky anebo, zejména je-li navrhovaná metoda odstraňování nepřijatelná z hlediska ochrany životního prostředí, mohou být zamítnuta.

Článek 10

Pro účely uplatňování článku 4 musí každé zařízení nebo podnik, který provádí operace uvedené v příloze II B, získat povolení.

Článek 11

1. Aniž je dotčena směrnice Rady 91/689/ES ze dne 12. prosince 1991 o nebezpečných odpadech ⁽¹⁾, je možno vyjmout z požadavku povolení požadovaného v článku 9 nebo v článku 10:

- a) zařízení nebo podniky, které odstraňují vlastní odpad v místě jeho vzniku,

a

- b) zařízení nebo podniky provádějící využití odpadů.

2. Výjimku podle odstavce 1 je možno uplatnit, pouze:

- a) jestliže příslušné orgány přijaly obecná pravidla pro každý typ činnosti, kterými se stanoví druhy a množství odpadů a podmínky, za kterých může být daná činnost vyňata z požadavků povolení,

a

- b) jestliže druhy nebo množství odpadů a metody odstraňování nebo využití jsou takové, že jsou splněny podmínky požadované v článku 4.

3. Zařízení nebo podniky podle odstavce 1 podléhají registraci u příslušných orgánů.

4. Členské státy uvědomí Komisi o obecných pravidlech přijatých na základě odst. 2 písm. a).

⁽¹⁾ Úř. věst. L 377, 31.12.1991, s. 20. Směrnice ve znění směrnice 94/31/ES (Úř. věst. L 168, 2.7.1994, s. 28).

Článek 12

Zařízení nebo podniky, které profesionálně sbírají nebo přepravují odpad nebo které zařizují odstraňování či využití odpadů pro potřeby jiných osob (obchodníků nebo zprostředkovatelů), podléhají registraci u příslušných orgánů, pokud u nich není vyžadováno povolení.

Článek 13

Zařízení nebo podniky, které provádějí operace uvedené v článcích 9 až 12, podléhají přiměřené pravidelné kontrole příslušnými orgány.

Článek 14

1. Všechna zařízení a podniky uvedené v článcích 9 a 10 musí:

- a) vést záznamy o množství, charakteru, původu a případně o určení, frekvenci sbírání, způsobu přepravy a metodě zpracování odpadů uvedených v příloze I a o činnostech uvedených v příloze II A nebo II B,
- b) poskytnout tyto informace na požádání příslušným orgánům uvedeným v článku 6.

2. Členské státy mohou požadovat, aby se odstavcem 1 řídili také původci odpadu.

Článek 15

Na základě zásady „znečišťovatel platí“ musí náklady na odstraňování odpadů nést:

- a) držitel, který přenechá manipulaci s odpadem zařízení, které odpad sbírá, nebo podniku uvedenému v článku 9,

nebo

- b) předchozí držitelé nebo výrobce výrobku, z něhož odpad vznikl.

Článek 16

Členské státy podávají v tříletých odstupech Komisi informace o provádění této směrnice, a to v podobě zprávy za příslušný úsek péče o životní prostředí, která pojedná i o dalších směrních Společenství, jež se k tomuto úseku vztahují. Zpráva se vypracovává na základě dotazníku nebo osnovy, které sestaví Komise postupem podle čl. 18 odst. 2. Dotazník nebo osnova se členským státům zasílá šest měsíců před začátkem období, jehož se zpráva týká. Komisi se zpráva předává do devíti měsíců od konce tříletého období, jehož se týká.

Komise uveřejní zprávu o provádění této směrnice v celém Společenství do devíti měsíců od obdržení zpráv z členských států.

Článek 17

Změny nutné pro přizpůsobování příloh této směrnice vědeckému a technickému pokroku se přijímají postupem podle čl. 18 odst. 3.

Článek 18

1. Komisi je nápomocen výbor.

2. Odkazuje-li se na tento odstavec, použijí se články 4 a 7 rozhodnutí 1999/468/ES s ohledem na článek 8 zmíněného rozhodnutí.

Doba uvedená v čl. 4 odst. 3 rozhodnutí 1999/468/ES je jeden měsíc.

3. Odkazuje-li se na tento odstavec, použijí se články 5 a 7 rozhodnutí 1999/468/ES s ohledem na článek 8 zmíněného rozhodnutí.

Doba uvedená v čl. 5 odst. 6 rozhodnutí 1999/468/ES je tři měsíce.

4. Výbor přijme svůj jednací řád.

Článek 19

Členské státy sdělí Komisi znění hlavních ustanovení vnitrostátních právních předpisů, které přijmou v oblasti působnosti této směrnice.

Článek 20

Směrnice 75/442/EHS se zrušuje, aniž jsou dotčeny povinnosti členských států týkající se lhůt pro provedení uvedených směrnic ve vnitrostátním právu stanovených v části B přílohy III.

Odkazy na zrušenou směrnici se považují za odkazy na tuto směrnici v souladu se srovnávací tabulkou obsaženou v příloze IV.

Článek 21

Tato směrnice vstupuje v platnost dvacátým dnem po vyhlášení v *Úředním věstníku Evropské unie*.

Článek 22

Tato směrnice je určena členským státům.

Ve Štrasburku dne 5. dubna 2006.

Za Evropský parlament

předseda

J. BORRELL FONTELLES

Za Radu

předseda

H. WINKLER

PŘÍLOHA I

KATEGORIE ODPADŮ

- Q1 Zbytky z výroby nebo spotřeby níže nespecifikované
- Q2 Výrobky neodpovídající normě
- Q3 Výrobky s prošlou lhůtou
- Q4 Látky náhodně rozsypané, ztracené nebo znehodnocené nehodou, včetně všech látek, vybavení atd. znečištěných v důsledku uvedené nehody
- Q5 Látky kontaminované nebo znečištěné v důsledku záměrných činností (např. zbytky z čištění, obalové materiály, kontejnery atd.)
- Q6 Nepoužitelné součástky (např. vybité baterie, vypotřebované katalyzátory atd.)
- Q7 Látky, které již neplní svou funkci (např. znečištěné kyseliny, rozpouštědla, vyčerpané kalici soli atd.)
- Q8 Odpad z průmyslových procesů (např. strusky, destilační zbytky atd.)
- Q9 Odpad z procesů na ochranu životního prostředí (např. kaly z praní plynů, prach z rukávových filtrů, upotřebené filtry atd.)
- Q10 Odpad z obrábění a tváření (např. třísky ze soustružení, okuje z frézování atd.)
- Q11 Odpad z těžby a zpracování surovin (např. odpad z důlní těžby, kaly z těžby ropy atd.)
- Q12 Kontaminované látky (např. oleje znečištěné PCB atd.)
- Q13 Jakékoli materiály, látky nebo výrobky, jejichž používání je zakázáno zákonem
- Q14 Produkty, pro které držitel nemá další využití (např. odpad ze zemědělství, domácností, úřadů, obchodů, dílen atd.)
- Q15 Kontaminované látky nebo produkty pocházející ze sanace půd
- Q16 Veškeré látky nebo produkty neobsažené ve výše uvedených kategoriích
-

PŘÍLOHA II A

ZPŮSOBY ODSTRAŇOVÁNÍ ODPADŮ

Poznámka: Tato příloha uvádí seznam způsobů odstraňování, které se používají v praxi. V souladu s článkem 4 musí být odpady odstraňovány, aniž je ohroženo lidské zdraví a aniž jsou použity postupy či metody, které mohou poškodit životní prostředí.

- D1 Ukládání na povrch nebo pod úroveň povrchu země (např. skládkování apod.)
- D2 Úprava půdními procesy (např. biologický rozklad kapalných odpadů nebo kalů v půdě apod.)
- D3 Hlubinná injektáž (např. injektáž čerpatelných odpadů do vrtů, solných komor nebo jiných přírodních úložišť apod.)
- D4 Ukládání do povrchových nádrží (např. vypouštění kapalných odpadů nebo kalů do prohlubní, nádrží nebo lagun apod.)
- D5 Ukládání do speciálně technicky provedených skládek (např. ukládání do utěsněných oddělených prostor, které jsou uzavřeny a izolovány navzájem i od vnějšího prostředí apod.)
- D6 Vypouštění do vodních těles s výjimkou moří a oceánů
- D7 Vypouštění do moří a oceánů, včetně ukládání do mořského dna
- D8 Biologická úprava jinde v této příloze nespecifikovaná, jejímž konečným produktem jsou sloučeniny nebo směsi, které se odstraňují některým ze způsobů označených D1 až D7 a D9 až D12
- D9 Fyzikálně-chemická úprava jinde v této příloze nespecifikovaná, jejímž konečným produktem jsou sloučeniny nebo směsi, které se odstraňují některým ze způsobů označených D1 až D8 a D10 až D12 (např. odpařování, sušení, kalcinace apod.)
- D10 Spalování na pevnině
- D11 Spalování na moři
- D12 Trvalé uložení (např. uložení kontejnerů v dole apod.)
- D13 Míšení nebo směšování před odstraněním některým ze způsobů označených D1 až D12
- D14 Předúprava před odstraněním některým ze způsobů označených D1 až D13
- D15 Skladování před odstraněním některým ze způsobů označených D1 až D14 (s výjimkou dočasného skladování na místě vzniku před sběrem)

PŘÍLOHA II B

ZPŮSOBY VYUŽITÍ ODPADŮ

Poznámka: Tato příloha uvádí způsoby využití, které se používají v praxi. V souladu s článkem 4 musí být odpady využívány, aniž je ohroženo lidské zdraví a aniž jsou použity postupy či metody, které mohou poškodit životní prostředí.

- R1 Použití jako paliva nebo jiným způsobem k výrobě energie
- R2 Zpětné získávání nebo regenerace rozpouštědel
- R3 Recyklace nebo zpětné získávání organických látek, které se nepoužívají jako rozpouštědla (včetně kompostování a dalších biologických transformačních procesů)
- R4 Recyklace nebo zpětné získávání kovů a sloučenin kovů
- R5 Recyklace nebo zpětné získávání jiných anorganických materiálů
- R6 Regenerace kyselin nebo zásad
- R7 Využití složek používaných ke snižování znečištění
- R8 Využití složek katalyzátorů
- R9 Rafinace olejů nebo jiné opětivé použití olejů
- R10 Úprava půdními procesy, která je přínosem pro zemědělství nebo životní prostředí
- R11 Použití odpadů získaných některým ze způsobů R1 až R10
- R12 Předúprava odpadů před využitím některým ze způsobů R1 až R11
- R13 Skladování odpadů až do využití některým ze způsobů R1 až R12 (s výjimkou dočasného skladování na místě vzniku před sběrem)

PŘÍLOHA III

ČÁST A

ZRUŠENÁ SMĚRNICE A JEJÍ NÁSLEDNÉ ZMĚNY

(uvedené v článku 20)

Směrnice Rady 75/442/EHS (Úř. věst. L 194, 25.7.1975, s. 39)	
Směrnice Rady 91/156/EHS (Úř. věst. L 78, 26.3.1991, s. 32)	
Směrnice Rady 91/692/EHS (Úř. věst. L 377, 31.12.1991, s. 48)	pouze pokud se týče odkazů provedených ke směrnici 75/442/EHS v příloze VI
Rozhodnutí Komise 96/350/ES (Úř. věst. L 135, 6.6.1996, s. 32)	
Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1882/2003 (Úř. věst. L 284, 31.10.2003, s. 1)	pouze bod 1 přílohy III

ČÁST B

LHŮTY PRO PROVEDENÍ VE VNITROSTÁTNÍM PRÁVU

(uvedené v článku 20)

Směrnice	Lhůta pro provedení
75/442/EHS	17. července 1977
91/156/EHS	1. dubna 1993
91/692/EHS	1. ledna 1995

PŘÍLOHA IV

SROVNÁVACÍ TABULKA

Směrnice 75/442/EHS	Tato směrnice
Článek 1 návětí	Čl. 1 odst. 1 návětí
Čl. 1 písm. a) první pododstavec	Čl. 1 odst. 1 písm. a)
Čl. 1 písm. a) druhý pododstavec	Čl. 1 odst. 2
Čl. 1 písm. b) až g)	Čl. 1 odst. 1 písm. b) až g)
Článek 2	Článek 2
Čl. 3 odst. 1 návětí	Čl. 3 odst. 1 návětí
Čl. 3 odst. 1 písm. a) návětí	Čl. 3 odst. 1 písm. a) návětí
Čl. 3 odst. 1 písm. a) první odrážka	Čl. 3 odst. 1 písm. a) bod i)
Čl. 3 odst. 1 písm. a) druhá odrážka	Čl. 3 odst. 1 písm. a) bod ii)
Čl. 3 odst. 1 písm. a) třetí odrážka	Čl. 3 odst. 1 písm. a) bod iii)
Čl. 3 odst. 1 písm. b) návětí	Čl. 3 odst. 1 písm. b) návětí
Čl. 3 odst. 1 písm. b) první odrážka	Čl. 3 odst. 1 písm. b) bod i)
Čl. 3 odst. 1 písm. b) druhá odrážka	Čl. 3 odst. 1 písm. b) bod ii)
Čl. 3 odst. 2	Čl. 3 odst. 2
Čl. 4 první pododstavec návětí	Čl. 4 odst. 1 návětí
Čl. 4 první pododstavec první odrážka	Čl. 4 odst. 1 písm. a)
Čl. 4 první pododstavec druhá odrážka	Čl. 4 odst. 1 písm. b)
Čl. 4 první pododstavec třetí odrážka	Čl. 4 odst. 1 písm. c)
Čl. 4 druhý pododstavec	Čl. 4 odst. 2
Článek 5	Článek 5
Článek 6	Článek 6
Čl. 7 odst. 1 první pododstavec návětí	Čl. 7 odst. 1 návětí
Čl. 7 odst. 1 první pododstavec první odrážka	Čl. 7 odst. 1 písm. a)
Čl. 7 odst. 1 první pododstavec druhá odrážka	Čl. 7 odst. 1 písm. b)
Čl. 7 odst. 1 první pododstavec třetí odrážka	Čl. 7 odst. 1 písm. c)
Čl. 7 odst. 1 první pododstavec čtvrtá odrážka	Čl. 7 odst. 1 písm. d)
Čl. 7 odst. 1 druhý pododstavec návětí	Čl. 7 odst. 2 návětí
Čl. 7 odst. 1 druhý pododstavec první odrážka	Čl. 7 odst. 2 písm. a)
Čl. 7 odst. 1 druhý pododstavec druhá odrážka	Čl. 7 odst. 2 písm. b)
Čl. 7 odst. 1 druhý pododstavec třetí odrážka	Čl. 7 odst. 2 písm. c)
Čl. 7 odst. 2	Čl. 7 odst. 3
Čl. 7 odst. 3	Čl. 7 odst. 4
Čl. 8 návětí	Čl. 8 návětí

Směrnice 75/442/EHS	Tato směrnice
Čl. 8 první odrážka	Čl. 8 písm. a)
Čl. 8 druhá odrážka	Čl. 8 písm. b)
Čl. 9 odst. 1 první pododstavec	Čl. 9 odst. 1 první pododstavec
Čl. 9 odst. 1 druhý pododstavec návětí	Čl. 9 odst. 1 druhý pododstavec návětí
Čl. 9 odst. 1 druhý pododstavec první odrážka	Čl. 9 odst. 1 druhý pododstavec písm. a)
Čl. 9 odst. 1 druhý pododstavec druhá odrážka	Čl. 9 odst. 1 druhý pododstavec písm. b)
Čl. 9 odst. 1 druhý pododstavec třetí odrážka	Čl. 9 odst. 1 druhý pododstavec písm. c)
Čl. 9 odst. 1 druhý pododstavec čtvrtá odrážka	Čl. 9 odst. 1 druhý pododstavec písm. d)
Čl. 9 odst. 1 druhý pododstavec pátá odrážka	Čl. 9 odst. 1 druhý pododstavec písm. e)
Čl. 9 odst. 2	Čl. 9 odst. 2
Článek 10	Článek 10
Čl. 11 odst. 1 první pododstavec	Čl. 11 odst. 1
Čl. 11 odst. 1 druhý pododstavec návětí	Čl. 11 odst. 2 návětí
Čl. 11 odst. 1 druhý pododstavec první odrážka	Čl. 11 odst. 2 písm. a)
Čl. 11 odst. 1 druhý pododstavec druhá odrážka	Čl. 11 odst. 2 písm. b)
Čl. 11 odst. 2	Čl. 11 odst. 3
Čl. 11 odst. 3	Čl. 11 odst. 4
Článek 12	Článek 12
Článek 13	Článek 13
Čl. 14 první pododstavec návětí	Čl. 14 odst. 1 návětí
Čl. 14 první pododstavec první odrážka	Čl. 14 odst. 1 písm. a)
Čl. 14 první pododstavec druhá odrážka	Čl. 14 odst. 1 písm. b)
Čl. 14 druhý pododstavec	Čl. 14 odst. 2
Čl. 15 návětí	Čl. 15 návětí
Čl. 15 první odrážka	Čl. 15 písm. a)
Čl. 15 druhá odrážka	Čl. 15 písm. b)
Čl. 16 první pododstavec	Čl. 16 první pododstavec a čl. 18 odst. 2
Čl. 16 druhý pododstavec	—
Čl. 16 třetí pododstavec	Čl. 16 druhý pododstavec
Článek 17	Článek 17
Čl. 18 odst. 1	Čl. 18 odst. 1
Čl. 18 odst. 2	Čl. 18 odst. 3
Čl. 18 odst. 3	Čl. 18 odst. 4
Článek 19	

Směrnice 75/442/EHS	Tato směrnice
Článek 20	Článek 19
—	Článek 20
—	Článek 21
Článek 21	Článek 22
Příloha I	Příloha I
Příloha II A	Příloha II A
Příloha II B	Příloha II B
—	Příloha III
—	Příloha IV

SMĚRNICE EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY 2006/23/ES**ze dne 5. dubna 2006****o licenci řídicího letového provozu Společenství****(Text s významem pro EHP)**

EVROPSKÝ PARLAMENT A RADA EVROPSKÉ UNIE,

s ohledem na Smlouvu o založení Evropského společenství, a zejména na čl. 80 odst. 2 této smlouvy,

s ohledem na návrh Komise,

s ohledem na stanovisko Evropského hospodářského a sociálního výboru ⁽¹⁾,

po konzultaci s Výborem regionů,

v souladu s postupem stanoveným v článku 251 Smlouvy ⁽²⁾,

vzhledem k těmto důvodům:

míře regionální spolupráce mezi poskytovateli letových navigačních služeb. Tato směrnice je proto nezbytnou součástí právních předpisů týkajících se jednotného evropského nebe.

(3) Směrnice je nejvhodnějším nástrojem ke stanovení norem pro odbornou způsobilost, čímž se ponechává na rozhodnutí členských států, jakým způsobem budou tyto normy splněny.

(4) Tato směrnice by měla vycházet ze stávajících mezinárodních norem. Mezinárodní organizace pro civilní letectví (ICAO) přijala předpisy o udělování licencí řídicím letového provozu, včetně jazykových požadavků. Evropská organizace pro bezpečnost letového provozu (Eurocontrol), zřízená Mezinárodní úmluvou ze dne 13. prosince 1960 o spolupráci při zajišťování bezpečnosti letecké navigace, přijala bezpečnostní předpisy Eurocontrolu. V souladu s článkem 4 nařízení (ES) č. 550/2004 provádí tato směrnice požadavky stanovené v bezpečnostním předpisu Eurocontrolu č. 5 (ESARR 5) týkajícím se řídicích letového provozu.

(1) Provádění právních předpisů týkajících se jednotného evropského nebe vyžaduje vytvoření podrobnější úpravy, zejména týkající se udělování licencí řídicím letového provozu za účelem zajištění nejvyšší úrovně norem pro odpovědnost a odbornou způsobilost, zlepšení dostupnosti řídicích letového provozu a podpory vzájemného uznávání licencí, jak předpokládá článek 5 nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 550/2004 ze dne 10. března 2004 o poskytování letových navigačních služeb v jednotném evropském nebi ⁽³⁾ při splnění cíle celkově zlepšit bezpečnost letového provozu a odbornou způsobilost zaměstnanců.

(2) Zavedení takové licence Společenství je prostředkem uznání zvláštní úlohy, kterou hrají řídicí letového provozu při zajišťování bezpečnosti řízení letového provozu. Zavedení norem pro odbornou způsobilost ve Společenství rovněž sníží nejednotnost v této oblasti, čímž se zvýší efektivnost organizace práce při stále vyšší

(5) Zvláštní povaha letového provozu ve Společenství vyžaduje zavedení a účinné uplatňování norem Společenství týkajících se odborné způsobilosti řídicích letového provozu zaměstnáváných poskytovateli navigačních služeb, kteří se podílejí zejména na všeobecném letovém provozu. Členské státy rovněž mohou použít vnitrostátní předpisy přijaté podle této směrnice na řídicí letového provozu ve výcviku a na řídicí letového provozu, kteří své funkce plní v rámci odpovědnosti poskytovatelů letových navigačních služeb nabízejících své služby zejména pro pohyby letadel jiné než všeobecný letový provoz.

(6) Když členské státy přijímají opatření na zajištění souladu s požadavky Společenství, měly by být orgány provádějící dozor a ověřování tohoto souladu dostatečně nezávislé na poskytovatelích letových navigačních služeb a na poskytovatelích výcviku. Tyto orgány musí též zůstat schopny efektivního plnění svých úkolů. Vnitrostátní dozorový orgán určený nebo zřízený na základě této směrnice může být tentýž jako subjekt nebo subjekty určené nebo zřízené v souladu s článkem 4 nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 549/2004 ze dne 10. března 2004, kterým se stanoví rámec pro vytvoření jednotného evropského nebe ⁽⁴⁾.

⁽¹⁾ Úř. věst. C 234, 22.9.2005, s. 17.

⁽²⁾ Stanovisko Evropského parlamentu ze dne 8. března 2005 (Úř. věst. C 320 E, 15.12.2005, s. 50), společný postoj Rady ze dne 14. listopadu 2005 (Úř. věst. C 316 E, 13.12.2005, s. 1) a postoj Evropského parlamentu ze dne 15. února 2006 (dosud nezveřejněné v Úředním věstníku).

⁽³⁾ Úř. věst. L 96, 31.3.2004, s. 10.

⁽⁴⁾ Úř. věst. L 96, 31.3.2004, s. 1.

- (7) Zajišťování letových navigačních služeb vyžaduje vysoce odborný personál, jehož odbornou způsobilost lze prokázat několika způsoby. V případě řízení letového provozu je vhodným prostředkem zavedení licence Společenství, již je třeba považovat za druh diplomu pro každého řídícího letového provozu. Kvalifikace na licenci označuje typ služeb řízení letového provozu, které je řídící letového provozu způsobilý poskytovat. Rovněž doložky připojené k licenci uvádějí jak zvláštní dovednosti řídícího letového provozu, tak oprávnění dozorných orgánů poskytovat služby v jednotlivém sektoru či skupině sektorů. Proto musí být orgány schopny posuzovat odbornou způsobilost řídících letového provozu při vydávání licencí či při prodlužování platnosti doložek. Orgány musí mít rovněž v případě, že se vyskytnou pochybnosti o odborné způsobilosti, pravomoc pozastavit platnost licence, kvalifikací nebo doložek. Ve snaze podpořit hlášení incidentů („spravedlivé posouzení“) by tato směrnice neměla činit automatickou spojitost mezi incidentem a pozastavením platnosti licence, kvalifikace nebo doložky. Zrušení licence by mělo být považováno za poslední prostředek v krajních případech.
- (8) Pro získání důvěry členských států v systémy vydávání licencí ostatních států jsou nezbytná pravidla Společenství týkající se získávání a zachovávání licence. S ohledem na zajištění nejvyšší míry bezpečnosti je proto důležité sladit požadavky týkající se kvalifikací, odborné způsobilosti a přístupu k povolání řídícího letového provozu. To by mělo vést k zajištění bezpečných a vysoce kvalitních služeb řízení letového provozu a k uznávání licencí v celém Společenství, a tím ke zvýšení volného pohybu a ke zlepšení dostupnosti řídících letového provozu.
- (9) Členské státy by měly zajistit, aby provádění této směrnice nevedlo k obcházení stávajících vnitrostátních předpisů, jimiž se řídí práva a povinnosti vztahující se na pracovní poměr mezi zaměstnavatelem a uchazečem o místo řídícího letového provozu.
- (10) Aby bylo možné v rámci celého Společenství porovnávat dovednosti, je třeba je jasným a obecně přijatelným způsobem uspořádat. To pomůže zajistit bezpečnost nejen ve vzdušném prostoru řízeném jedním poskytovatelem letových navigačních služeb, ale především na rozmezí mezi různými poskytovateli služeb.
- (11) Při mnoha incidentech a nehodách sehraje významnou roli komunikace. Proto přijala organizace ICAO požadavky na jazykové znalosti. Tato směrnice tyto požadavky rozvíjí a poskytuje prostředky k prosazení těchto mezinárodně přijatých norem. Je třeba dodržovat zásady průhlednosti, přiměřenosti a zákazu diskriminace v oblasti jazykových požadavků, aby se podpořil volný pohyb a současně zajistila bezpečnost.
- (12) Cíle vstupního výcviku jsou uvedeny v pokynech vypracovaných na vyžádání členů Eurocontrolu a jsou považovány za vhodné normy. Je třeba, aby byl v případě místního výcviku nedostatek obecně přijatelných norem nahrazen souborem opatření, včetně schvalování zkoušek, které by měly zajistit vysokou úroveň odborné způsobilosti. To je o to důležitější, že místní výcvik je velmi nákladný a rozhodující z hlediska bezpečnosti.
- (13) Na žádost členských států Eurocontrolu byly vytvořeny požadavky na zdravotní způsobilost a tyto požadavky jsou považovány za přijatelný prostředek shody s touto směrnicí.
- (14) Udělování osvědčení pro poskytování výcviku by se mělo z bezpečnostního hlediska považovat za jeden z rozhodujících činitelů přispívajících ke kvalitě výcviku. Výcvik je třeba považovat za službu podobnou letovým navigačním službám, na něž se rovněž vztahuje postup udělování licence. Tato směrnice by měla umožnit udělit osvědčení výcviku podle typu výcviku, podle skupiny výcvikových služeb nebo podle skupiny výcvikových služeb a letových navigačních služeb a při zohlednění zvláštní povahy výcviku.
- (15) Tato směrnice potvrzuje ustálenou judikaturu Soudního dvora Evropských společenství v oblasti vzájemného uznávání diplomů a volného pohybu pracovníků. Zásada přiměřenosti, rozumného odůvodnění pro uložení vyrovnávacích opatření a zajištění vhodných odvolacích postupů tvoří hlavní zásady, které se musí v oblasti řízení letového provozu uplatnit viditelnějším způsobem. Členské státy by měly být oprávněny odmítnout uznat licence, jež nebyly vydány v souladu s touto směrnicí; členské státy by rovněž měly být oprávněny uznat takovou licenci po provedení náležitého posouzení rovnocennosti. Vzhledem k tomu, že cílem této směrnice je usnadnit vzájemné uznávání licencí, neupravuje podmínky týkající se přístupu k zaměstnání.
- (16) U profese řídícího letového provozu dochází k technickým inovacím, které vyžadují pravidelné obnovování dovednosti řídících letového provozu. Tato směrnice by měla umožnit takové úpravy podle technického vývoje a vědeckého pokroku postupem projednávání ve výborech.
- (17) Tato směrnice může mít vliv na každodenní pracovní postupy řídících letového provozu. O všech opatřeních se závažnými sociálními důsledky by měli být vhodným způsobem informováni sociální partneři a měla by být

s nimi projednána. Proto byl návrh projednán s výborem pro kolektivní vyjednávání vytvořeným na základě rozhodnutí Komise 98/500/ES ze dne 20. května 1998 o zřízení výborů pro kolektivní vyjednávání k podpoře dialogu mezi sociálními partnery na evropské úrovni ⁽¹⁾ a měla by s ním být projednána i další prováděcí opatření přijatá Komisí.

PŘIJALY TUTO SMĚRNICI:

Článek 1

Účel a oblast působnosti

1. Účelem této směrnice je prostřednictvím vydávání licence řídicího letového provozu Společenství zpřísnit bezpečnostní normy a zlepšit činnost systému řízení letového provozu Společenství.

2. Tato směrnice se vztahuje na:

— řídicí letového provozu ve výcviku a

— řídicí letového provozu

plní své funkce v rámci odpovědnosti poskytovatelů letových navigačních služeb, kteří nabízejí své služby především pro pohyby letadel při všeobecném letovém provozu.

3. S výhradou čl. 1 odst. 2 a článku 13 nařízení (ES) č. 549/2004 v případech, kdy jsou služby pravidelného a plánovaného řízení letového provozu poskytovány pro všeobecný letový provoz v rámci odpovědnosti poskytovatelů letových navigačních služeb, kteří poskytují své služby především pro pohyby letadel jiné než v rámci všeobecného letového provozu, zajistí členské státy, aby úroveň bezpečnosti a kvalita služeb pro všeobecný letový provoz byla alespoň na úrovni vyplývající z uplatnění této směrnice.

Článek 2

Definice

Pro účely této směrnice se rozumí:

1. „službou řízení letového provozu“ služba poskytovaná za účelem zabránění střetu mezi letadly a na provozní ploše mezi letadlem a překážkami a za účelem urychlení a zachování řádného toku letového provozu;

2. „poskytovatelem letových navigačních služeb“ veřejný či soukromý subjekt poskytující služby pro všeobecný letový provoz;

3. „všeobecným letovým provozem“ všechny pohyby civilních letadel a všechny pohyby státních letadel (včetně vojenských, celních a policejních letadel), pokud jsou prováděny v souladu s postupy ICAO;

(18) Členské státy by měly stanovit pravidla pro sankce, které lze uložit za porušení vnitrostátních pravidel přijatých podle této směrnice, a přijmout veškerá potřebná opatření pro zajištění jejich uplatňování. Stanovené sankce by měly být účinné, přiměřené a odrazující.

(19) Opatření nezbytná k provedení této směrnice by měla být přijata v souladu s rozhodnutím Rady 1999/468/ES ze dne 28. června 1999 o postupech pro výkon prováděcích pravomocí svěřených Komisi ⁽²⁾.

(20) Dvouleté období pro provedení je považováno za dostatečné pro vytvoření rámce Společenství pro udělování licencí a pro úpravu licencí stávajících držitelů licencí podle tohoto rámce v souladu s ustanoveními, jež se týkají podmínek pro zachování platnosti kvalifikací a doložek, neboť požadavky uvedené v těchto ustanoveních jsou v souladu se stávajícími mezinárodními závazky. Kromě toho by mělo být pro uplatnění jazykových požadavků uděleno další dvouleté přechodné období.

(21) Obecné podmínky pro získání licence ve vztahu k věku a požadavkům na vzdělání a vstupní výcvik by neměly mít dopad na držitele stávajících licencí.

(22) Podle bodu 34 interinstitucionální dohody o zdokonalení tvorby právních předpisů ⁽³⁾ jsou členské státy vybízeny k tomu, aby jak pro sebe, tak i v zájmu Společenství sestavily vlastní tabulky, z nichž bude co nejvíce patrné srovnání mezi touto směrnicí a prováděcími opatřeními, a aby tyto tabulky zveřejnily,

⁽¹⁾ Úř. věst. L 225, 12.8.1998, s. 27. Rozhodnutí ve znění aktu o přistoupení z roku 2003.

⁽²⁾ Úř. věst. L 184, 17.7.1999, s. 23.

⁽³⁾ Úř. věst. C 321, 31.12.2003, s. 1.

4. „licenci“ osvědčení, bez ohledu na jeho název, vydané a schválené v souladu s touto směrnicí, které dává svému oprávněnému držiteli právo poskytovat služby řízení letového provozu v souladu s kvalifikací a doložkami v něm uvedenými;
5. „kvalifikací“ oprávnění zapsané či připojené k licenci, jíž je součástí, ve které jsou uvedeny zvláštní podmínky, práva nebo omezení spojená s touto licenci; na licenci je uvedena alespoň jedna z těchto kvalifikací:
- a) letištní řízení vizuální,
 - b) letištní řízení přístrojové,
 - c) přibližovací řízení procedurální,
 - d) přibližovací řízení přehledové,
 - e) oblastní řízení procedurální,
 - f) oblastní řízení přehledové;
6. „doložkou ke kvalifikaci“ oprávnění uvedené v licenci, jež je její součástí, uvádějící zvláštní podmínky, práva nebo omezení spojená s danou kvalifikací;
7. „místní doložkou“ oprávnění uvedené v licenci, jež je její součástí, uvádějící letištní kód ICAO, sektory nebo pracoviště, kde je držitel licence způsobilý pracovat;
8. „jazykovou doložkou“ oprávnění uvedené v licenci, jež je její součástí, uvádějící jazykové znalosti držitele;
9. „doložkou instruktora“ oprávnění uvedené v licenci, jež je její součástí, uvádějící způsobilost držitele udělovat pokyny při zácviku na stanovišti;
10. „letištním kódem ICAO“ kód složený ze skupiny čtyř písmen sestavený podle pravidel předepsaných ICAO v její příručce DOC 7910 a přiřazený místu s pevnou leteckou stanicí;
11. „sektorem“ část řízeného prostoru nebo část letové informační oblasti/nebe;
12. „výcvikem“ souhrn teoretických kurzů, praktických cvičení včetně simulace a zácviku na stanovišti potřebný k získání a zachování dovednosti poskytovat bezpečné, vysoce kvalitní služby řízení letového provozu; výcvik zahrnuje:
- a) vstupní výcvik, poskytující základní výcvik a výcvik pro udělení kvalifikace, který vede k vydání licence řídicího letového provozu ve výcviku,
 - b) místní výcvik zahrnující přechodovou přípravu na zácvik a zácvik na stanovišti, po jehož absolvování je udělena licence řídicího letového provozu,
 - c) průběžný výcvik, kterým se uchovávají v platnosti doložky licence,
 - d) výcvik instruktorů pro zácvik na stanovišti, který vede k vydání doložky instruktora,
 - e) výcvik zkoušejících nebo hodnotitelů;
13. „poskytovatelem výcviku“ organizace, jež získala osvědčení příslušného vnitrostátního dozorového orgánu k poskytování jednoho nebo několika druhů výcviků;
14. „místním systémem odborné způsobilosti“ schválený systém stanovující způsob, jakým jednotka udržuje odbornou způsobilost svých držitelů licencí;
15. „místním plánem výcviku“ schválený plán s podrobným uvedením postupu a harmonogramem požadovaným k tomu, aby bylo možné postupy jednotky uplatnit na místní oblast pod dohledem instruktora pro zácvik na stanovišti.

Článek 3

Vnitrostátní dozorové orgány

1. Členské státy určí nebo zřídí jeden nebo více subjektů jako své vnitrostátní dozorové orgány, aby převzaly úkoly přidělené uvedenému orgánu touto směrnicí.
2. Vnitrostátní dozorové orgány jsou nezávislé na poskytovatelích letových navigačních služeb a poskytovateli výcviku. Této nezávislosti je dosaženo dostatečným oddělením vnitrostátních dozorových orgánů a těchto poskytovatelů, a to alespoň na funkční úrovni. Členské státy zajistí nestranný a průhledný výkon pravomocí vnitrostátních dozorových orgánů.
3. Členské státy oznámí Komisi názvy a adresy vnitrostátních dozorových orgánů, jakož i jejich změny a opatření přijatá k zajištění dodržování odstavce 2.

Článek 4

Zásady pro udělování licence

1. Aniž je dotčen čl. 1 odst. 3, zajistí členské státy, že služby řízení letového provozu v rámci oblasti působnosti čl. 1 odst. 2 poskytují pouze řídicí letového provozu, kteří získali licenci v souladu s touto směrnicí.

2. Žadatelé o licenci prokáží, že jsou způsobilí pracovat jako řídicí letového provozu či jako řídicí letového provozu ve výcviku. Doklad prokazující jejich odbornou způsobilost se týká znalostí, zkušeností, dovedností a jazykových znalostí.

3. Licence zůstává ve vlastnictví osoby, jíž je udělena a jež licenci podepíše.

4. V souladu s čl. 14 odst. 1

a) licence, kvalifikace nebo doložky mohou být pozastaveny, v případě pochybností o odborné způsobilosti řídicího letového provozu nebo při jeho závažném pochybení;

b) licence může být odebrána v případě hrubé nedbalosti nebo zneužití.

5. Licence řídicího letového provozu ve výcviku opravňuje držitele k poskytování služeb řízení letového provozu pod dohledem instruktora pro zácvič na stanovišti.

6. Licence obsahuje položky stanovené v příloze I.

7. Pokud je licence vydána v jiném než anglickém jazyce, obsahuje anglický překlad položek uvedených v příloze I.

8. Členské státy zajistí, aby řídicí letového provozu měli dostatečný výcvik v oblasti bezpečnosti a krizového řízení.

Článek 5

Podmínky pro získání licence

1. Licence řídicího letového provozu ve výcviku je udělena žadatelům, kteří:

a) dosáhli věku alespoň 18 let a jsou držiteli alespoň středoškolského vysvědčení nebo diplomu umožňujícího přístup na vysokou školu nebo rovnocenného diplomu.

Členské státy mohou stanovit, že vnitrostátní dozorové orgány posoudí úroveň vzdělání žadatelů, kteří nesplňují tento požadavek na vzdělání. Pokud toto posouzení prokáže, že žadatel má zkušenosti a vzdělání, jež mu zaručují přiměřenou pravděpodobnost, že dokončí výcvik řídicího letového provozu, považuje se to za postačující;

b) úspěšně dokončili schválený vstupní výcvik odpovídající kvalifikaci a případné doložce ke kvalifikaci, jak je stanoveno v části A přílohy II;

c) jsou držiteli platného lékařského potvrzení a

d) prokázali přiměřenou úroveň jazykových znalostí v souladu s požadavky uvedenými v příloze III.

Licence obsahuje alespoň jednu kvalifikaci a případně jednu doložku ke kvalifikaci.

2. Licence řídicího letového provozu je udělena žadatelům, kteří:

a) dosáhli věku alespoň 21 let. Členské státy však mohou v řádně odůvodněných případech stanovit nižší věkovou hranici;

b) jsou držiteli licence řídicího letového provozu ve výcviku, dokončili schválený místní plán výcviku a úspěšně složili odpovídající zkoušky či ohodnocení v souladu s požadavky uvedenými v části B přílohy II;

c) jsou držiteli platného lékařského potvrzení a

d) prokázali přiměřenou úroveň jazykových znalostí v souladu s požadavky uvedenými v příloze III.

Licence nabývá platnosti uvedením jedné nebo více kvalifikací a příslušných doložek ke kvalifikaci, místních nebo jazykových doložek, pro něž byl výcvik úspěšně dokončen.

3. Doložka instruktora je udělena držitelům licence řídicího letového provozu, kteří:

a) vykonávali činnost řídicího letového provozu nejméně po dobu jednoho roku bezprostředně předcházejícího nebo po takovou delší dobu, jež je vnitrostátním dozorovým orgánem stanovena s ohledem na kvalifikace a doložky, pro které má být zácvič na stanovišti poskytován, a

- b) úspěšně dokončili schválený kurs instruktorů pro zácvek na stanovišti, během něhož byly prostřednictvím odpovídajících zkoušek posouzeny jejich požadované znalosti a pedagogické dovednosti.

Článek 7

Doložky ke kvalifikaci

Článek 6

Kvalifikace řídicího letového provozu

Pro označení druhu služby, již může držitel licence poskytovat, je na licenci uvedena jedna nebo více z těchto kvalifikací:

- a) kvalifikace vizuálního letištního řízení (ADV), která označuje, že držitel licence je oprávněn poskytovat službu řízení letového provozu pro letištní provoz na letišti, které nemá vydané postupy pro přiblížení či odlety za použití navigačních přístrojů;
- b) kvalifikace přístrojového letištního řízení (ADI), která označuje, že držitel licence je oprávněn poskytovat službu řízení letového provozu pro letištní provoz na letišti, které má vydané postupy pro přiblížení či odlety za použití navigačních přístrojů, a je doplněna alespoň o jednu z doložek ke kvalifikaci uvedených v čl. 7 odst. 1;
- c) kvalifikace procedurálního přibližovacího řízení (APP), která označuje, že držitel licence je oprávněn poskytovat služby řízení letového provozu pro přistávající, odlétající či přelétající letadlo bez použití přehledového zařízení;
- d) kvalifikace přehledového přibližovacího řízení (APS), která označuje, že držitel licence je oprávněn poskytovat služby řízení letového provozu pro přistávající, odlétající či přelétající letadlo za pomoci přehledového zařízení, a je doplněna alespoň jednou z doložek ke kvalifikaci uvedených v čl. 7 odst. 2;
- e) kvalifikace procedurálního oblastního řízení (ACP), která označuje, že držitel licence je oprávněn poskytovat služby řízení letového provozu pro letadlo bez použití přehledového zařízení;
- f) kvalifikace přehledového oblastního řízení (ACS), která označuje, že držitel licence je oprávněn poskytovat služby řízení letového provozu pro letadlo za pomoci přehledového zařízení, a je doplněna alespoň jednou z doložek ke kvalifikaci uvedených v čl. 7 odst. 3.

1. S kvalifikací přístrojového letištního řízení (ADI) je spojena alespoň jedna z těchto doložek:

- a) doložka řízení z řídicí věže (TWR), která označuje, že držitel je oprávněn poskytovat služby řízení tam, kde je letištní řízení poskytováno z jednoho pracoviště;
- b) doložka řízení pozemního pohybu (GMC), která označuje, že držitel licence je oprávněn řídit pozemní pohyb;
- c) doložka přehledového systému pozemního pohybu (GMS), udělovaná k doložce řízení pozemního pohybu nebo doložce řízení z řídicí věže, která označuje, že držitel je oprávněn řídit pozemní pohyb za pomoci systémů pohybu na letištní ploše;
- d) doložka řízení za letu (AIR), která označuje, že držitel licence je oprávněn provádět řízení za letu;
- e) doložka radarového letištního řízení (RAD), udělovaná k doložce letového řízení, která označuje, že držitel licence je oprávněn poskytovat letištní řízení za pomoci přehledového radiolokátoru.

2. S kvalifikací přehledového přibližovacího řízení (APS) je spojena alespoň jedna z těchto doložek:

- a) radarová doložka (RAD), která označuje, že držitel licence je oprávněn poskytovat službu přiblížení za použití primárního nebo sekundárního radiolokátoru;
- b) doložka radaru přesného přiblížení (PAR), udělovaná k radarové doložce, která označuje, že držitel licence je oprávněn provádět pozemní řízená přesná přiblížení za použití radiolokátoru přesného přiblížení pro letadlo v konečné fázi přiblížení na přistávací dráhu;
- c) doložka přehledového radaru přiblížení (SRA), udělovaná k radarové doložce, která označuje, že držitel licence je oprávněn provádět ze země řízená nepřesná přiblížení za použití přehledového zařízení pro letadlo v konečné fázi přiblížení na přistávací dráhu;

d) doložka pro automatický závislý přehled (ADS), která označuje, že držitel je oprávněn provádět služby řízení přiblížení za použití automatického závislého přehledu;

e) doložka terminálního řízení (TCL), udělovaná k radarové doložce či k doložce automatického závislého přehledu, která označuje, že držitel je oprávněn poskytovat služby řízení letového provozu za pomoci jakéhokoli přehledového zařízení letadlu pohybujícímu se ve stanoveném prostoru terminálu nebo v přilehlých sektorech.

3. S kvalifikací přehledového oblastního řízení (ACS) je spojena alespoň jedna z těchto doložek:

a) radarová doložka (RAD), která označuje, že držitel je oprávněn poskytovat služby řízení vzdušného prostoru za použití přehledového radiolokátoru;

b) doložka automatického závislého přehledu (ADS), která označuje, že držitel je oprávněn poskytovat služby řízení vzdušného prostoru za použití automatického závislého přehledu;

c) doložka terminálního řízení (TCL), udělovaná k radarové doložce či k doložce automatického závislého přehledu, která označuje, že držitel je oprávněn poskytovat služby řízení letového provozu za pomoci jakéhokoli přehledového zařízení letadlu pohybujícímu se ve stanoveném prostoru terminálu nebo v přilehlých sektorech;

d) doložka oceánského řízení (OCN), která označuje, že držitel je oprávněn poskytovat služby řízení letového provozu letadlu pohybujícímu se v oceánské řízené oblasti.

4. Aniž jsou dotčeny odstavce 1, 2 a 3, mohou členské státy ve výjimečných případech, k nimž dochází výhradně v důsledku zvláštní povahy letového provozu ve vzdušném prostoru, za který odpovídají, vytvořit vnitrostátní doložky. Tyto doložky nesmějí mít dopad na celkový volný pohyb řídicích letového provozu.

Článek 8

Jazykové doložky

1. Členské státy zajistí, že řídicí letového provozu může prokázat schopnost hovořit anglickým jazykem a rozumět mu na dostatečné úrovni. Jejich jazykové znalosti se určí v souladu s hodnoticí stupnicí jazykových znalostí uvedenou v příloze III.

2. Členské státy mohou uložit místní jazykové požadavky, pokud to považují z bezpečnostních důvodů za nezbytné.

3. Úroveň požadovaná při použití odstavců 1 a 2 je úroveň 4 hodnoticí stupnice jazykových znalostí uvedené v příloze III.

4. Bez ohledu na odstavec 3 mohou členské státy požadovat při použití odstavců 1 nebo 2 úroveň 5 hodnoticí stupnice jazykových znalostí uvedené v příloze III, pokud je vyšší požadovaná úroveň z bezpečnostních důvodů opodstatněná provozními podmínkami určité kvalifikace nebo doložky. Tento požadavek musí být objektivně odůvodněný, přiměřený a průhledný a nesmí být diskriminační.

5. Jazykové znalosti se prokazují osvědčením vydaným po průhledném a objektivním postupu hodnocení schváleném vnitrostátním dozorovým orgánem.

Článek 9

Doložky instruktora

Doložka instruktora označuje, že držitel licence je oprávněn poskytovat výcvik a dozor na pracovišti v oblasti spadající do platné kvalifikace.

Článek 10

Místní doložky

Místní doložka označuje, že držitel licence je oprávněn poskytovat služby řízení letového provozu pro určitý sektor, skupinu sektorů nebo provozní pracoviště v rámci odpovědnosti jednotky služeb řízení letového provozu.

Členské státy mohou stanovit, pokud to považují z bezpečnostních důvodů za nezbytné, že práva vyplývající z místní doložky mohou uplatňovat pouze držitelé licence mladší určitého věku.

Článek 11

Podmínky pro zachování kvalifikace a platnosti doložek

1. Místní doložky jsou platné po počáteční dobu 12 měsíců. Platnost těchto doložek se prodlouží o následujících 12 měsíců, pokud poskytovatel služeb řízení letového provozu prokáže, že:

a) žadatel vykonával práva vyplývající z licence během posledních 12 měsíců po minimální počet hodin, který je uveden ve schváleném místním systému odborné způsobilosti,

b) byla posouzena odborná způsobilost žadatele v souladu s částí C přílohy II a

c) žadatel je držitelem platného lékařského potvrzení.

Minimální počet pracovních hodin bez času stráveného instruktáží požadovaný pro zachování platnosti místní doložky může být u instruktorů pro zácvik na stanovišti snížen úměrně k času strávenému instruktáží na provozních pracovištích, pro které je prodloužení požadováno.

2. Pokud místní doložky pozbudou platnosti, musí se pro opětovné nabytí platnosti doložky úspěšně absolvovat místní plán výcviku.

3. Držitel kvalifikace nebo doložky ke kvalifikaci, který neposkytoval služby řízení letového provozu spojené s kvalifikací nebo doložkou ke kvalifikaci po dobu čtyř po sobě následujících let, může zahájit místní výcvik pro kvalifikaci nebo doložku ke kvalifikaci po odpovídajícím posouzení toho, zda i nadále splňuje podmínky pro tuto kvalifikaci nebo doložku ke kvalifikaci, a po splnění všech podmínek výcviku, které z tohoto posouzení vyplývají.

4. Jazykové znalosti žadatele jsou formálně vyhodnocovány v pravidelných intervalech s výjimkou případu, kdy žadatel prokáže jazykové znalosti na úrovni 6.

Tento interval není delší než tři roky u žadatelů, kteří prokáží znalosti na úrovni 4 a delší než šest let u žadatelů, kteří prokáží úroveň znalostí 5.

5. Doložka instruktora je platná po dobu 36 měsíců a na tuto dobu ji lze prodloužit.

Článek 12

Lékařská potvrzení

1. Lékařská potvrzení vydává příslušný zdravotnický subjekt vnitrostátního dozorového orgánu nebo lékaři schválení vnitrostátním dozorovým orgánem.

2. Vydávání lékařského potvrzení musí být v souladu s ustanoveními přílohy I Chicagské úmluvy o mezinárodním civilním letectví a Požadavky vydávání lékařského potvrzení řídicím letového provozu pro evropskou třídu 3, stanovenými Eurocontrole.

3. Lékařská potvrzení jsou platná ode dne lékařské prohlídky po dobu 24 měsíců pro řídicí letového provozu až do věku 40 let a po dobu 12 měsíců po dosažení tohoto věku. Lékařské potvrzení lze kdykoliv zrušit, pokud to zdravotní stav držitele vyžaduje.

4. Členské státy zajistí stanovení účinných postupů pro přezkum a odvolání s náležitou účastí nezávislých lékařských poradců.

5. Členské státy zajistí vytvoření postupů pro řešení případů snížené zdravotní způsobilosti a umožní držitelům licencí oznámit svým zaměstnavatelům, že si jsou vědomi snížení své zdravotní způsobilosti nebo že se nacházejí ve stavu ovlivněném psychoaktivní látkou nebo lékem, jenž by jim mohl znemožnit bezpečný a řádný výkon práv vyplývajících z licence.

Článek 13

Udělování osvědčení poskytovatelům výcviku

1. Poskytování výcviku řídicím letového provozu, včetně s tím spojených postupů hodnocení, je podmíněno udělením osvědčení vnitrostátním dozorovým orgánem.

2. Podmínky pro udělování osvědčení se vztahují na technickou a provozní způsobilost a vhodnost k organizování výcvikových kurzů, jak je stanoveno v bodě 1 přílohy IV.

3. Žádosti o udělení osvědčení se podávají vnitrostátním dozorovým orgánům členského státu, kde má žadatel hlavní místo své činnosti a případně sídlo.

Vnitrostátní dozorové orgány vydají osvědčení, splňuje-li žadatel o vydání osvědčení poskytovatele výcviku požadavky stanovené v bodě 1 přílohy IV.

Osvědčení lze vydat na každý druh výcviku nebo ve spojení s jinými letovými navigačními službami, čímž je tomuto druhu výcviku a druhu letových navigačních služeb uděleno osvědčení jakožto skupině služeb.

4. Osvědčení stanoví informace uvedené v bodě 2 přílohy IV.

5. Vnitrostátní dozorové orgány sledují dodržování požadavků a podmínek připojených k osvědčení. Zjistí-li vnitrostátní dozorový orgán, že držitel osvědčení tyto požadavky či podmínky již nesplňuje, přijme vhodná opatření, jež mohou zahrnovat odebrání osvědčení.

6. Každý členský stát uzná osvědčení vydaná jiným členským státem.

v jednotce a tyto údaje poskytnou na vyžádání vnitrostátnímu dozorovému orgánu.

Článek 14

Záruka splnění norem odborné způsobilosti

1. Za účelem zajištění úrovně odborné způsobilosti nezbytné pro výkon práce řídicích letového provozu podle vysokých norem provozní bezpečnosti zajistí členské státy, že vnitrostátní dozorové orgány dohlíží na jejich výcvik a sledují jej.

4. Vnitrostátní dozorové orgány schvalují držitele licence, kteří jsou oprávněni působit jako zkoušející odborné způsobilosti či hodnotitelé odborné způsobilosti při místním a průběžném výcviku. Schválení platí po dobu tří let a na tuto dobu ho lze prodloužit.

Vnitrostátní dozorové orgány plní tyto úkoly:

5. Vnitrostátní dozorové orgány pravidelně kontrolují poskytovatele výcviku s cílem zajistit účinné dodržování norem stanovených v této směrnici.

a) vydávání a odebrání licencí, kvalifikací a doložek, pro něž byl absolvován odpovídající výcvik a vyhodnocení prováděné v rámci působnosti vnitrostátního dozorového orgánu;

Kromě pravidelných kontrol mohou vnitrostátní dozorové orgány vykonávat inspekce na místě, jimiž ověřují účinné provádění této směrnice a dodržování norem v ní uvedených.

b) zachovávání a pozastavování platnosti kvalifikace a doložek, jejichž práva jsou využívána v rámci působnosti vnitrostátního dozorového orgánu;

6. Vnitrostátní dozorové orgány mohou rozhodnout o částečném či úplném přenesení svých kontrolních a inspekčních funkcí uvedených v odstavci 5 tohoto článku na uznané organizace uvedené v souladu s článkem 3 nařízení (ES) č. 550/2004.

c) udělování osvědčení poskytovatelům výcviku;

7. Členské státy předloží Komisi zprávu o uplatňování této směrnice do 17. května 2011 a poté ve třiletých odstupu.

d) schvalování výcvikových kurzů, místních plánů výcviku a místních systémů odborné způsobilosti;

Článek 15

e) schvalování zkoušejících odborné způsobilosti nebo hodnotitelů odborné způsobilosti;

Vzájemné uznávání licencí řídicího letového provozu

f) sledování a kontrola výcvikových systémů;

1. S výhradou článku 8 uzná každý členský stát licenci a s ní spojené kvalifikace, doložky ke kvalifikaci a jazykové doložky vydané vnitrostátními dozorovými orgány jiného členského státu v souladu s touto směrnicí i připojené lékařské potvrzení. Členské státy však mohou rozhodnout, že uznají pouze licence držitelů, kteří dosáhli věku alespoň 21 let, jak se předpokládá v čl. 5 odst. 2 písm. a).

g) vytvoření příslušných odvolacích a oznamovacích postupů.

2. Pokud držitel licence vykonává práva vyplývající z licence v jiném členském státě, než ve kterém byla licence vydána, má držitel licence právo vyměnit si svou licenci za licenci vydanou v členském státě, kde jsou práva vykonávána, aniž by byly ukládány další podmínky.

2. Vnitrostátní dozorové orgány poskytnou náležité informace a vzájemnou pomoc vnitrostátním dozorovým orgánům jiných členských států tak, aby se zajistilo účinné provádění této směrnice, zejména v případech zahrnujících volný pohyb řídicích letového provozu v rámci Společenství.

3. Vnitrostátní orgány dozoru zajistí provoz databáze, kde jsou uloženy informace o odborných znalostech všech držitelů licence, za něž nesou odpovědnost, a data platnosti jejich doložek. K tomuto účelu vedou provozní jednotky v rámci poskytovatelů letových navigačních služeb záznamy o skutečně odpracovaných hodinách v sektorech, skupině sektorů či na pracovištích u všech držitelů licence pracujících

3. Pro udělení místní doložky požadují vnitrostátní dozorové orgány po žadateli splnění zvláštních podmínek spojených s doložkou, přičemž určí jednotku, sektor nebo provozní pracoviště. Při vytváření místního plánu výcviku poskytovatel výcviku řádně zohlední získanou odbornou způsobilost a zkušenosti žadatele.

4. Vnitrostátní dozorové orgány schvalují a vydávají odůvodněné rozhodnutí o místním plánu výcviku, který obsahuje navrhovaný výcvik žadatele, nejpozději šest týdnů po předložení dokladu, aniž je dotčen odklad vyplývající z případného odvolání. Ve svých rozhodnutích vnitrostátní dozorové orgány zajistí, aby byly dodržovány zásady přiměřenosti a zákazu diskriminace.

Článek 16

Přizpůsobení technickému a vědeckému pokroku

Komise může s ohledem na technický a vědecký pokrok přijmout postupem podle čl. 17 odst. 2 změny kvalifikací uvedených v článku 6, doložek ke kvalifikaci uvedených v článku 7, ustanovení o lékařských potvrzeních uvedených v čl. 12 odst. 3 a příloh.

Článek 17

Výbor

1. Komisi je nápomocen Výbor pro jednotné nebe zřízený článkem 5 nařízení (ES) č. 549/2004.

2. Odkazuje-li se na tento odstavec, použijí se články 5 a 7 rozhodnutí 1999/468/ES s ohledem na článek 8 zmíněného rozhodnutí.

Doba uvedená v čl. 5 odst. 6 rozhodnutí 1999/468/ES je jeden měsíc.

3. Výbor přijme svůj jednací řád.

Článek 18

Sankce

Členské státy stanoví pravidla pro udělování sankcí za porušení vnitrostátních předpisů přijatých podle této směrnice a přijmou veškerá opatření nezbytná pro zajištění jejich uplatňování. Stanovené sankce musí být účinné, přiměřené a odrazující. Členské státy oznámí tato pravidla

Komisi do 17. května 2008 a neprodleně jí oznámí veškeré následné změny, jež se jich týkají.

Článek 19

Přechodná ustanovení

Ustanovení čl. 5 odst. 2 písm. a) a b) se nevztahují na držitele licencí řídicího letového provozu vydaných členskými státy před 17. květnem 2008.

Článek 20

Provedení

Členské státy uvedou v účinnost právní a správní předpisy nezbytné pro dosažení souladu s touto směrnicí nejpozději do 17. května 2008, s výjimkou článku 8, pro nějž je tato lhůta 17. května 2010. Neprodleně sdělí jejich znění Komisi.

Tyto předpisy přijaté členskými státy musí obsahovat odkaz na tuto směrnici nebo musí být takový odkaz učiněn při jejich úředním vyhlášení. Způsob odkazu si stanoví členské státy.

Článek 21

Vstup v platnost

Tato směrnice vstupuje v platnost dvacátým dnem po vyhlášení v *Úředním věstníku Evropské unie*.

Článek 22

Určení

Tato směrnice je určena členskými státním.

Ve Štrasburku dne 5. dubna 2006.

Za Evropský parlament

předseda

J. BORRELL FONTELLES

Za Radu

předseda

H. WINKLER

PŘÍLOHA I

SPECIFIKACE PRO LICENCE

Licence vydané členským státem v souladu s touto směrnicí musí splňovat tyto specifikace:

1. Údaje

1.1 Na licenci jsou uvedeny tyto údaje, hvězdičkou jsou označeny ty položky, jež musí být přeloženy do anglického jazyka:

- a) *název státu nebo orgánu vydávajícího licenci (tučně),
- b) *název licence (velmi tučně),
- c) pořadové číslo licence arabskými čísly přidělené orgánem vydávajícím licenci,
- d) úplné jméno držitele (latinkou i v případě, že písmo národního jazyka není latinka),
- e) datum narození,
- f) státní příslušnost držitele,
- g) podpis držitele,
- h) *osvědčení týkající se platnosti licence a oprávnění držitele vykonávat práva odpovídající licenci uvádějící:
 - i) kvalifikace, doložky ke kvalifikaci, jazykové doložky, doložky instruktora a místní doložky,
 - ii) data jejich prvního vydání,
 - iii) data konce jejich platnosti,
- i) podpis úředníka vydávajícího licenci a datum vydání,
- j) pečeť nebo razítko orgánu vydávajícího licenci.

1.2 K licenci musí být přiloženo platné lékařské potvrzení.

2. Materiál

Použije se papír nejvyšší jakosti nebo jiný vhodný materiál a položky uvedené v bodě 1 musí být na něm zřetelně vyznačeny.

3. Barva

3.1 Pokud se u všech licencí vydávaných členským státem souvisejících s letectvím používá materiál stejné barvy, je tato barva bílá.

3.2 Pokud mají licence vydávané členským státem vztahující se k letectví rozlišující barevné označení, je barva licence řídicího letového provozu žlutá.

PŘÍLOHA II

POŽADAVKY NA VÝCVIK

ČÁST A

Požadavky na vstupní výcvik pro řídicí letového provozu

Vstupní výcvik zajistí, že řídicí letového provozu ve výcviku splní cíle alespoň základního výcviku a výcviku pro kvalifikaci uvedené v dokumentu Eurocontrolu „Pokyny pro společnou hlavní náplň vstupního výcviku řídicího letového provozu“ (Guidelines for air traffic controller Common Core Content Initial Training) ze dne 10.12.2004 tak, aby byli řídicí letového provozu schopni řídit letový provoz bezpečně, rychle a účinně.

Vstupní výcvik zahrnuje tyto předměty: letecké právo, řízení letového provozu, včetně postupů spolupráce mezi veřejným a vojenským řízením, meteorologie, navigace, letadla a principy letu, včetně dorozumívání mezi řídicím letového provozu a pilotem, lidské faktory, vybavení a systémy, profesionální prostředí, bezpečnost a kultura bezpečnosti, systémy řízení bezpečnosti, neobvyklé a nouzové situace, selhání systémů a jazykové znalosti, včetně radiotelefonní frazeologie.

Předměty se vyučují takovým způsobem, aby připravily žadatele na různé druhy služeb řízení letového provozu a zdůraznily bezpečnostní aspekty. Vstupní výcvik se skládá z teoretických a praktických kurzů, včetně simulace, a jeho trvání je stanoveno ve schválených plánech vstupního výcviku. Získané dovednosti zajistí, že kandidát může být považován za způsobilého pro řízení situací se složitým a hustým letovým provozem, čímž se usnadní přechod k místnímu výcviku. Odborná způsobilost kandidáta po vstupním výcviku je vyhodnocena prostřednictvím odpovídajících zkoušek nebo systému průběžného hodnocení.

ČÁST B

Požadavky na místní výcvik pro řídicí letového provozu

Místní plány výcviku podrobně uvádějí postupy a harmonogramy potřebné pro možnost uplatnit místní postup v místní oblasti pod dohledem instruktora pro zácvik na stanovišti. Schválený plán zahrnuje všechny prvky systému hodnocení odborné způsobilosti, včetně plánu práce, vyhodnocení pokroku a zkoušky, společně s oznamovacími postupy vnitrostátnímu dozorovému orgánu. Místní výcvik může obsahovat určité prvky vstupního výcviku, jež jsou specifické podle podmínek v daném státě.

Doba trvání místního výcviku je určena místním plánem výcviku. Požadovanou dovednost posuzují prostřednictvím odpovídajících zkoušek či systému průběžného hodnocení zkoušející odborné způsobilosti či hodnotitelé, kteří jsou ve svém posuzování nestranní a objektivní. K tomuto účelu stanoví vnitrostátní dozorové orgány odvolací postupy pro zajištění spravedlivého zacházení s kandidáty.

ČÁST C

Požadavky na průběžný výcvik pro řídicí letového provozu

Kvalifikace a místní doložky pro licenci řídicího letového provozu se udržují v platnosti prostřednictvím schváleného průběžného výcviku, který se skládá z výcviku pro zachování dovednosti řídicích letového provozu, obnovovacích kurzů, nácviku nouzových situací a případně jazykových kurzů.

Průběžný výcvik se skládá z teoretických a praktických kurzů a ze simulace. Pro tento účel vytvoří poskytovatel výcviku místní systémy odborné způsobilosti, v nichž jsou podrobně rozepsány postupy, obsazení a harmonogram nezbytný pro zajištění vhodného průběžného výcviku a pro prokázání odborné způsobilosti. Tyto systémy se přezkoumávají a schvalují alespoň jednou za tři roky. O trvání průběžného výcviku se rozhoduje podle funkčních potřeb řídicích letového provozu pracujících v jednotce, zejména s ohledem na změnu nebo plánovanou změnu postupů nebo vybavení nebo s ohledem na celkové požadavky řízení bezpečnosti. Odborná způsobilost každého z řídicích letového provozu se náležitým způsobem vyhodnotí alespoň jednou za tři roky. Poskytovatel letových navigačních služeb zajistí, aby byly uplatněny postupy zajišťující spravedlivé zacházení s držiteli licencí, u nichž nemůže být platnost doložek prodloužena.

PŘÍLOHA III

POŽADAVKY NA JAZYKOVÉ ZNALOSTI

Požadavky na jazykové znalosti stanovené v článku 8 se vztahují jak na použití frazeologie, tak na běžný jazyk. Aby bylo vyhověno požadavkům na jazykové znalosti je žadatel o licenci či držitel licence hodnocen a musí prokázat splnění alespoň provozní úrovně (úroveň 4) hodnoticí stupnice jazykových znalostí uvedené v této příloze.

Způsobilí mluvčí:

- a) efektivně komunikují při pouhé hlasové komunikaci (telefon/vysílačka) i při komunikaci s vizuálním kontaktem,
- b) přesně a jasně komunikují o běžných, konkrétních a práce se týkajících tématech,
- c) používají vhodné komunikační prostředky pro výměnu zpráv a rozpoznání a řešení nedorozumění (např. kontrola, potvrzení či ujasnění informací) v obecném či s prací souvisejícím kontextu,
- d) úspěšně a poměrně snadno řeší jazykové úkoly vznikající při komplikaci nebo neočekávaném vývoji událostí, k nimž dochází v běžné pracovní situaci či při komunikačním úkolu, s nímž jsou jinak obeznámeni, a
- e) používají dialekt či přízvuk srozumitelný pro leteckou veřejnost.

Hodnoticí stupnice jazykových znalostí: úroveň odborná, rozšířená a provozní.

Úroveň	Výslovnost	Struktura	Slovní zásoba	Plynulost	Porozumění	Komunikace
Odborná 6	Výslovnost, přízvuk, rytmus a intonace, i když mohou být ovlivněnyrodným jazykem či místními odchylkami, téměř nikdy neovlivňují snadnost dorozumění.	Základní i složité gramatické struktury a vzory vět jsou důsledně dobře ovládnuty.	Rozsah slovní zásoby a její přesnost jsou dostatečné pro efektivní komunikaci o širokém rozsahu známých či neznámých témat. Slovní zásoba je idiomatická, diferencovaná a lze ji dobře zaznamenávat.	Schopnost obsáhnout a plynule hovořit přirozeně a bez námahy. Mění rychlost řeči ze stylistických důvodů, např. pro zdůraznění důležité části. Spontánně používá vhodná strukturující a spojovací slova v řeči.	Porozumění je přesné téměř ve všech souvislostech a zahrnuje porozumění jazykovým a kulturním odstínům.	Snadno komunikuje téměř ve všech situacích. Vnímá verbální i neverbální podněty a vhodně na ně reaguje.
Rozšířená 5	Výslovnost, přízvuk, rytmus a intonace, i když mohou být ovlivněnyrodným jazykem či místními odchylkami, zřídka ovlivňují snadnost dorozumění.	Základní gramatické struktury a vzory vět jsou důsledně dobře ovládnuty. Pokouší se o složitější struktury, ale s chybami, které někdy ovlivňují význam.	Rozsah slovní zásoby a přesnost jsou dostatečné pro efektivní komunikaci o běžných, konkrétních a s prací souvisejících tématech. Parafrázuje důsledně a úspěšně. Slovní zásoba je někdy idiomatická.	Schopnost obsáhnout poměrně snadno o známých tématech, ale neumí měnit rychlost řeči jako stylistický prostředek. Je schopen používat vhodná strukturující a spojovací slova v řeči.	Porozumění je přesné o běžných, konkrétních a s prací souvisejících tématech a je téměř přesné, je-li mluvčí konfrontován s jazykovými či situačními komplikacemi či neočekávaným sledem událostí. Je schopen porozumět širokému rozsahu řečových odchylek (dialektu nebo způsobu řeči) či vyjádření.	Odezvy jsou okamžité, odpovídající a věcné. Účinně řídí vztah mluvčího a posluchače.
Provozní 4	Výslovnost, přízvuk, rytmus a intonace jsou ovlivněny rodným jazykem či místními odchylkami, ale pouze někdy ovlivňují snadnost dorozumění.	Základní gramatické struktury a vzory vět jsou používány tvořivě a obvykle jsou dobře ovládnuty. Mohou se vyskytnout chyby, zejména v neobvyklých a neočekávaných situacích, ale jen zřídka ovlivňují význam.	Rozsah slovní zásoby a přesnost jsou obvykle dostatečné pro efektivní komunikaci o běžných, konkrétních a s prací souvisejících tématech. Schopnost často úspěšně parafrázovat při nedostatku slovní zásoby či v neobvyklých a neočekávaných situacích.	Hovoří ve vhodném tempu. Příležitostně může dojít ke ztrátě plynulosti při přechodu z navičené či formulkové řeči do spontánní komunikace, nebrání to však efektivní komunikaci. Schopnost omezeně používat strukturující a spojovací slova v řeči. Výplňová slova nepůsobí rušivě.	Porozumění je většinou přesné o běžných, konkrétních a s prací souvisejících tématech, je-li použitý způsob řeči či odchylka dostatečně srozumitelná pro mezinárodní komunitu uživatelů. Je-li mluvčí konfrontován s jazykovými či situačními komplikacemi či s neočekávaným vývojem událostí, porozumění může být pomalejší nebo jsou potřeba vysvětlující postupy.	Odezvy jsou obvykle okamžité, odpovídající a věcné. Zahajuje a udržuje komunikaci, i když se vyrovnává s neočekávaným vývojem událostí. Možná nedorozumění řeší přiměřeně kontrolou, ověřením či vyjasněním.

PŘÍLOHA IV

**POŽADAVKY, KTERÉ JE NUTNO PŘIPOJIT K OSVĚDČENÍM VYDANÝM POSKYTOVATELŮM
VÝCVIKOVÝCH SLUŽEB**

1. Dodržení požadavků uvedených v článku 13 musí být prokázáno dokladem o dostatečném personálním a technickém zázemí poskytovatelů výcviku a o tom, že provozují činnost v prostředí vhodném k poskytování výcviku nezbytného k získání nebo zachování licencí řídicího letového provozu ve výcviku a licencí řídicího letového provozu. Poskytovatelé výcviku zejména:
 - a) mají účinnou strukturu řízení a dostatečný personál s odpovídající odbornou způsobilostí a zkušeností pro poskytování výcviku podle norem stanovených v této směrnici;
 - b) mají k dispozici nezbytná zařízení, vybavení a prostory vhodné pro daný druh nabízeného výcviku;
 - c) poskytnou metodický postup, který používají při podrobnějším vytváření obsahu, organizace a trvání výcvikových kurzů, místních plánů výcviku a místních systémů odborné způsobilosti; to zahrnuje způsob, jakým jsou organizovány zkoušky a hodnocení. Podrobně musí být uvedena odborná způsobilost zkoušejících pro zkoušky ke vstupnímu výcviku, včetně simulačního výcviku;
 - d) předloží doklad o systému řízení jakosti na místě pro sledování shody a přiměřenosti systémů a postupů, které zajistí, že poskytované služby výcviku splňují normy stanovené v této směrnici;
 - e) prokáží, že mají k dispozici dostatečné finanční prostředky pro vedení výcviku podle norem stanovených v této směrnici a že činnosti jsou dostatečně pojištěny podle povahy poskytovaného výcviku.
2. Osvědčení musí obsahovat:
 - a) vnitrostátní dozorový orgán, který osvědčení vydal,
 - b) žadatele (jméno a adresu),
 - c) druh služeb, pro něž je osvědčení vydáno,
 - d) prohlášení o tom, že žadatel splňuje požadavky stanovené v bodě 1,
 - e) datum vydání a dobu platnosti osvědčení.

SMĚRNICE EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY 2006/25/ES**ze dne 5. dubna 2006****o minimálních požadavcích na bezpečnost a ochranu zdraví před expozicí zaměstnanců rizikům spojeným s fyzikálními činiteli (optickým zářením z umělých zdrojů) (devatenáctá samostatná směrnice ve smyslu čl. 16 odst. 1 směrnice 89/391/EHS)**

EVROPSKÝ PARLAMENT A RADA EVROPSKÉ UNIE,

s ohledem na Smlouvu o založení Evropského společenství, a zejména na čl. 137 odst. 2 této smlouvy,

s ohledem na návrh Komise ⁽¹⁾, předložený po konzultaci s Poradním výborem pro bezpečnost a zdraví při práci,

s ohledem na stanovisko Evropského hospodářského a sociálního výboru ⁽²⁾,

po konzultaci s Výborem regionů,

v souladu s postupem stanoveným v článku 251 Smlouvy ⁽³⁾ s ohledem na společný návrh schválený dohodovacím výborem dne 31. ledna 2006,

vzhledem k těmto důvodům:

(1) Podle Smlouvy může Rada pomocí směrnic stanovit minimální požadavky na podporu zlepšování zejména pracovního prostředí tak, aby bylo chráněno zdraví a bezpečnost pracovníků. Tyto směrnice by neměly ukládat žádná správní, finanční ani právní omezení bránící zakládání a rozvoji malých a středních podniků.

(2) Sdělení Komise o jejím akčním programu týkajícím se provádění Charty Společenství základních sociálních práv pracovníků stanoví zavedení minimálních požadavků na ochranu zdraví a bezpečnost týkajících se expozice zaměstnanců rizikům způsobeným fyzikálními činiteli. V září 1990 přijal Evropský parlament usnesení o tomto akčním programu ⁽⁴⁾, v němž Komisi vyzývá zejména k vypracování zvláštní směrnice o rizicích způsobených hlukem, vibracemi a všemi ostatními fyzikálními činiteli na pracovišti.

(3) Jako první krok přijaly Evropský parlament a Rada směrnici 2002/44/ES ze dne 25. června 2002 o minimálních požadavcích na bezpečnost a ochranu zdraví před expozicí zaměstnanců rizikům spojeným s fyzikálními činiteli (vibracemi) (šestnáctá samostatná směrnice ve smyslu čl. 16 odst. 1 směrnice 89/391/EHS) ⁽⁵⁾. Dále Evropský parlament a Rada přijaly dne 6. února 2003 směrnici 2003/10/ES o minimálních požadavcích na bezpečnost a ochranu zdraví před expozicí zaměstnanců rizikům spojeným s fyzikálními činiteli (hlukem) (sedmnáctá samostatná směrnice ve smyslu čl. 16 odst. 1 směrnice 89/391/EHS) ⁽⁶⁾. Poté, dne 29. dubna 2004, přijaly Evropský parlament a Rada směrnici 2004/40/ES o minimálních požadavcích na bezpečnost a ochranu zdraví před expozicí zaměstnanců rizikům spojeným s fyzikálními činiteli (elektromagnetickými poli) (osmnáctá samostatná směrnice ve smyslu čl. 16 odst. 1 směrnice 89/391/EHS) ⁽⁷⁾.

(4) V současné době je nezbytné zavést opatření na ochranu zaměstnanců před riziky spojenými s optickým zářením, vzhledem k jeho účinkům na zdraví a bezpečnost zaměstnanců, zejména poškození očí a kůže. Záměrem těchto opatření není jen zajistit zdraví a bezpečnost každého zaměstnance jako jednotlivce, ale též vytvořit minimální základ ochrany pro všechny zaměstnance ve Společenství, který zabrání případnému narušení hospodářské soutěže.

(5) Jedním z cílů směrnice je včasné zjištění nepříznivých dopadů na zdraví vyplývajících z expozice optickému záření.

⁽¹⁾ Úř. věst. C 77, 18.3.1993, s. 12 a Úř. věst. C 230, 19.8.1994, s. 3.

⁽²⁾ Úř. věst. C 249, 13.9.1993, s. 28.

⁽³⁾ Stanovisko Evropského parlamentu ze dne 20. dubna 1994 (Úř. věst. C 128, 9.5.1994, s. 146), potvrzené dne 16. září 1999 (Úř. věst. C 54, 25.2.2000, s. 75), společný postoj Rady ze dne 18. dubna 2005 (Úř. věst. C 172 E, 12.7.2005, s. 26) a postoj Evropského parlamentu ze dne 16. listopadu 2005 (dosud nezveřejněné v Úředním věstníku). Legislativní usnesení Evropského parlamentu ze dne 14. února 2006 (dosud nezveřejněné v Úředním věstníku) a rozhodnutí Rady ze dne 23. února 2006.

⁽⁴⁾ Úř. věst. C 260, 15.10.1990, s. 167.

⁽⁵⁾ Úř. věst. L 177, 6.7.2002, s. 13.

⁽⁶⁾ Úř. věst. L 42, 15.2.2003, s. 38.

⁽⁷⁾ Úř. věst. L 159, 30.4.2004, s. 1; opravené znění v Úř. věst. L 184, 24.5.2004, s. 1.

- (6) Tato směrnice stanoví minimální požadavky, a umožňuje tak členským státům zachovat nebo přijmout přísnější opatření na ochranu zaměstnanců, zejména stanovit nižší limitní hodnoty expozice. Prováděním této směrnice nesmí být odůvodňováno jakékoli zhoršení stavu, který již v členském státě existuje.
- (7) Systém ochrany před riziky optického záření se musí bez zbytečných podrobností omezit na vymezení cílů, jichž je třeba dosáhnout, zásad, které mají být dodržovány, a základních hodnot, jež mají být použity, aby umožňoval členským státům uplatňovat minimální požadavky jednotným způsobem.
- (8) Úroveň expozice optickému záření lze účinněji snížit začleněním preventivních opatření již do návrhů pracovních míst pracovišť, jakož i volbou pracovního vybavení, postupů a metod, aby se riziko snížilo přednostně u zdroje. Opatření týkající se pracovního vybavení a metod tak přispívají k ochraně zaměstnanců, kteří je používají. V souladu s obecnými zásadami prevence, stanovenými v čl. 6 odst. 2 směrnice Rady 89/391/EHS ze dne 12. června 1989 o zavádění opatření pro zlepšení bezpečnosti a ochrany zdraví zaměstnanců při práci⁽¹⁾, mají prostředky kolektivní ochrany přednost před prostředky individuální ochrany.
- (9) Zaměstnavatelé by se měli přizpůsobit technickému pokroku a vědeckým poznatkům o rizicích spojených s expozicí optickému záření s cílem zlepšovat bezpečnost a ochranu zdraví zaměstnanců.
- (10) Tato směrnice je samostatnou směrnicí ve smyslu čl. 16 odst. 1 směrnice 89/391/EHS, uvedená směrnice se vztahuje na expozici zaměstnanců optickému záření, aniž jsou dotčena přísnější nebo zvláštní ustanovení této směrnice.
- (11) Tato směrnice představuje konkrétní příspěvek k vytvoření sociálního rozměru vnitřního trhu.
- (12) Doplnujícího přístupu, který podporuje zásadu zdokonalené právní úpravy a zajišťuje vyšší úroveň ochrany, lze docílit, pokud výrobky zhotovené výrobcí zdrojů optického záření a související zařízení splňují harmonizované normy vypracované za účelem ochrany zdraví a bezpečnosti uživatelů před riziky, která tyto výrobky představují; není tudíž nutné, aby zaměstnavatelé opakovali měření nebo výpočty již provedené výrobcem za účelem zjištění souladu se základními bezpečnostními

požadavky pro takové zařízení, uvedenými v platných směrniciích Společenství, pokud je toto zařízení řádně a pravidelně udržováno.

- (13) Opatření nezbytná k provedení této směrnice by měla být přijata v souladu s rozhodnutím Rady 1999/468/ES ze dne 28. června 1999 o postupech pro výkon prováděcích pravomocí svěřených Komisi⁽²⁾.
- (14) Dodržování limitních hodnot expozice by mělo poskytovat vysokou úroveň ochrany před zdravotními účinky, které mohou být důsledkem expozice optickému záření.
- (15) Komise by měla vypracovat praktickou příručku, která by pomohla zaměstnavatelům, a zvláště zástupcům malých a středních podniků, lépe pochopit technická ustanovení této směrnice. Komise by se měla vynasnažit dokončit tuto příručku co nejdříve, aby usnadnila členským státům přijetí nezbytných opatření k provedení této směrnice.
- (16) Podle bodu 34 interinstitucionální dohody o zdokonalení tvorby právních předpisů⁽³⁾ jsou členské státy vybízeny k tomu, aby jak pro sebe, tak i v zájmu Společenství sestavily vlastní tabulky, z nichž bude co nejvíce patrné srovnání mezi touto směrnicí a prováděcími opatřeními, a aby tyto tabulky zveřejnily,

PŘIJALY TUTO SMĚRNICI:

ODDÍL I

OBECNÁ USTANOVENÍ

Článek 1

Účel a oblast působnosti

1. Tato směrnice, která je devatenáctou samostatnou směrnicí ve smyslu čl. 16 odst. 1 směrnice 89/391/EHS, stanoví minimální požadavky na ochranu zaměstnanců před riziky pro jejich zdraví a bezpečnost, která vznikají nebo by mohla vzniknout v důsledku expozice optickému záření z umělých zdrojů při jejich práci.
2. Tato směrnice se vztahuje na rizika pro zdraví a bezpečnost zaměstnanců v důsledku škodlivých účinků způsobených expozicí očí a kůže optickému záření z umělých zdrojů.

⁽¹⁾ Úř. věst. L 183, 29.6.1989, s. 1. Směrnice ve znění nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1882/2003 (Úř. věst. L 284, 31.10.2003, s. 1).

⁽²⁾ Úř. věst. L 184, 17.7.1999, s. 23.

⁽³⁾ Úř. věst. C 321, 31.12.2003, s. 1.

3. Směrnice 89/391/EHS se vztahuje v plném rozsahu na celou oblast uvedenou v odstavci 1, aniž jsou dotčena přísnější nebo konkrétnější ustanovení obsažená v této směrnici.

Článek 2

Definice

Pro účely této směrnice se rozumí:

a) „optickým zářením“ jakékoli elektromagnetické záření o vlnové délce mezi 100 nm a 1 mm. Spektrum optického záření se dělí na ultrafialové záření, viditelné záření a infračervené záření:

i) ultrafialové záření: optické záření o vlnové délce mezi 100 nm a 400 nm. Ultrafialový úsek se dělí na UVA (315–400 nm), UVB (280–315 nm) a UVC (100–280 nm);

ii) viditelné záření: optické záření o vlnové délce mezi 380 nm a 780 nm;

iii) infračervené záření: optické záření o vlnové délce mezi 780 nm a 1 mm. Infračervený úsek se dělí na IRA (780–1 400 nm), IRB (1 400–3 000 nm) a IRC (3 000 nm–1 mm);

b) „laserem (zesilovač světla pomocí vynucené emise záření)“ jakýkoliv přístroj, který může produkovat nebo zesilovat elektromagnetické záření ve vlnovém rozsahu optického záření hlavně prostřednictvím procesu řízené vynucené emise;

c) „laserovým zářením“ optické záření z laseru;

d) „nekoherentním zářením“ jakékoliv optické záření jiné než laserové záření;

e) „limitními hodnotami expozice“ limity expozice optickému záření, které vycházejí přímo z prokázaných účinků na zdraví a z údajů o biologickém působení. Dodržování těchto limitů zaručuje, že zaměstnanci, kteří jsou vystaveni umělým zdrojům optického záření, jsou chráněni proti všem známým zdravotním škodlivým účinkům;

f) „ozářením (E)“ nebo „hustotou zářivého toku“ zářivý tok na jednotku plochy, vyjádřený ve wattech na metr čtvereční (W m^{-2});

g) „expozicí záření (H)“ integrál ozáření v čase, vyjádřený v joulech na metr čtvereční (J m^{-2});

h) „zářím (L)“ zářivý tok nebo výstupní výkon vztažený na jednotkový prostorový úhel a na jednotku plochy, vyjádřený ve wattech na metr čtvereční na steradián ($\text{W m}^{-2} \text{sr}^{-1}$);

i) „úrovní“ kombinace ozáření, expozice záření a záře, kterým je zaměstnanec vystaven.

Článek 3

Limitní hodnoty expozice

1. Limitní hodnoty expozice pro nekoherentní záření jiné než vyzařované přírodními zdroji optického záření jsou stanoveny v příloze I.

2. Limitní hodnoty expozice pro laserové záření jsou stanoveny v příloze II.

ODDÍL II

POVINNOSTI ZAMĚSTNAVATELŮ

Článek 4

Určení expozice a hodnocení rizik

1. Při plnění povinností stanovených v čl. 6 odst. 3 a čl. 9 odst. 1 směrnice 89/391/EHS zaměstnavatel v případě zaměstnanců vystavených umělým zdrojům optického záření vyhodnocuje a podle potřeby měří nebo vypočítává úroveň expozice optickému záření, kterému mohou být zaměstnanci vystaveni, tak, aby bylo možné stanovit a provést opatření nezbytná k omezení expozice na úroveň platných limitů. Metodika použitá pro hodnocení, měření nebo výpočty se v případě laserového záření řídí normami Mezinárodní elektrotechnické komise (IEC) a v případě nekoherentního záření doporučeními Mezinárodní komise pro osvětlení (CIE) a Evropského výboru pro normalizaci (CEN). V případě expozic, které nejsou zahrnuty do uvedených norem a doporučení, a do té doby, než budou k dispozici příslušné normy nebo doporučení EU, se hodnocení, měření nebo výpočty provedou s využitím dostupných vnitrostátních nebo mezinárodních vědecky podložených zásad. V obou případech expozice se při hodnocení mohou zohlednit údaje poskytnuté výrobcem zařízení, vztahují-li se na ně příslušné směrnice Společenství.

2. Hodnocení, měření nebo výpočty podle odstavce 1 plánují a vykonávají ve vhodných intervalech příslušné služby nebo osoby, zejména s přihlédnutím k článkům 7 a 11 směrnice 89/391/EHS týkajícím se potřebných příslušných osob nebo služeb a projednání se zaměstnanci a jejich úcasti. Údaje získané hodnocením, včetně údajů získaných měřeními nebo výpočtem úrovně expozice podle odstavce 1, se uchovávají v podobě, která umožňuje do nich později nahlížet.

3. V souladu s čl. 6 odst. 3 směrnice 89/391/EHS musí zaměstnavatel při hodnocení rizik věnovat zvláštní pozornost:

- a) úrovni, vlnové délce a trvání expozice umělým zdrojům optického záření;
- b) limitním hodnotám expozice podle článku 3 této směrnice;
- c) všem účinkům na zdraví a bezpečnost zaměstnanců, kteří patří ke zvlášť ohroženým rizikovým skupinám;
- d) všem možným účinkům na zdraví a bezpečnost zaměstnanců vyvolaným vzájemným působením optického záření a světlocitlivých chemických látek na pracovišti;
- e) všem nepřímým účinkům, jako dočasnému oslepení, výbuchu nebo požáru;
- f) existenci záložního zařízení určeného ke snížení úrovně expozice optickému záření z umělých zdrojů;
- g) odpovídajícím informacím získaným ze zdravotního dohledu včetně zveřejněných informací, pokud je to možné;
- h) mnohočetným zdrojům expozice optickému záření z umělých zdrojů;
- i) zařazení laseru, jak je definováno v souladu s příslušnou normou IEC, a každému obdobnému zařazení týkajícímu se jakéhokoli umělého zdroje, který může způsobit poškození stejného rozsahu jako laser třídy 3B nebo 4;
- j) údajům poskytnutým v souladu s příslušnými směrnici Společenství výrobcí zdrojů optického záření a souvisejícího pracovního zařízení.

4. Zaměstnavatel musí mít k dispozici hodnocení rizik v souladu s čl. 9 odst. 1 písm. a) směrnice 89/391/EHS a musí určit, která opatření musí být přijata v souladu s články 5 a 6 této směrnice. Hodnocení rizik se zaznamenává na vhodné médium podle vnitrostátních právních předpisů a zvyklostí; může zahrnovat zdůvodnění zaměstnavatele, proč není další podrobné hodnocení rizik z důvodů povahy a rozsahu rizik v souvislosti s optickým zářením nutné. Hodnocení rizik je pravidelně aktualizováno, zejména dojde-li k podstatným změnám, které je mohou činit zastaralými, nebo pokud se to na základě výsledků zdravotního dohledu jeví jako nezbytné.

Článek 5

Ustanovení zaměřená na odstranění nebo snížení rizik

1. S přihlédnutím k technickému pokroku a dostupnosti opatření na potlačení rizika u jeho zdroje se rizika vyplývající z expozice optickému záření z umělých zdrojů odstraňují nebo snižují na minimum.

Snížení rizik vznikajících expozicí optickému záření z umělých zdrojů se zakládá na obecných zásadách prevence stanovených ve směrnici 89/391/EHS.

2. V případech, kdy hodnocení rizik provedené podle čl. 4 odst. 1 ve vztahu k zaměstnancům vystaveným umělým zdrojům optického záření odhalí jakoukoli možnost, že mohou být překročeny limitní hodnoty expozice, zaměstnavatel vypracuje a provede akční plán zahrnující technická nebo organizační opatření určená k předcházení expozici překračující limitní hodnoty s přihlédnutím zejména k:

- a) jiným pracovním metodám, které snižují riziko způsobené optickým zářením;
- b) volbě zařízení vyzařujícího méně optického záření, s přihlédnutím k práci, která má být vykonána;
- c) technickým opatřením zaměřeným na snížení optického záření – v případě nutnosti i použití blokovacích zařízení, stínění nebo podobných ochranných prostředků;
- d) vhodným programům údržby pracovního vybavení, pracoviště a systémů na pracovišti;
- e) návrhu a dispozici pracovišť a pracovních míst;
- f) omezení trvání a úrovně expozice;
- g) dostupnosti vhodných osobních ochranných pracovních prostředků;
- h) pokynům výrobce zařízení, vztahují-li se na ně příslušné směrnice Společenství.

3. Pracoviště, na kterých mohou být zaměstnanci vystaveni úrovni optického záření z umělých zdrojů překračující limitní hodnoty expozice, se na základě hodnocení rizik podle článku 4 opatřují vhodnými značkami podle směrnice Rady 92/58/EHS ze dne 24. června 1992 o minimálních požadavcích na bezpečnostní nebo zdravotní značky na pracovišti (devátá samostatná směrnice ve smyslu čl. 16 odst. 1 směrnice 89/391/EHS) ⁽¹⁾. Je-li to technicky proveditelné a existuje-li riziko, že by limitní hodnoty expozice mohly být překročeny, musí být dotyčná místa ohraničena a přístup k nim omezen.

4. Zaměstnanci nesmí být vystaveni vyšším než limitním hodnotám expozice. V každém případě, jsou-li navzdory opatřením přijatým zaměstnavatelem k dosažení souladu s touto směrnicí ve vztahu k umělým zdrojům optického záření překročeny limitní hodnoty expozice, musí zaměstnavatel neprodleně přijmout opatření ke snížení expozice pod limitní hodnoty expozice. Zaměstnavatel zjistí příčiny překročení limitních hodnot expozice a příslušným způsobem upraví ochranná a preventivní opatření, aby zabránil jejich opětovnému překročení.

5. Na základě článku 15 směrnice 89/391/EHS zaměstnavatel přizpůsobí opatření uvedená v tomto článku požadavkům zaměstnanců, kteří patří k zvláště ohroženým rizikovým skupinám.

Článek 6

Informování a školení zaměstnanců

Aniž jsou dotčeny články 10 a 12 směrnice 89/391/EHS, zajistí zaměstnavatel, aby zaměstnanci, kteří jsou při práci vystaveni rizikům vyplývajícím z optického záření z umělých zdrojů, nebo jejich zástupci obdrželi nezbytné informace a školení o výsledcích hodnocení rizik podle článku 4 této směrnice, týkající se zejména:

- a) opatření přijatých na základě této směrnice;
- b) limitních hodnot expozice a souvisejících možných rizik;
- c) výsledků hodnocení, měření nebo výpočtů úrovně expozice optickému záření z umělých zdrojů podle článku 4 této směrnice spolu s vysvětlením jejich významu a možných rizik;
- d) způsobů, jak rozpoznat zdraví škodlivé účinky expozice a jak je ohlašovat;
- e) okolností, za nichž mají zaměstnanci nárok na zdravotní dohled;

f) bezpečných zdravotních postupů k minimalizaci rizik souvisejících s expozicí;

g) správného používání vhodných ochranných pracovních prostředků.

Článek 7

Projednání se zaměstnanci a jejich účast

V souladu s článkem 11 směrnice 89/391/EHS projednávají zaměstnavatelé se zaměstnanci nebo jejich zástupci záležitosti, na které se vztahuje tato směrnice, a umožňují jejich účast.

ODDÍL III

RŮZNÁ USTANOVENÍ

Článek 8

Zdravotní dohled

1. V souladu s článkem 14 směrnice 89/391/EHS členské státy přijmou opatření pro zajištění přiměřeného zdravotního dohledu nad zaměstnanci za účelem prevence a včasného zjištění veškerých zdraví škodlivých účinků a prevence všech dlouhodobých zdravotních rizik a veškerých rizik chronických onemocnění, která vyplývají z expozice optickému záření.

2. Členské státy zajistí provádění zdravotního dohledu lékařem, závodním lékařem nebo zdravotnickým orgánem odpovědným za zdravotní dohled v souladu s vnitrostátními právními předpisy a zvyklostmi.

3. Členské státy přijmou opatření k zajištění toho, aby se o každém zaměstnanci, který podléhá zdravotnímu dohledu v souladu s odstavcem 1, vedly a aktualizovaly osobní zdravotní záznamy. Zdravotní záznamy obsahují shrnutí výsledků prováděného zdravotního dohledu. Jsou vedeny vhodným způsobem, aby do nich bylo později možné nahlížet, přičemž se dbá na jejich důvěrnou povahu. Příslušnému orgánu musí být na požádání poskytnuta kopie odpovídajících záznamů, s přihlédnutím k jejich důvěrné povaze. Zaměstnavatel přijme vhodná opatření pro zajištění toho, aby lékaři, závodnímu lékaři nebo zdravotnickému orgánu odpovědnému za zdravotní dohled, jak je určil členský stát, umožnil přístup k výsledkům hodnocení rizik podle článku 4, pokud tyto výsledky mohou mít význam pro zdravotní dohled. Zaměstnanci mají na svou žádost přístup ke svým osobním zdravotním záznamům.

⁽¹⁾ Úř. věst. L 245, 26.8.1992, s. 23.

4. Je-li zjištěno překročení limitních hodnot expozice, poskytne se dotčenému zaměstnanci či zaměstnancům lékařská prohlídka v souladu s vnitrostátními právními předpisy nebo zvyklostmi. Tato lékařská prohlídka se provede i v případě, pokud se v rámci zdravotního dohledu zjistí, že zaměstnanec trpí identifikovatelnou chorobou nebo nepříznivými zdravotními následky, které lékař nebo závodní lékař považuje za důsledek expozice optickému záření z umělých zdrojů při práci. V obou případech, kdy jsou překročeny limitní hodnoty expozice nebo kdy jsou zjištěny nepříznivé zdravotní následky včetně chorob:

- a) lékař nebo jiná vhodně kvalifikovaná osoba informuje zaměstnance o výsledku, který se jej osobně týká. Zaměstnanec zejména obdrží informace a doporučení ohledně zdravotního dohledu, kterému by se měl podrobit po ukončení expozice;
- b) zaměstnavatel bude informován o všech významných nálezech zdravotního dohledu, s přihlédnutím k lékařskému tajemství;
- c) zaměstnavatel:

- přezkoumá hodnocení rizik provedené podle článku 4,
- přezkoumá opatření stanovená pro odstranění nebo snížení rizik na základě článku 5,
- vezme v úvahu doporučení závodního lékaře, jiné kvalifikované osoby nebo příslušného orgánu při provádění všech opatření vyžadovaných k odstranění nebo snížení rizika v souladu s článkem 5 a
- učiní opatření pro systematický zdravotní dohled a stanoví přezkum zdravotního stavu všech ostatních zaměstnanců, kteří byli exponováni podobně. V takových případech příslušný lékař nebo závodní lékař nebo příslušný orgán mohou navrhnout, aby se exponované osoby podrobily lékařskému vyšetření.

Článek 9

Sankce

Členské státy stanoví vhodné sankce, které se uloží v případě porušení vnitrostátních právních předpisů přijatých v souladu s touto směrnicí. Tyto sankce musí být účinné, přiměřené a odrazující.

Článek 10

Technické úpravy

1. Úpravy limitních hodnot expozice uvedených v přílohách přijímají Evropský parlament a Rada postupem stanoveným v čl. 137 odst. 2 Smlouvy.
2. Úpravy příloh čistě technického rázu v souvislosti s:
 - a) přijetím směrnic v oblasti technické harmonizace a normalizace týkajících se navrhování, stavby, výroby nebo konstrukce pracovního vybavení nebo pracovišť;
 - b) technickým rozvojem, změnami nejdůležitějších harmonizovaných evropských norem nebo mezinárodních specifikací a novými vědeckými poznatky týkajícími se expozice optickému záření při práci

se přijímají postupem podle čl. 11 odst. 2.

Článek 11

Výbor

1. Komisi je nápomocen výbor uvedený v článku 17 směrnice 89/391/EHS.
 2. Odkazuje-li se na tento odstavec, použijí se články 5 a 7 rozhodnutí 1999/468/ES s ohledem na článek 8 zmíněného rozhodnutí.
- Doba uvedená v čl. 5 odst. 6 rozhodnutí 1999/468/ES je tři měsíce.
3. Výbor přijme svůj jednací řád.

ODDÍL IV

ZÁVĚREČNÁ USTANOVENÍ

Článek 12

Zprávy

Každých pět let podají členské státy Komisi zprávu o praktickém provádění této směrnice a uvedou stanoviska sociálních partnerů.

Komise každých pět let informuje Evropský parlament, Radu, Evropský hospodářský a sociální výbor a Poradní výbor pro bezpečnost a zdraví při práci o obsahu těchto zpráv, o svém vyhodnocení těchto zpráv, o vývoji v příslušné oblasti a o každé činnosti, která by mohla být vzhledem k novým vědeckým poznatkům opodstatněná.

Článek 13**Praktická příručka**

Komise vypracuje praktickou příručku o ustanoveních článků 4 a 5 a přílohách I a II, aby usnadnila provádění této směrnice.

Článek 14**Provedení**

1. Členské státy uvedou v účinnost právní a správní předpisy nezbytné pro dosažení souladu s touto směrnicí do dne 27. dubna 2010. Neprodleně o nich uvědomí Komisi.

Tyto předpisy přijaté členskými státy musí obsahovat odkaz na tuto směrnici nebo musí být takový odkaz učiněn při jejich úředním vyhlášení. Způsob odkazu si stanoví členské státy.

2. Členské státy sdělí Komisi znění vnitrostátních právních předpisů, které již přijaly nebo přijmou v oblasti působnosti této směrnice.

Článek 15**Vstup v platnost**

Tato směrnice vstupuje v platnost dnem vyhlášení v *Úředním věstníku Evropské unie*.

Článek 16**Určení**

Tato směrnice je určena členskými státem.

Ve Štrasburku dne 5. dubna 2006.

Za Evropský parlament

předseda

J. BORRELL FONTELLES

Za Radu

předseda

H. WINKLER

PŘÍLOHA I

Nekoherentní optické záření

Biofyzikálně významné hodnoty expozice optickému záření je možno stanovit pomocí níže uvedených vzorců. Výběr vzorců závisí na rozsahu záření vyzařovaného zdrojem a výsledky je třeba porovnat s odpovídajícími limitními hodnotami expozice uvedenými v tabulce 1.1. Danému zdroji optického záření může odpovídat více hodnot expozice a odpovídajících limitních hodnot expozice.

Označení a) až o) odkazuje na odpovídající řádky tabulky 1.1.

a)	$H_{\text{eff}} = \int_0^t \int_{\lambda=180 \text{ nm}}^{\lambda=400 \text{ nm}} E_{\lambda}(\lambda, t) \cdot S(\lambda) \cdot d\lambda \cdot dt$	(H_{eff} platí pouze v rozsahu 180 až 400 nm)
b)	$H_{\text{UVA}} = \int_0^t \int_{\lambda=315 \text{ nm}}^{\lambda=400 \text{ nm}} E_{\lambda}(\lambda, t) \cdot d\lambda \cdot dt$	(H_{UVA} platí pouze v rozsahu 315 až 400 nm)
c), d)	$L_B = \int_{\lambda=300 \text{ nm}}^{\lambda=700 \text{ nm}} L_{\lambda}(\lambda) \cdot B(\lambda) \cdot d\lambda$	(L_B platí pouze v rozsahu 300 až 700 nm)
e), f)	$E_B = \int_{\lambda=300 \text{ nm}}^{\lambda=700 \text{ nm}} E_{\lambda}(\lambda) \cdot B(\lambda) \cdot d\lambda$	(E_B platí pouze v rozsahu 300 až 700 nm)
g) až l)	$L_R = \int_{\lambda_1}^{\lambda_2} L_{\lambda}(\lambda) \cdot R(\lambda) \cdot d\lambda$	(Příslušné hodnoty λ_1 a λ_2 jsou uvedeny v tabulce 1.1)
m), n)	$E_{\text{IR}} = \int_{\lambda=780 \text{ nm}}^{\lambda=3000 \text{ nm}} E_{\lambda}(\lambda) \cdot d\lambda$	(E_{IR} platí pouze v rozsahu 780 až 3 000 nm)
o)	$H_{\text{kůže}} = \int_0^t \int_{\lambda=380 \text{ nm}}^{\lambda=3000 \text{ nm}} E_{\lambda}(\lambda, t) \cdot d\lambda \cdot dt$	($H_{\text{kůže}}$ platí pouze v rozsahu 380 až 3 000 nm)

Pro účely této směrnice lze výše uvedené vzorce nahradit následujícími výrazy a použitím nespojitých hodnot stanovených v následujících tabulkách:

a)	$E_{\text{eff}} = \sum_{\lambda=180 \text{ nm}}^{\lambda=400 \text{ nm}} E_{\lambda} \cdot S(\lambda) \cdot \Delta\lambda$	a $H_{\text{eff}} = E_{\text{eff}} \cdot \Delta t$
b)	$E_{\text{UVA}} = \sum_{\lambda=315 \text{ nm}}^{\lambda=400 \text{ nm}} E_{\lambda} \cdot \Delta\lambda$	a $H_{\text{UVA}} = E_{\text{UVA}} \cdot \Delta t$
c), d)	$L_B = \sum_{\lambda=300 \text{ nm}}^{\lambda=700 \text{ nm}} L_{\lambda} \cdot B(\lambda) \cdot \Delta\lambda$	
e), f)	$E_B = \sum_{\lambda=300 \text{ nm}}^{\lambda=700 \text{ nm}} E_{\lambda} \cdot B(\lambda) \cdot \Delta\lambda$	
g) až l)	$L_R = \sum_{\lambda_1}^{\lambda_2} L_{\lambda} \cdot R(\lambda) \cdot \Delta\lambda$	(Příslušné hodnoty λ_1 a λ_2 jsou uvedeny v tabulce 1.1)
m), n)	$E_{\text{IR}} = \sum_{\lambda=780 \text{ nm}}^{\lambda=3000 \text{ nm}} E_{\lambda} \cdot \Delta\lambda$	

$$o) \quad E_{\text{kůž}} = \sum_{\lambda=380 \text{ nm}}^{\lambda=3000 \text{ nm}} E_{\lambda} \cdot \Delta\lambda \quad \text{a} \quad H_{\text{skin}} = E_{\text{skin}} \cdot \Delta t$$

Poznámky:

- $E_{\lambda}(\lambda, t)$, E_{λ} spektrální ozáření nebo spektrální hustota zářivého toku: zářivý tok na jednotku plochy, vyjádřený ve wattech na metr čtvereční na nanometr ($\text{W m}^{-2} \text{ nm}^{-1}$); hodnoty $E_{\lambda}(\lambda, t)$ a E_{λ} pocházejí z měření nebo mohou být poskytnuty výrobcem zařízení;
- E_{eff} efektivní ozáření (rozsah UV): vypočtené ozáření v rozsahu vlnových délek ultrafialového záření 180 až 400 nm spektrálně vážené koeficientem $S(\lambda)$, vyjádřené ve wattech na metr čtvereční (W m^{-2});
- H expozice záření: integrál ozáření v čase, vyjádřená v joulech na metr čtvereční (J m^{-2});
- H_{eff} efektivní expozice záření: expozice záření spektrálně vážená koeficientem $S(\lambda)$, vyjádřená v joulech na metr čtvereční (J m^{-2});
- E_{UVA} celkové ozáření (UVA): vypočtené ozáření v rozsahu vlnových délek UVA 315 až 400 nm, vyjádřené ve wattech na metr čtvereční (W m^{-2});
- H_{UVA} expozice záření: integrál v čase a vlnové délce nebo součet ozáření ve vlnovém rozsahu UVA 315 až 400 nm, vyjádřená v joulech na metr čtvereční (J m^{-2});
- $S(\lambda)$ spektrální váhový koeficient zohledňující závislost zdravotních účinků UV záření na oči a kůži na vlnové délce (tabulka 1.2) (bezrozměrný);
- t , Δt čas, doba expozice: vyjádřená v sekundách (s);
- λ vlnová délka: vyjádřená v nanometrech (nm);
- $\Delta \lambda$ rozsah vlnové délky vypočteného nebo změřeného intervalu, vyjádřený v nanometrech (nm);
- $L_{\lambda}(\lambda)$, L_{λ} spektrální zář zdroje, vyjádřená ve wattech na metr čtvereční na steradián na nanometr ($\text{W m}^{-2} \text{ sr}^{-1} \text{ nm}^{-1}$);
- $R(\lambda)$ spektrální váhový koeficient zohledňující závislost tepelného poškození oka způsobeného viditelným nebo infračerveným zářením na vlnové délce (tabulka 1.3) (bezrozměrný);
- L_R efektivní zář (tepelné poškození): vypočtená zář spektrálně vážená koeficientem $R(\lambda)$, vyjádřená ve wattech na metr čtvereční na steradián ($\text{W m}^{-2} \text{ sr}^{-1}$);
- $B(\lambda)$ spektrální váhový koeficient zohledňující závislost fotochemického poškození oka způsobeného zářením modrého světla na vlnové délce (tabulka 1.3) (bezrozměrný);
- L_B efektivní zář (modré světlo): vypočtená zář spektrálně vážená koeficientem $B(\lambda)$, vyjádřená ve wattech na metr čtvereční na steradián ($\text{W m}^{-2} \text{ sr}^{-1}$);
- E_B efektivní ozáření (modré světlo): vypočtené ozáření spektrálně vážené koeficientem $B(\lambda)$, vyjádřené ve wattech na metr čtvereční (W m^{-2});
- E_{IR} celkové ozáření (tepelné poškození): vypočtené ozáření v rozsahu vlnových délek infračerveného záření 780 až 3 000 nm, vyjádřené ve wattech na metr čtvereční (W m^{-2});
- $E_{\text{kůže}}$ celkové ozáření (viditelné záření, záření IRA a IRB): vypočtené ozáření v rozsahu vlnových délek viditelného a infračerveného záření 380 až 3 000 nm, vyjádřené ve wattech na metr čtvereční (W m^{-2});
- $H_{\text{kůže}}$ expozice záření: integrál v čase a vlnové délce nebo součet ozáření ve vlnovém rozsahu viditelného a infračerveného záření 380 až 3 000 nm, vyjádřená v joulech na metr čtvereční (J m^{-2});
- α zorný úhel: zorný úhel patrného zdroje, viděného z určitého bodu v prostoru, vyjádřený v miliradiánech (mrad). Patrný zdroj je skutečný nebo virtuální objekt, který vytváří nejmenší možný obraz na sítnici.

Tabulka 1.1
Limitní hodnoty expozice pro nekoherentní optické záření

Index	Vlnová délka nm	Limitní hodnota expozice	Jednotky	Poznámka	Část těla	Riziko
a.	180-400 (UVA, UVB a UVC)	$H_{\text{eff}} = 30$ Denní hodnota 8 hodin	(J m^{-2})		oko – rohovka spojivka čočka kůže	photokeratitis conjunctivitis cataractogenesis erythema elastosis rakovina kůže
b.	315-400 (UVA)	$H_{\text{UVA}} = 10^4$ Denní hodnota 8 hodin	(J m^{-2})		oko – čočka	cataractogenesis
c.	300-700 (modré světlo) viz poznámka 1	$L_B = \frac{10^6}{t}$ pro $t \leq 10\,000\text{ s}$	$L_B: (\text{W m}^{-2} \text{ sr}^{-1})$ $t: (\text{sekundy})$	pro $\alpha \geq 11\text{ mrad}$	oko – sítnice	photoretinitis
d.	300-700 (modré světlo) viz poznámka 1	$L_B = 100$ pro $t > 10\,000\text{ s}$	$(\text{W m}^{-2} \text{ sr}^{-1})$			
e.	300-700 (modré světlo) viz poznámka 1	$E_B = \frac{100}{t}$ pro $t \leq 10\,000\text{ s}$	$E_B: (\text{W m}^{-2})$ $t: (\text{sekundy})$	pro $\alpha < 11\text{ mrad}$ viz poznámka 2	oko – sítnice	photoretinitis
f.	300-700 (modré světlo) viz poznámka 1	$E_B = 0,01$ $t > 10\,000\text{ s}$	(W m^{-2})			

Index	Vlnová délka nm	Limitní hodnota expozice	Jednotky	Poznámka	Část těla	Riziko
g.	380-1 400 (viditelné a IRA)	$L_R = \frac{2,8 \cdot 10^7}{C_a}$ pro $t > 10$ s	$\langle W \text{ m}^{-2} \text{ sr}^{-1} \rangle$	$C_a = 1,7$ pro $\alpha \leq 1,7$ mrad $C_a = \alpha$ pro $1,7 \leq \alpha \leq 100$ mrad $C_a = 100$ pro $\alpha > 100$ mrad $\lambda_1 = 380; \lambda_2 = 1\,400$	oko – sítnice	popálení sítnice
h.	380-1 400 (viditelné a IRA)	$L_R = \frac{5 \cdot 10^7}{C_a t^{0,25}}$ pro $10 \text{ } \mu\text{s} \leq t \leq 10$ s	$L_R: \langle W \text{ m}^{-2} \text{ sr}^{-1} \rangle$ t: (sekundy)			
i.	380-1 400 (viditelné a IRA)	$L_R = \frac{8,89 \cdot 10^8}{C_a}$ pro $t < 10 \text{ } \mu\text{s}$	$\langle W \text{ m}^{-2} \text{ sr}^{-1} \rangle$			
j.	780-1 400 (IRA)	$L_R = \frac{6 \cdot 10^6}{C_a}$ pro $t > 10$ s	$\langle W \text{ m}^{-2} \text{ sr}^{-1} \rangle$	$C_a = 11$ pro $\alpha \leq 11$ mrad $C_a = \alpha$ pro $11 \leq \alpha \leq 100$ mrad $C_a = 100$ pro $\alpha > 100$ mrad (zorné pole pro měření: 11 mrad) $\lambda_1 = 780; \lambda_2 = 1\,400$	oko – sítnice	popálení sítnice
k.	780-1 400 (IRA)	$L_R = \frac{5 \cdot 10^7}{C_a t^{0,25}}$ pro $10 \text{ } \mu\text{s} \leq t \leq 10$ s	$L_R: \langle W \text{ m}^{-2} \text{ sr}^{-1} \rangle$ t: (sekundy)			
l.	780-1 400 (IRA)	$L_R = \frac{8,89 \cdot 10^8}{C_a}$ pro $t < 10 \text{ } \mu\text{s}$	$\langle W \text{ m}^{-2} \text{ sr}^{-1} \rangle$			
m.	780-3 000 (IRA a IRB)	$E_{IR} = 18\,000 \text{ t}^{-0,75}$ pro $t \leq 1\,000$ s	$E: \langle W \text{ m}^{-2} \rangle$ t: (sekundy)		oko – rohovka čůčka	popálení rohovky cataractogenesis
n.	780-3 000 (IRA a IRB)	$E_{IR} = 100$ pro $t > 1\,000$ s	$\langle W \text{ m}^{-2} \rangle$			

Index	Vlnová délka nm	Limitní hodnota expozice	Jednotky	Poznámka	Část těla	Riziko
o.	380-3 000 (viditelné, IRA a IRB)	$H_{kůže} = 20\,000\, t^{0.25}$ pro $t < 10\, s$	H: ($J\, m^{-2}$) t: (sekundy)		kůže	popálení

Poznámka 1: Rozsah 300 až 700 nm zahrnuje část UVB, celé UVA a většinu viditelného záření; související rizika se však běžně označují jako rizika „modrého světla“. Modré světlo v přesném slova smyslu zahrnuje pouze rozsah přibližně 400 až 490 nm.

Poznámka 2: V případě pevné fixace velmi malých zdrojů se zorným úhlem < 11 mrad může být L_B převedeno na E_B . To běžně platí pouze pro oftalmologické přístroje nebo stabilizované oko během narkózy. Maximální doba „upřené pohledu“ na zdroj se vypočte podle vzorce: $t_{max} = 100/E_B$, kde E_B je vyjádřeno ve $W\, m^{-2}$. Tato hodnota nepřesáhne díky očním pohybům při běžném vidění 100 s.

Tabulka 1.2

S (λ) (bezrozměrný), 180 nm až 400 nm

λ v nm	S (λ)	λ v nm	S (λ)	λ v nm	S (λ)	λ v nm	S (λ)	λ v nm	S (λ)
180	0,0120	228	0,1737	276	0,9434	324	0,000520	372	0,000086
181	0,0126	229	0,1819	277	0,9272	325	0,000500	373	0,000083
182	0,0132	230	0,1900	278	0,9112	326	0,000479	374	0,000080
183	0,0138	231	0,1995	279	0,8954	327	0,000459	375	0,000077
184	0,0144	232	0,2089	280	0,8800	328	0,000440	376	0,000074
185	0,0151	233	0,2188	281	0,8568	329	0,000425	377	0,000072
186	0,0158	234	0,2292	282	0,8342	330	0,000410	378	0,000069
187	0,0166	235	0,2400	283	0,8122	331	0,000396	379	0,000066
188	0,0173	236	0,2510	284	0,7908	332	0,000383	380	0,000064
189	0,0181	237	0,2624	285	0,7700	333	0,000370	381	0,000062
190	0,0190	238	0,2744	286	0,7420	334	0,000355	382	0,000059
191	0,0199	239	0,2869	287	0,7151	335	0,000340	383	0,000057
192	0,0208	240	0,3000	288	0,6891	336	0,000327	384	0,000055
193	0,0218	241	0,3111	289	0,6641	337	0,000315	385	0,000053
194	0,0228	242	0,3227	290	0,6400	338	0,000303	386	0,000051
195	0,0239	243	0,3347	291	0,6186	339	0,000291	387	0,000049
196	0,0250	244	0,3471	292	0,5980	340	0,000280	388	0,000047
197	0,0262	245	0,3600	293	0,5780	341	0,000271	389	0,000046
198	0,0274	246	0,3730	294	0,5587	342	0,000263	390	0,000044
199	0,0287	247	0,3865	295	0,5400	343	0,000255	391	0,000042
200	0,0300	248	0,4005	296	0,4984	344	0,000248	392	0,000041
201	0,0334	249	0,4150	297	0,4600	345	0,000240	393	0,000039
202	0,0371	250	0,4300	298	0,3989	346	0,000231	394	0,000037
203	0,0412	251	0,4465	299	0,3459	347	0,000223	395	0,000036
204	0,0459	252	0,4637	300	0,3000	348	0,000215	396	0,000035
205	0,0510	253	0,4815	301	0,2210	349	0,000207	397	0,000033
206	0,0551	254	0,5000	302	0,1629	350	0,000200	398	0,000032
207	0,0595	255	0,5200	303	0,1200	351	0,000191	399	0,000031
208	0,0643	256	0,5437	304	0,0849	352	0,000183	400	0,000030
209	0,0694	257	0,5685	305	0,0600	353	0,000175		
210	0,0750	258	0,5945	306	0,0454	354	0,000167		
211	0,0786	259	0,6216	307	0,0344	355	0,000160		
212	0,0824	260	0,6500	308	0,0260	356	0,000153		
213	0,0864	261	0,6792	309	0,0197	357	0,000147		
214	0,0906	262	0,7098	310	0,0150	358	0,000141		
215	0,0950	263	0,7417	311	0,0111	359	0,000136		
216	0,0995	264	0,7751	312	0,0081	360	0,000130		
217	0,1043	265	0,8100	313	0,0060	361	0,000126		
218	0,1093	266	0,8449	314	0,0042	362	0,000122		
219	0,1145	267	0,8812	315	0,0030	363	0,000118		
220	0,1200	268	0,9192	316	0,0024	364	0,000114		
221	0,1257	269	0,9587	317	0,0020	365	0,000110		
222	0,1316	270	1,0000	318	0,0016	366	0,000106		
223	0,1378	271	0,9919	319	0,0012	367	0,000103		
224	0,1444	272	0,9838	320	0,0010	368	0,000099		
225	0,1500	273	0,9758	321	0,000819	369	0,000096		
226	0,1583	274	0,9679	322	0,000670	370	0,000093		
227	0,1658	275	0,9600	323	0,000540	371	0,000090		

Tabulka 1.3:

B (λ), R (λ) (bezrozměrné), 380 nm až 1 400 nm

λ v nm	B (λ)	R (λ)
$300 \leq \lambda < 380$	0,01	—
380	0,01	0,1
385	0,013	0,13
390	0,025	0,25
395	0,05	0,5
400	0,1	1
405	0,2	2
410	0,4	4
415	0,8	8
420	0,9	9
425	0,95	9,5
430	0,98	9,8
435	1	10
440	1	10
445	0,97	9,7
450	0,94	9,4
455	0,9	9
460	0,8	8
465	0,7	7
470	0,62	6,2
475	0,55	5,5
480	0,45	4,5
485	0,32	3,2
490	0,22	2,2
495	0,16	1,6
500	0,1	1
$500 < \lambda \leq 600$	$10^{0,02 \cdot (450 - \lambda)}$	1
$600 < \lambda \leq 700$	0,001	1
$700 < \lambda \leq 1\,050$	—	$10^{0,002 \cdot (700 - \lambda)}$
$1\,050 < \lambda \leq 1\,150$	—	0,2
$1\,150 < \lambda \leq 1\,200$	—	$0,2 \cdot 10^{0,02 \cdot (1\,150 - \lambda)}$
$1\,200 < \lambda \leq 1\,400$	—	0,02

PŘÍLOHA II

Optické záření laserů

Biofyzikálně významné hodnoty expozice optickému záření je možno určit pomocí níže uvedených vzorců. Výběr vzorců závisí na vlnové délce a době záření vyzařovaného zdrojem a výsledky je třeba porovnat s odpovídajícími limitními hodnotami expozice uvedenými v tabulkách 2.2–2.4. Danému zdroji optického záření může odpovídat více hodnot expozice a odpovídajících limitních hodnot expozice.

Koeficienty použité pro výpočty v tabulkách 2.2–2.4 jsou uvedeny v tabulce 2.5 a korekční koeficienty pro opakovanou expozici jsou uvedeny v tabulce 2.6.

$$E = \frac{dP}{dA} \text{ [W m}^{-2}\text{]}$$

$$H = \int_0^t E(t) \cdot dt \text{ [J m}^{-2}\text{]}$$

Poznámky:

dP *zářivý tok*: vyjádřený ve wattech (W);

dA *plocha*: vyjádřená v metrech čtverečních (m²);

E (t), E *ozáření nebo hustota zářivého toku*: zářivý tok na jednotku plochy, většinou vyjadřovaný ve wattech na metr čtvereční (W m⁻²); hodnoty E(t), E pocházejí z měření nebo mohou být poskytnuty výrobcem zařízení;

H *expozice záření*: integrál ozáření v čase, vyjádřený v joulech na metr čtvereční (J m⁻²);

t *čas, doba expozice*, vyjádřená v sekundách (s);

λ *vlnová délka*, vyjádřená v nanometrech (nm);

γ *mezni úhel zorného pole pro měření*, vyjádřený v miliradiánech (mrad);

γ_m *úhel zorného pole pro měření*, vyjádřený v miliradiánech (mrad);

α *zorný úhel zdroje*, vyjádřený v miliradiánech (mrad);

limitní otvor: kruhový průřez, na kterém se měří ozáření a expozice záření;

G *integrovaná zář*: integrál záře v čase za danou dobu expozice, vyjádřený jako zářivá energie na jednotku plochy zářícího povrchu na jednotkový prostorový úhel vyzařování v joulech na metr čtvereční na steradián (J m⁻² sr⁻¹).

Tabulka 2.1:

Rizika ozáření

Vlnová délka (nm) λ	Rozsah záření	Postižený orgán	Riziko	Tabulka limitních hodnot expozice
180 až 400	UV	oko	fotochemické poškození a tepelné poškození	2.2, 2.3
180 až 400	UV	kůže	erythema	2.4
400 až 700	viditelné	oko	poškození sítnice	2.2
400 až 600	viditelné	oko	fotochemické poškození	2.3
400 až 700	viditelné	kůže	tepelné poškození	2.4
700 až 1 400	IRA	oko	tepelné poškození	2.2, 2.3
700 až 1 400	IRA	kůže	tepelné poškození	2.4
1 400 až 2 600	IRB	oko	tepelné poškození	2.2
2 600 až 10^6	IRC	oko	tepelné poškození	2.2
1 400 až 10^6	IRB, IRC	oko	tepelné poškození	2.3
1 400 až 10^6	IRB, IRC	kůže	tepelné poškození	2.4

Tabulka 2.2

Limitní hodnoty expozice oka laserového záření — Krátká doba expozice < 10 s

Vlnová délka ^a (nm)		Otvor	Doba expozice [s]							
			10^{-13} - 10^{-11}	10^{-11} - 10^{-9}	10^{-9} - 10^{-7}	10^{-7} - $1,8 \cdot 10^{-5}$	$1,8 \cdot 10^{-5}$ - $5 \cdot 10^{-5}$	$5 \cdot 10^{-5}$ - 10^{-3}	10^{-3} - 10^1	
UVC	180 - 280	1 mm pro $t < 0,3$ s; $1,5 \cdot 10^{-3,75}$ pro $0,3 < t < 10$ s	10^{-13} - 10^{-11}	10^{-11} - 10^{-9}	$H = 30 \text{ (J} \cdot \text{m}^{-2}\text{)}$	10^{-9} - 10^{-7}	10^{-7} - $1,8 \cdot 10^{-5}$	$1,8 \cdot 10^{-5}$ - $5 \cdot 10^{-5}$	$5 \cdot 10^{-5}$ - 10^{-3}	10^{-3} - 10^1
	280 - 302									
	303									
	304									
	305									
	306									
	307									
	308									
	309									
	310									
UVB	311	$E = 3 \cdot 10^{10} \cdot [W \cdot m^{-2}]$, viz poznámka ^c	10^{-13} - 10^{-11}	10^{-11} - 10^{-9}	$H = 30 \text{ (J} \cdot \text{m}^{-2}\text{)}$	10^{-9} - 10^{-7}	10^{-7} - $1,8 \cdot 10^{-5}$	$1,8 \cdot 10^{-5}$ - $5 \cdot 10^{-5}$	$5 \cdot 10^{-5}$ - 10^{-3}	10^{-3} - 10^1
	312									
	313									
	314									
	315 - 400									
	400 - 700									
	700 - 1 050									
	1 050 - 1 400									
	1 400 - 1 500									
	1 500 - 1 800									
IRB a IRC	1 800 - 2 600	Viz pozn. ^b	10^{-13} - 10^{-11}	10^{-11} - 10^{-9}	$H = 30 \text{ (J} \cdot \text{m}^{-2}\text{)}$	10^{-9} - 10^{-7}	10^{-7} - $1,8 \cdot 10^{-5}$	$1,8 \cdot 10^{-5}$ - $5 \cdot 10^{-5}$	$5 \cdot 10^{-5}$ - 10^{-3}	10^{-3} - 10^1
	2 600 - 10^6									

^a Platí-li pro vlnovou délku laseru dva limity, použije se přísnější limit.

^b Když $1\,400 \leq \lambda < 10^5$ nm: průměr otvoru = 1 mm pro $t \leq 0,3$ s a $1,5 \cdot 10^{0,375}$ mm pro $0,3 < t < 10$ s; když $10^5 \leq \lambda < 10^6$ nm: průměr otvoru = 11 mm.

^c Vzhledem k nedostatečným údajům pro tyto délky pulsu ICNIRP doporučuje používat limity ozáření 1 ns.

^d Tabulka uvádí hodnoty pro jednorázové pulsy laserového záření. V případě vícenásobných pulsů laserového záření délky pulsu spadající do intervalu $T_{\min}$ uvedeného v tabulce 2.6 musí být sečteny a výsledná hodnota musí být doplněna do vzorce: $5,6 \cdot 10^{-3} \cdot t^{0,25}$.

Tabulka 2.3

Limitní hodnoty expozice oka laserovému záření — Dlouhá doba expozice ≥ 10 s

Vlnová délka ^a (nm)	Otvor	Doba expozice [s]	
		$10^1 - 10^2$	$10^3 - 10^4$
UVC			$10^4 - 3 \cdot 10^4$
UVB	180 - 280	$H = 30 \text{ [J m}^{-2}\text{]}$	
	280 - 302	$H = 40 \text{ [J m}^{-2}\text{]}$	
	303	$H = 40 \text{ [J m}^{-2}\text{]}$	
	304	$H = 60 \text{ [J m}^{-2}\text{]}$	
	305	$H = 100 \text{ [J m}^{-2}\text{]}$	
	306	$H = 160 \text{ [J m}^{-2}\text{]}$	
	307	$H = 250 \text{ [J m}^{-2}\text{]}$	
	308	$H = 400 \text{ [J m}^{-2}\text{]}$	
	309	$H = 630 \text{ [J m}^{-2}\text{]}$	
	310	$H = 1,0 \cdot 10^3 \text{ [J m}^{-2}\text{]}$	
	311	$H = 1,6 \cdot 10^3 \text{ [J m}^{-2}\text{]}$	
UVA	312	$H = 2,5 \cdot 10^3 \text{ [J m}^{-2}\text{]}$	
	313	$H = 4,0 \cdot 10^3 \text{ [J m}^{-2}\text{]}$	
	314	$H = 6,3 \cdot 10^3 \text{ [J m}^{-2}\text{]}$	
	315 - 400	$H = 10^4 \text{ [J m}^{-2}\text{]}$	
	400 - 600	$E = 1 \text{ C}_B \text{ (W m}^{-2}\text{); } (\gamma = 1,1 \text{ t}^{0,5} \text{ mrad)}^d$	
Viditelné 400 - 700	Fotochemické ^b poškození sítnice	$H = 100 \text{ C}_B \text{ (J m}^{-2}\text{)}^d$ ($\gamma = 11 \text{ mrad}$)	$E = 1 \text{ C}_B \text{ (W m}^{-2}\text{)}^d$ ($\gamma = 110 \text{ mrad}$)
	400 - 700 Tepelné ^b poškození sítnice	jestliže $\alpha < 1,5 \text{ mrad}$, pak $E = 10 \text{ (W m}^{-2}\text{)}$ jestliže $\alpha > 1,5 \text{ mrad}$ a $t \leq T_2$, pak $H = 18 \text{ C}_E \text{ t}^{0,75} \text{ (J m}^{-2}\text{)}$ jestliže $\alpha > 1,5 \text{ mrad}$ a $t > T_2$, pak $E = 18 \text{ C}_E \text{ T}_2^{-0,25} \text{ (W m}^{-2}\text{)}$	
IRA	700 - 1 400	jestliže $\alpha < 1,5 \text{ mrad}$ pak $E = 10 \text{ C}_A \text{ C}_C \text{ (W m}^{-2}\text{)}$ jestliže $\alpha > 1,5 \text{ mrad}$ a $t \leq T_2$, pak $H = 18 \text{ C}_A \text{ C}_C \text{ t}^{0,75} \text{ (J m}^{-2}\text{)}$ jestliže $\alpha > 1,5 \text{ mrad}$ a $t > T_2$, pak $E = 18 \text{ C}_A \text{ C}_C \text{ T}_2^{-0,25} \text{ (W m}^{-2}\text{)}$ (nesmí překročit $1\,000 \text{ W m}^{-2}$)	
IRB a IRC	1 400 - 10^6	$E = 1\,000 \text{ (W m}^{-2}\text{)}$	

^a Platí-li pro vlnovou délku nebo jinou charakteristiku laseru dva limity, použije se přísnější limit.^b Pro malé zdroje vytvářející úhel nejvýše $1,5 \text{ mrad}$ se dva limity E pro viditelné záření 400 až 600 nm snižují na tepelné limity pro $10 \text{ s} \leq t < T_1$ a na fotochemické limity pro delší doby expozice. T_1 a T_2 viz tabulka 2.5. Limitní hodnota expozice pro fotochemické poškození sítnice může být rovněž vyjádřena jako časově integrovaná zář $G = 10^6 \text{ C}_B \text{ J m}^{-2} \text{ sr}^{-1}$ pro $t > 10 \text{ s}$ až do $t = 10\,000 \text{ s}$ a $L = 100 \text{ C}_B \text{ W m}^{-2} \text{ sr}^{-1}$ pro $t > 10\,000 \text{ s}$. Pro měření G a L musí být jako průměrné zorné pole použito γ_m . Oficiální hranice mezi viditelným a infračerveným zářením je 780 nm , jak bylo definováno CIE. Jediným účelem sloupce s názvy pásem vlnových délek je poskytnout uživateli lepší přehled. Označení G používá CEN; označení L používá CIE; označení L_p užívají IEC a CENELEC.^c Pro vlnovou délku $1\,400 - 10^5 \text{ nm}$: průměr otvoru = $3,5 \text{ mm}$; pro vlnovou délku $10^5 - 10^6 \text{ nm}$: průměr otvoru = 11 mm ^d Pro účely měření hodnoty expozice pro γ platí: Je-li α zorný úhel zdroje $> \gamma$ mezní úhel, uvedený v závorkách v příslušném sloupci, pak zorné pole pro měření γ_m by mělo nabývat hodnoty γ . Použije-li se větší zorné pole pro měření, dojde k přecenění rizika. Je-li $\alpha < \gamma$, pak zorné pole pro měření γ_m musí být dostatečně velké, aby zcela zahrnulo zdroj, není však jinak omezeno a může být větší než γ .

Tabulka 2.4:

Limitní hodnoty expozice kůže laserového záření

Vlnová délka ^a (nm)		Otvor	Doba expozice [s]				
			$< 10^{-9}$	$10^{-9} - 10^{-7}$	$10^{-7} - 10^{-3}$	$10^{-3} - 10^1$	$10^1 - 10^3$
UV (A, B, C)	180 - 400	3,5mm	Stejně jako limitní hodnoty expozice oka				
Viditelné ^a IRA	400 - 700	3,5mm	$E = 2 \cdot 10^{11} \text{ [W m}^{-2}\text{]}$	$H = 200 C_A$ [J m ⁻²]	$H = 1,1 \cdot 10^4 C_A t^{0,25}$ [J m ⁻²]	$E = 2 \cdot 10^3 C_A \text{ [W m}^{-2}\text{]}$	
	700 - 1 400						
IRB ^a IRC	1 400 - 1 500	3,5mm	$E = 10^{12} \text{ [W m}^{-2}\text{]}$	$E = 10^{11} C_A \text{ [W m}^{-2}\text{]}$	$E = 10^{12} \text{ [W m}^{-2}\text{]}$	$E = 10^{11} \text{ [W m}^{-2}\text{]}$	
	1 500 - 1 800						
	1 800 - 2 600						
	2 600 - 10 ⁶						
			Stejně jako limitní hodnoty expozice oka				

^a Platí-li pro vlnovou délku nebo jinou charakteristiku laseru dva limity, použije se přísnější limit

Tabulka 2.5:

Použité korekční koeficienty a další parametry výpočtu

Parametr uvedený v ICNIRP	Platný spektrální rozsah (nm)	Hodnota
C_A	$\lambda < 700$	$C_A = 1,0$
	700– 1 050	$C_A = 10^{0,002(\lambda - 700)}$
	1 050– 1 400	$C_A = 5,0$
C_B	400– 450	$C_B = 1,0$
	450– 700	$C_B = 10^{0,02(\lambda - 450)}$
C_C	700– 1 150	$C_C = 1,0$
	1 150– 1 200	$C_C = 10^{0,018(\lambda - 1 150)}$
	1 200– 1 400	$C_C = 8,0$
T_1	$\lambda < 450$	$T_1 = 10 \text{ s}$
	450– 500	$T_1 = 10 \cdot [10^{0,02(\lambda - 450)}] \text{ s}$
	$\lambda > 500$	$T_1 = 100 \text{ s}$
Parametr uvedený v ICNIRP	Platný pro biologické účinky	Hodnota
$\alpha_{\min}$	Veškeré tepelné účinky	$\alpha_{\min} = 1,5 \text{ mrad}$
Parametr uvedený v ICNIRP	Platný úhlový rozsah(mrad)	Hodnota
C_E	$\alpha < \alpha_{\min}$	$C_E = 1,0$
	$\alpha_{\min} < \alpha < 100$	$C_E = \alpha / \alpha_{\min}$
	$\alpha > 100$	$C_E = \alpha^2 / (\alpha_{\min} \cdot \alpha_{\max}) \text{ mrad}$ kde $\alpha_{\max} = 100 \text{ mrad}$
T_2	$\alpha < 1,5$	$T_2 = 10 \text{ s}$
	$1,5 < \alpha < 100$	$T_2 = 10 \cdot [10^{(\alpha - 1,5) / 98,5}] \text{ s}$
	$\alpha > 100$	$T_2 = 100 \text{ s}$

Parametr uvedený v ICNIRP	Platný časový interval expozice(s)	Hodnota
γ	$t \leq 100$	$\gamma = 11$ [mrad]
	$100 < t < 10^4$	$\gamma = 1,1 t^{0,5}$ [mrad]
	$t > 10^4$	$\gamma = 110$ [mrad]

Tabulka 2.6:

Korekce pro opakovanou expozici

Pro všechny opakované expozice záření z opakovaně pulsujících nebo skenujících laserových systémů by se měla použít tato tři obecná pravidla:

1. Ozáření jakýmkoliv jedním pulsem ve sledu pulsů nesmí překročit limitní hodnotu expozice pro jeden puls s dobou trvání uvedeného pulsu.
2. Ozáření jakoukoliv skupinou pulsů (nebo podskupinou pulsů ve sledu) o době t nesmí překročit limitní hodnotu expozice pro čas t .
3. Ozáření jakýmkoliv jedním pulsem v rámci skupiny pulsů nesmí překročit limitní hodnotu expozice pro jeden puls násobenou faktorem kumulativní tepelné korekce $C_p = N^{-0,25}$, kde N se rovná počtu pulsů. Toto pravidlo platí pouze pro limitní hodnoty expozice na ochranu před tepelným poškozením, kde se všechny pulsy vyzářené za dobu kratší než $T_{\min}$ považují za jeden puls.

Parametr	Platný spektrální rozsah (nm)	Hodnota
$T_{\min}$	$315 < \lambda \leq 400$	$T_{\min} = 10^{-9}$ s (= 1 ns)
	$400 < \lambda \leq 1\,050$	$T_{\min} = 18 \cdot 10^{-6}$ s (= 18 μ s)
	$1\,050 < \lambda \leq 1\,400$	$T_{\min} = 50 \cdot 10^{-6}$ s (= 50 μ s)
	$1\,400 < \lambda \leq 1\,500$	$T_{\min} = 10^{-3}$ s (= 1 ms)
	$1\,500 < \lambda \leq 1\,800$	$T_{\min} = 10$ s
	$1\,800 < \lambda \leq 2\,600$	$T_{\min} = 10^{-3}$ s (= 1 ms)
	$2\,600 < \lambda \leq 10^6$	$T_{\min} = 10^{-7}$ s (= 100 ns)

PROHLÁŠENÍ RADY**Prohlášení Rady o použití výrazu „penalties“ v anglickém znění právních nástrojů Evropského společenství.**

Podle stanoviska Rady, pokud je v anglickém znění právních nástrojů Evropského společenství použito výrazu „penalties“, je tento výraz použit v neutrálním smyslu a nevztahuje se výlučně na trestní sankce, ale může také zahrnovat správní nebo finanční sankce nebo jiné druhy sankcí. Pokud mají členské státy povinnost podle aktu Společenství uložit „penalties“, je na jejich rozhodnutí volba vhodného druhu sankce v souladu s judikaturou Evropského soudního dvora.

V jazykové databázi Společenství je výraz „penalties“ přeložen do jiných jazyků takto:

do češtiny „sankce“, do španělštiny „sanciones“, do dánštiny „sanktioner“, do němčiny „Sanktionen“, do estonštiny „sanktsioonid“, do francouzštiny „sanctions“, do řečtiny „κυρώσεις“, do maďarštiny „jogkövetkezmények“, do italštiny „sanzioni“, do lotyštiny „sankcijas“, do litevštiny „sankcijos“, do maltštiny „penali“, do nizozemštiny „sancties“, do polštiny „sankcje“, do portugalštiny „sanções“, do slovinštiny „kazni“, do slovenštiny „sankcie“, do finštiny „seuraamukset“ a do švédštiny „sanktioner“.

Pokud je v revidovaných anglických zněních právních nástrojů, ve kterých bylo dříve použito výrazu „sanctions“, tento výraz nahrazen výrazem „penalties“, tato změna nezakládá podstatný rozdíl.

SMĚRNICE EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY 2006/31/ES**ze dne 5. dubna 2006,****kterou se mění směrnice 2004/39/ES o trzích finančních nástrojů, pokud jde o některé lhůty****(Text s významem pro EHP)**

EVROPSKÝ PARLAMENT A RADA EVROPSKÉ UNIE,

s ohledem na Smlouvu o založení Evropského společenství, a zejména na čl. 47 odst. 2 této smlouvy,

s ohledem na návrh Komise,

po konzultaci s Evropským hospodářským a sociálním výborem,

s ohledem na stanovisko Evropské centrální banky ⁽¹⁾,

v souladu s postupem stanoveným v článku 251 Smlouvy ⁽²⁾,

vzhledem k těmto důvodům:

(1) Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2004/39/ES ze dne 21. dubna 2004 o trzích finančních nástrojů ⁽³⁾ zavádí všeobecnou právní úpravu k zabezpečení vysoké kvality při provádění investičních transakcí.

(2) Směrnice 2004/39/ES stanoví, že členské státy přijmou právní a správní předpisy nezbytné pro dosažení souladu s uvedenou směrnicí do 30. dubna 2006. K zajištění jednotného uplatňování směrnice v členských státech musí Komise během prováděcí lhůty přijmout prováděcí opatření k řadě složitých ustanovení uvedené směrnice. Jelikož členské státy nemohou připravit a dokončit své vnitrostátní právní předpisy, dokud nebude zřejmý obsah uvedených prováděcích předpisů, mohou mít potíže s dodržáním současně prováděcí lhůty.

(3) Aby investiční podniky a další regulované subjekty splňovaly požadavky směrnice 2004/39/ES a požadavky vnitrostátních prováděcích právních předpisů, budou pravděpodobně muset zavést nové systémy informačních technologií, nové organizační struktury a nový systém podávání zpráv a vedení záznamů, a nebo stávající systémy a postupy zásadně změnit. Tyto změny mohou provést až poté, co bude zřejmý obsah prováděcích opatření přijatých Komisí a vnitrostátních právních předpisů provádějících směrnici.

(4) Aby byla směrnice 2004/39/ES plně účinná, je zároveň nezbytné, aby ji členské státy provedly ve vnitrostátním právu zároveň s prováděcími opatřeními nebo aby s nimi byla v členských státech zároveň přímo uplatnitelná.

(5) Pro provedení směrnice 2004/39/ES ve vnitrostátním právu by proto měla být členským státům prodloužena prováděcí lhůta. Obdobně by měla být prodloužena lhůta, v níž investiční podniky a úvěrové instituce mají zajistit soulad s novými požadavky, na dobu po provedení směrnice členskými státy ve vnitrostátním právu.

(6) Vzhledem k vzájemné provázanosti různých ustanovení směrnice 2004/39/ES je žádoucí, aby se prodloužení lhůt vztahovalo na všechna ustanovení uvedené směrnice. Jakékoliv prodloužení lhůty pro provedení a uplatňování směrnice by mělo být úměrné potřebám členských států a regulovaných subjektů a nemělo by jít nad rámec těchto potřeb. Členské státy by měly začít uplatňovat směrnici 2004/39/ES současně, aby nedošlo k rozdělení, jež by mohlo narušit fungování vnitřního trhu s cennými papíry.

(7) Ve svém usnesení ze dne 5. února 2002 o provádění právních předpisů v oblasti finančních služeb ⁽⁴⁾ Evropský parlament požadoval, aby měl s Radou rovnocennou úlohu při dohledu nad tím, jak Komise plní svou výkonnou roli, aby tak byly zohledněny legislativní pravomoci Evropského parlamentu podle článku 251 Smlouvy. Komise tento požadavek podpořila ve slavnostním prohlášení, které téhož dne učinil před Evropským parlamentem její předseda. Dne 11. prosince 2002 Komise navrhla změny rozhodnutí Rady 1999/468/ES ze dne 28. června 1999 o postupech pro výkon prováděcích pravomocí svěřených Komisi ⁽⁵⁾ a dne 22. dubna 2004 předložila pozměněný návrh. Evropský

⁽¹⁾ Úř. věst. C 323, 20.12.2005, s. 31.

⁽²⁾ Stanovisko Evropského parlamentu ze dne 13. prosince 2005 (dosud nezveřejněné v Úředním věstníku) a rozhodnutí Rady ze dne 10. března 2006.

⁽³⁾ Úř. věst. L 145, 30.4.2004, s. 1.

⁽⁴⁾ Úř. věst. C 284 E, 21.11.2002, s. 115.

⁽⁵⁾ Úř. věst. L 184, 17.7.1999, s. 23.

parlament má za to, že tento návrh nerespektuje jeho legislativní pravomoci. Podle Evropského parlamentu by on a Rada měly mít možnost vyhodnotit v určené lhůtě svěřené prováděcí pravomoci Komisi. Je tedy vhodné omezit lhůtu, během které může Komise přijmout prováděcí opatření.

- (8) Evropský parlament by měl mít tříměsíční lhůtu od prvního předložení navržených pozměňovacích návrhů a prováděcích opatření, aby je mohl přezkoumat a zaujmout k nim stanovisko. V naléhavých a řádně odůvodněných případech by však mělo být možné tuto lhůtu zkrátit. Přijme-li Evropský parlament v této lhůtě usnesení, měla by Komise návrhy pozměňovacích návrhů nebo opatření znovu přezkoumat.
- (9) V důsledku toho by se také mělo posunout datum, ke kterému se zrušuje směrnice Rady 93/22/EHS ze dne 10. května 1993 o investičních službách v oblasti cenných papírů⁽¹⁾ a datum u přechodných ustanovení směrnice 2004/39/ES, a prodloužit Komisi časový rozvrh k povinnému podávání zpráv.
- (10) Jelikož byla členským státům prodloužena lhůta k provedení směrnice 2004/39/ES ve vnitrostátním právu a že byla také prodloužena lhůta, do níž investiční podniky a úvěrové instituce mají zajistit soulad s novými požadavky, nepoužije se směrnice 2004/39/ES až do 1. listopadu 2007; je proto vhodné zrušit směrnici 93/22/EHS s účinkem od 1. listopadu 2007.
- (11) Směrnice 2004/39/ES by proto měla být odpovídajícím způsobem změněna,

PŘIJALY TUTO SMĚRNICI:

Článek 1

Směrnice 2004/39/ES se mění takto:

- 1) 69. bod odůvodnění se nahrazuje tímto:

„(69) Evropský parlament by měl mít tříměsíční lhůtu od prvního předložení navržených pozměňovacích návrhů a prováděcích opatření, aby je mohl přezkoumat a zaujmout k nim stanovisko. V naléhavých a řádně odůvodněných případech by však mělo být možné tuto lhůtu zkrátit. Přijme-li Evropský parlament v této lhůtě usnesení, měla

by Komise návrhy pozměňovacích návrhů nebo opatření znovu přezkoumat.“

- 2) Článek 64 se mění takto:

- a) vkládá se nový odstavec, který zní:

„2a. Žádné z přijatých prováděcích opatření nesmí měnit základní ustanovení této směrnice.“;

- b) odstavec 3 se nahrazuje tímto:

„3. Aniž jsou dotčena již přijatá prováděcí opatření, je nejpozději od 1. dubna 2008 pozastaveno uplatňování ustanovení této směrnice, která vyžadují přijetí technických pravidel, změn a rozhodnutí podle odstavce 2. Na návrh Komise mohou Evropský parlament a Rada obnovit dotčená ustanovení postupem podle článku 251 Smlouvy a za tímto účelem je před výše uvedeným dnem přezkoumají.“

- 3) Článek 65 se nahrazuje tímto:

„Článek 65

Zprávy a přezkum

1. Do 31. října 2007 předloží Komise na základě veřejné konzultace a po projednání s příslušnými orgány Evropskému parlamentu a Radě zprávu o možném rozšíření oblasti působnosti této směrnice, pokud jde o povinnosti související s transparentností před uskutečněním obchodu a po něm, na transakce v jiných třídách finančních nástrojů než akcie.

2. Do 31. října 2008 předloží Komise Evropskému parlamentu a Radě zprávu o uplatňování článku 27.

3. Do 30. dubna 2008 předloží Komise na základě veřejné konzultace a po projednání s příslušnými orgány Evropskému parlamentu a Radě zprávu o:

- a) vhodnosti zachování výjimky podle čl. 2 odst. 1 písm. k) pro podniky, jejichž hlavní činností je obchodování komoditními deriváty na vlastní účet;
- b) o obsahu a formě vhodných požadavků na povolování těchto podniků jako investičních podniků ve smyslu této směrnice a na dohled nad nimi;

⁽¹⁾ Úř. věst. L 141, 11.6.1993, s. 27. Směrnice naposledy pozměněná směrnicí Evropského parlamentu a Rady 2002/87/ES (Úř. věst. L 35, 11.2.2003, s. 1).

c) vhodnosti pravidel týkajících se jmenování smluvních zástupců při provádění investičních služeb nebo činností, zejména pokud jde o dohled nad nimi;

d) vhodnosti zachování výjimky podle čl. 2 odst. 1 písm. i).

4. Do 30. dubna 2008 předloží Komise Evropskému parlamentu a Radě zprávu o odstraňování překážek, které by mohly na evropské úrovni bránit konsolidaci údajů, jež musí systémy obchodování zveřejňovat.

5. Na základě zpráv uvedených v odstavcích 1 až 4 může Komise předložit návrhy na odpovídající změny této směrnice.

6. Do 31. října 2006 předloží Komise po projednání s příslušnými orgány Evropskému parlamentu a Radě zprávu o vhodnosti zachování požadavků na pojištění odpovědnosti za škody při výkonu povolání, které zprostředkovatelům ukládají právní předpisy Společenství.“

4) Článek 69 se nahrazuje tímto:

„Článek 69

Zrušení směrnice 93/22/EHS

Směrnice 93/22/EHS se zrušuje s účinkem od 1. listopadu 2007. Odkazy na směrnici 93/22/EHS se považují za odkazy na tuto směrnici. Odkazy na pojmy definované ve směrnici 93/22/EHS nebo na její články se považují za odkazy na odpovídající pojmy definované v této směrnici nebo na odpovídající články této směrnice.“

5) V článku 70 se první pododstavec nahrazuje tímto:

„Členské státy přijmou právní a správní předpisy nezbytné pro dosažení souladu s touto směrnicí do 31. ledna 2007. Neprodleně o nich uvědomí Komisi.

Budou tyto předpisy používat od 1. listopadu 2007.“

6) V článku 71 se odstavce 1 až 5 nahrazují tímto:

„1. Investiční podniky, které ve svých domovských členských státech obdržely povolení k poskytování investičních služeb před 1. listopadem 2007, jsou považovány za podniky povolené i pro účely této směrnice, jestliže právní předpisy dotyčných členských států stanoví, že tyto podniky musí k zahájení takové činnosti vyhovět podmínkám srovnatelným s podmínkami stanovenými v článcích 9 až 14.

2. Regulovaný trh nebo organizátor trhu, který ve svém domovském členském státě obdržel povolení před 1. listopadem 2007, je považován za povolený i pro účely této směrnice, jestliže právní předpisy dotyčného členského státu stanoví, že regulovaný trh případně organizátor trhu musí vyhovět podmínkám srovnatelným s podmínkami stanovenými v hlavě III.

3. Smluvní zástupci zapsaní ve veřejném rejstříku před 1. listopadem 2007 jsou považováni za registrované i pro účely této směrnice, jestliže právní předpisy dotyčných členských států stanoví, že smluvní zástupci musí vyhovět podmínkám srovnatelným s podmínkami stanovenými v článku 23.

4. Informace sdělené před 1. listopadem 2007 pro účely článků 17, 18 nebo 30 směrnice 93/22/EHS jsou považovány za sdělené pro účely podle článků 31 a 32 této směrnice.

5. Každý existující systém spadající do definice MTF provozovaného organizátorem regulovaného trhu je povolen jako MTF na žádost organizátora regulovaného trhu za předpokladu, že splní pravidla rovnocenná pravidlům, která pro povolení a provozování MTF vyžaduje tato směrnice, a za předpokladu, že dotyčná žádost je podána do osmnácti měsíců od 1. listopadu 2007.“

Článek 2

1. Členské státy přijmou právní a správní předpisy nezbytné pro dosažení souladu s touto směrnicí do 31. ledna 2007. Neprodleně o nich uvědomí Komisi.

Budou tyto předpisy používat od 1. listopadu 2007.

2. Tyto předpisy přijaté členskými státy musí obsahovat odkaz na tuto směrnici nebo musí být takový odkaz učiněn při jejich úředním vyhlášení. Způsob odkazu si stanoví členské státy.

Článek 3

Tato směrnice vstupuje v platnost prvním dnem po vyhlášení v *Úředním věstníku Evropské unie*.

Článek 4

Tato směrnice je určena členským státům.

Ve Štrasburku dne 5. dubna 2006.

Za Evropský parlament

předseda

J. BORRELL FONTELLES

Za Radu

předseda

H. WINKLER

SMĚRNICE EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY 2006/32/ES**ze dne 5. dubna 2006****o energetické účinnosti u konečného uživatele a o energetických službách a o zrušení směrnice Rady 93/76/EHS****(Text s významem pro EHP)**

EVROPSKÝ PARLAMENT A RADA EVROPSKÉ UNIE,

s ohledem na Smlouvu o založení Evropského společenství, a zejména na čl. 175 odst. 1 této smlouvy,

s ohledem na návrh Komise,

s ohledem na stanovisko Evropského hospodářského a sociálního výboru ⁽¹⁾,

s ohledem na stanovisko Výboru regionů ⁽²⁾,

v souladu s postupem stanoveným v článku 251 Smlouvy ⁽³⁾,

vzhledem k těmto důvodům:

(1) Ve Společenství je třeba zvýšit energetickou účinnost u konečného uživatele, řídit poptávku po energii a podporovat výrobu energie z obnovitelných zdrojů, protože v krátkodobém až střednědobém výhledu je poměrně málo prostoru pro jiné ovlivňování podmínek dodávek a distribuce energie, ať už budováním nových kapacit nebo zlepšováním přenosu a distribuce. Tato směrnice tak přispívá k lepšímu zabezpečení dodávek.

(2) Zvýšená energetická účinnost u konečného uživatele rovněž přispěje ke snížení spotřeby primární energie, ke snížení emisí CO₂ a dalších skleníkových plynů, a tím k prevenci nebezpečných klimatických změn. Tyto emise nadále rostou, a plnění závazků z Kjóta je tak stále

obtížnější. Lidské činnosti související s energetickým odvětvím způsobují až 78 % emisí skleníkových plynů Společenství. Šestý akční program Společenství pro životní prostředí, stanovený rozhodnutím Evropského parlamentu a Rady č. 1600/2002/ES ⁽⁴⁾, předpokládá, že je nezbytné další snížení emisí, aby bylo dosaženo dlouhodobého cíle Rámcové úmluvy OSN o změně klimatu stabilizovat koncentraci skleníkových plynů v atmosféře na úrovni, která by umožnila předejít nebezpečným důsledkům působení lidstva na klimatický systém. Konkrétní politiky a opatření jsou proto nezbytné.

(3) Zvýšená energetická účinnost u konečného uživatele umožní využít potenciálu nákladově efektivních úspor energie ekonomicky efektivním způsobem. Opatření ke zvýšení energetické účinnosti by mohla vést k takovým úsporám energie, a pomoci tak Společenství snížit jeho závislost na dovozu energie. Dále může využívání energeticky účinnějších technologií zlepšit schopnost inovace a konkurenceschopnost Společenství, jak je zdůrazněno v Lisabonské strategii.

(4) Sdělení Komise o provádění první fáze Evropského programu pro změnu klimatu uvádí směrnici o řízení poptávky po energii mezi přednostními opatřeními týkajícími se změn klimatu, která mají být přijata na úrovni Společenství.

(5) Tato směrnice je v souladu se směrnicí Evropského parlamentu a Rady 2003/54/ES ze dne 26. června 2003 o společných pravidlech pro vnitřní trh s elektřinou ⁽⁵⁾ a se směrnicí Evropského parlamentu a Rady 2003/55/ES ze dne 26. června 2003 o společných pravidlech pro vnitřní trh se zemním plynem ⁽⁶⁾, jež stanoví možnost využití energetické účinnosti a řízení poptávky jako alternativy k novým dodávkám a pro ochranu životního prostředí a jež umožňují orgánům členských států mimo jiné vypsát výběrová řízení na nové kapacity nebo se rozhodnout pro opatření ke zvýšení energetické účinnosti a opatření týkající se řízení poptávky, včetně systémů „bílých certifikátů“.

⁽¹⁾ Úř. věst. C 120, 20.5.2005, s. 115.

⁽²⁾ Úř. věst. C 318, 22.12.2004, s. 19.

⁽³⁾ Stanovisko Evropského parlamentu ze dne 7. června 2005 (dosud nezveřejněné v Úředním věstníku), společný postoj Rady ze dne 23. září 2005 (Úř. věst. C 275 E, 8.11.2005, s. 19) a postoj Evropského parlamentu ze dne 13. prosince 2005 (dosud nezveřejněný v Úředním věstníku). Rozhodnutí Rady ze dne 14. března 2006.

⁽⁴⁾ Úř. věst. L 242, 10.9.2002, s. 1.

⁽⁵⁾ Úř. věst. L 176, 15.7.2003, s. 37. Směrnice ve znění směrnice Rady 2004/85/ES (Úř. věst. L 236, 7.7.2004, s. 10).

⁽⁶⁾ Úř. věst. L 176, 15.7.2003, s. 57.

- (6) Touto směrnicí není dotčen článek 3 směrnice 2003/54/ES, jenž požaduje, aby členské státy zabezpečily pro všechny domácnosti, a pokud to uznají za vhodné, i pro malé podniky možnost využívat univerzální služby, což znamená mít na jejich území právo na dodávky elektřiny ve stanovené kvalitě za přiměřené, jednoduše a jasné srovnatelné a průhledné ceny.
- (7) Cílem této směrnice není jen dále podporovat nabídku energetických služeb, ale také vytvářet silnější podněty pro poptávku. Veřejný sektor v každém členském státě by tak měl hrát příkladnou úlohu, pokud jde o investice, údržbu a další výdaje na zařízení využívající energii, energetické služby a jiná opatření ke zvýšení energetické účinnosti. Veřejný sektor by proto měl být podněcován k tomu, aby do svých investic, odpisů a provozních rozpočtů začlenil ohledy na zvyšování energetické účinnosti. Veřejný sektor by se měl snažit použít kritéria energetické účinnosti ve výběrových řízeních na veřejné zakázky, což je postup umožněný směrnicí Evropského parlamentu a Rady 2004/17/ES ze dne 31. března 2004 o koordinaci postupů při zadávání zakázek subjekty působícími v odvětví vodního hospodářství, energetiky, dopravy a poštovních služeb⁽¹⁾ a směrnicí Evropského parlamentu a Rady 2004/18/ES ze dne 31. března 2004 o koordinaci postupů při zadávání veřejných zakázek na stavební práce, dodávky a služby⁽²⁾, jehož princip potvrdil rozsudek Evropského soudního dvora ze dne 17. září 2002 ve věci C-513/99⁽³⁾. Vzhledem ke skutečnosti, že správní struktury se v jednotlivých členských státech značně liší, různá opatření, která veřejný sektor může přijmout, by měla být učiněna na odpovídající celostátní, regionální nebo místní úrovni.
- (8) Existuje celá řada způsobů, kterými může veřejný sektor plnit svou příkladnou úlohu: kromě použitelných opatření uvedených v přílohách III a VI může veřejný sektor například iniciovat pilotní projekty energetické účinnosti, stimulovat zaměstnance k energeticky účinnému chování apod. Aby bylo dosaženo kýženého multiplikačního efektu, měla by být řada takových kroků účinným způsobem sdělována jednotlivým občanům nebo podnikům, přičemž budou zdůrazňovány výhody snížení nákladů.
- (9) Liberalizace maloobchodních trhů pro konečné zákazníky odebírající elektřinu, zemní plyn, uhlí a lignit, vytápění a v některých případech i dálkové vytápění a chlazení vedla téměř výhradně k vyšší účinnosti a nižším nákladům na výrobu energie a na její transformaci a distribuci. Tato liberalizace nevedla k výrazné hospodářské soutěži u produktů a služeb, která by mohla mít za následek zvýšení energetické účinnosti na straně poptávky.
- (10) V usnesení ze dne 7. prosince 1998 o energetické účinnosti v Evropském společenství⁽⁴⁾ Rada schválila cíl pro Společenství jako celek zlepšit energetickou náročnost konečné spotřeby do roku 2010 o jeden procentní bod ročně.
- (11) Členské státy by proto měly přijmout národní orientační cíle na podporu energetické účinnosti u konečného uživatele a pro zajištění dalšího růstu a životaschopnosti trhu s energetickými službami, a přispět tak k naplňování Lisabonské strategie. Přijetí národních orientačních cílů na podporu energetické účinnosti u konečného uživatele zajišťuje účinnou součinnost s dalšími právními předpisy Společenství, jejichž uplatňování přispěje k dosažení uvedených národních cílů.
- (12) Tato směrnice vyžaduje, aby členské státy přijaly určitá opatření, a splnění jejich cílů závisí na dopadu, jež tato opatření mají na konečného uživatele energie. Konečný výsledek opatření členských států tak závisí na mnoha vnějších faktorech, jež ovlivňují chování uživatelů při využívání energie a jejich ochotu zavádět postupy vedoucí k úsporám energie a používat energeticky úsporná zařízení. I když se tedy členské státy zavazují, že se budou snažit cílové hodnoty 9 % dosáhnout, je národní cíl úspor energie ve své podstatě orientační a pro členské státy z něho neplyne žádný právně vymahatelný závazek jej dosáhnout.
- (13) Ve snaze o dosažení svých orientačních cílů si mohou členské státy stanovit cíle vyšší než 9 %.
- (14) Zlepšení energetické účinnosti prospěje výměna informací, zkušeností a osvědčených postupů na všech úrovních, včetně, a to zejména, veřejného sektoru. Členské státy by proto měly uvést seznam opatření přijatých v souvislosti s touto směrnicí a co nejdůsledněji přezkoumat jejich účinnost.
- (15) Při usilování o dosažení vyšší energetické účinnosti v důsledku změn v technologiích, v chování nebo v hospodářství je třeba se vyhnout závažnému nepříznivému dopadu na životní prostředí a brát ohled na sociální priority.
- ⁽¹⁾ Úř. věst. L 134, 30.4.2004, s. 1. Směrnice naposledy pozměněná nařízením Komise (ES) č. 2083/2005 (Úř. věst. L 333, 20.12.2005, s. 28).
- ⁽²⁾ Úř. věst. L 134, 30.4.2004, s. 114. Směrnice naposledy pozměněná nařízením (ES) č. 2083/2005.
- ⁽³⁾ Concordia Bus Finland Oy Ab, dříve Stagecoach Finland Oy Ab, v. Helsingin kaupunki a HKL-Bussiliikenne, C-513/99, Sb. rozh. 2002, s. I-7213.
- ⁽⁴⁾ Úř. věst. C 394, 17.12.1998, s. 1.

- (16) Financování nabídky a náklady poptávky hrají v energetických službách důležitou úlohu. Vytvoření fondů určených k podpoře provádění programů energetické účinnosti a dalších opatření v oblasti energetické účinnosti a k podpoře rozvoje trhu energetických služeb může na takovém trhu představovat vhodný nástroj poskytování nediskriminačního financování novým podnikům.
- (17) Zvýšené energetické účinnosti u konečného uživatele lze dosáhnout zlepšením dostupnosti energetických služeb a zvýšením poptávky po nich nebo jinými opatřeními ke zvýšení energetické účinnosti.
- (18) Aby bylo možné využít potenciálu úspor energie v určitých segmentech trhu, kde se energetické audity obchodně nevyužívají, například v domácnostech, měly by členské státy zajistit dostupnost energetických auditů.
- (19) Závěry Rady ze dne 5. prosince 2000 uvádějí podporu energetickým službám prostřednictvím rozvoje strategie Společenství jako prioritní oblast činnosti vedoucí ke zvýšení energetické účinnosti.
- (20) Distributoři energie, provozovatelé distribučních soustav a maloobchodní prodejci energie mohou zvýšit účinnost využívání energie ve Společenství, pokud budou nabízet energetické služby zohledňující účinnost u konečného uživatele, například při vytápění vnitřních prostor, teplé vody pro domácnosti, chlazení, výrobě produktů, osvětlení a pohon. Zvyšování zisku tak bude pro distributory energie, provozovatele distribučních soustav a maloobchodní prodejce energie spíše spojeno s prodejem energetických služeb co největšímu počtu uživatelů než s prodejem co největšího množství energie jednotlivým zákazníkům. Členské státy by se měly snažit předejít jakémukoli narušení hospodářské soutěže v této oblasti, aby zajistily rovné podmínky všem poskytovatelům energetických služeb; tento úkol však mohou delegovat na vnitrostátní regulační orgány.
- (21) S náležitým ohledem na vnitrostátní organizaci účastníků energetického trhu a z důvodu podpory provádění energetických služeb a opatření ke zvýšení energetické účinnosti stanovených v této směrnici by členské státy měly mít možnost uložit za povinnost distributorům energie, provozovatelům distribučních soustav nebo maloobchodním prodejcům energie, případně účastníkům trhu ze dvou či ze všech těchto tří kategorií, aby uvedené služby poskytovali a aby se podíleli na uvedených opatřeních.
- (22) Využívání finančních ujednání třetí stranou je inovační postup, který by se měl podněcovat. V rámci těchto ujednání se příjemce vyhne investičním výdajům tím, že využije část finanční hodnoty úspory energie plynoucí z investice třetí strany k tomu, aby třetí straně uhradil investiční výdaje a náklady na úroky.
- (23) Aby sazby a další regulace energie vázané na rozvodnou síť lépe napomáhaly energetické účinnosti u konečného uživatele, měly by být odstraněny neopodstatněné pobídky ke zvyšování objemu spotřeby.
- (24) Podpory trhu energetických služeb lze dosáhnout řadou prostředků včetně nefinančních.
- (25) Energetické služby, programy zvýšení energetické účinnosti a další opatření ke zvýšení energetické účinnosti, jejichž cílem je úspora energie, mohou být podporovány nebo prováděny na základě dobrovolných dohod mezi zúčastněnými osobami a subjekty veřejného sektoru určenými členskými státy.
- (26) Dobrovolné dohody, na které se vztahuje tato směrnice, by měly být průhledné a měly by případně obsahovat informace přinejmenším o těchto otázkách: kvantifikovaných a naplánovaných cílech, sledování a podávání zpráv.
- (27) Odvětví motorových paliv a dopravy hrají důležitou úlohu, pokud jde o energetickou účinnost a úspory energie.
- (28) Při stanovování opatření ke zvýšení energetické účinnosti by měl být zohledněn prospěch, který s ohledem na účinnost přináší široké využití nákladově efektivních technologických inovací, například elektronické měření spotřeby. V souvislosti s touto směrnicí patří mezi individuální měřiče za konkurenceschopné ceny přesné kalorimetry.
- (29) Aby byli koneční uživatelé schopni přijímat informovanější rozhodnutí vztahující se k jejich vlastní spotřebě energie, měli by o ní mít k dispozici dostatečné množství informací, jakož i další užitečné informace, například o dostupných opatřeních ke zvýšení energetické účinnosti, srovnávací profily spotřeby konečných uživatelů nebo objektivní technické údaje o energetických spotřebičích včetně systémů založených na „faktoru čtyři“ a dalších. Připomíná se, že některé tyto důležité informace by měly být konečným zákazníkům již dostupné podle čl. 3 odst. 6 směrnice 2003/54/ES. Kromě toho by měli být uživatelé aktivně nabádáni k tomu, aby si sami pravidelně kontrolovali hodnoty na měřicích.
- (30) Všechny typy informací související s energetickou účinností by měly být co nejvíce šířeny vhodným způsobem, a to i prostřednictvím vyúčtování, příslušným cílovým skupinám. Mohou mezi ně patřit informace o finančních a právních rámcích, sdělení a propagační kampaně a širokosáhlá výměna osvědčených postupů na všech úrovních.

(31) Přijetím této směrnice jsou všechna věcná ustanovení směrnice Rady 93/76/EHS ze dne 13. září 1993 o omezování emisí oxidu uhličitého prostřednictvím zvyšování energetické účinnosti (SAVE) ⁽¹⁾ upravena jinými právními předpisy Společenství, a proto by uvedená směrnice měla být zrušena.

(32) Jelikož cílů této směrnice, totiž zvyšování energetické účinnosti u konečného uživatele a rozvoje trhu energetických služeb, nemůže být uspokojivě dosaženo na úrovni členských států, a může jich být lépe dosaženo na úrovni Společenství, může Společenství přijmout opatření v souladu se zásadou subsidiarity stanovenou v článku 5 Smlouvy. V souladu se zásadou proporcionality stanovenou v uvedeném článku nepřekračuje tato směrnice rámec toho, co je nezbytné k dosažení těchto cílů.

(33) Opatření nezbytná k provedení této směrnice by měla být přijata podle rozhodnutí Rady 1999/468/ES ze dne 28. června 1999 o postupech pro výkon prováděcích pravomocí svěřených Komisi ⁽²⁾,

PŘIJALY TUTO SMĚRNICI:

KAPITOLA I

PŘEDMĚT A OBLAST PŮSOBNOSTI

Článek 1

Účel

Účelem této směrnice je podpořit nákladově efektivní zvyšování energetické účinnosti u konečného uživatele v členských státech tím, že:

- stanoví nezbytné orientační cíle, mechanismy, pobídky a institucionální, finanční a právní rámce, jež umožní odstranit stávající překážky na trhu a nedostatky zabráňující účinnému konečnému použití;
- vytváří podmínky pro rozvoj a podporu trhu energetických služeb a pro zavádění dalších opatření ke zvýšení energetické účinnosti u konečného uživatele.

⁽¹⁾ Úř. věst. L 237, 22.9.1993, s. 28.

⁽²⁾ Úř. věst. L 184, 17.7.1999, s. 23.

Článek 2

Oblast působnosti

Tato směrnice se vztahuje na:

- poskytovatele opatření ke zvýšení energetické účinnosti, distributory energie, provozovatele distribučních soustav a maloobchodní prodejce energie. Členské státy však mohou vyjmout malé distributory energie, malé provozovatele distribučních soustav a malé maloobchodní prodejce energie z působnosti článků 6 a 13;
- konečné zákazníky. Tato směrnice se však nevztahuje na podniky spadající do kategorií činností, jež jsou uvedeny v příloze I směrnice Evropského parlamentu a Rady 2003/87/ES ze dne 13. října 2003 o vytvoření systému pro obchodování s povolenkami na emise skleníkových plynů ve Společenství ⁽³⁾;
- ozbrojené síly, avšak pouze v takovém rozsahu, kdy její použití nebude v rozporu s podstatou a hlavními cíli činností ozbrojených sil, a dále s výjimkou materiálu používaného výhradně pro vojenské účely.

Článek 3

Definice

Pro účely této směrnice se rozumí:

- „energií“ všechny formy obchodně dostupné energie včetně elektřiny, zemního plynu (včetně zkapalněného zemního plynu), zkapalněného ropného plynu, jakýchkoli paliv pro vytápění a chlazení včetně dálkového vytápění a chlazení, uhlí a lignitu, rašeliny, pohonných hmot (kromě leteckých a námořních lodních paliv) a biomasy podle definice ve směrnici Evropského parlamentu a Rady 2001/77/ES ze dne 27. září 2001 o podpoře elektřiny vyrobené z obnovitelných zdrojů energie na vnitřním trhu s elektřinou ⁽⁴⁾;
- „energetickou účinností“ poměr výstupu ve formě výkonu, služby, zboží nebo energie a množství vstupní energie;

⁽³⁾ Úř. věst. L 275, 25.10.2003, s. 32. Směrnice ve znění směrnice 2004/101/ES (Úř. věst. L 338, 13.11.2004, s. 18).

⁽⁴⁾ Úř. věst. L 283, 27.10.2001, s. 33. Směrnice ve znění aktu o přistoupení z roku 2003.

- c) „zvýšením energetické účinnosti“ nárůst energetické účinnosti u konečného uživatele v důsledku technologických či ekonomických změn nebo v důsledku změn v lidském chování;
- d) „úsporami energie“ množství ušetřené energie určené měřením nebo odhadem spotřeby před provedením jednoho či více opatření ke zvýšení energetické účinnosti a po něm, při zajištění normalizace vnějších podmínek, které spotřebu energie ovlivňují;
- e) „energetickou službou“ fyzický prospěch, užitek nebo dobro získané kombinací energie s energeticky účinnými technologiemi nebo činnostmi, které mohou zahrnovat provozní činnosti, údržbu a kontrolu nezbytnou pro dodání služby, jež je dodávána na základě smlouvy a u níž bylo prokázáno, že za normálních okolností vede k ověřitelnému a měřitelnému či odhadnutelnému zvýšení energetické účinnosti nebo k úsporám primární energie;
- f) „mechanismy energetické účinnosti“ obecné nástroje využívané vládami nebo vládními subjekty za účelem vytvoření podpůrného rámce nebo pobídek směřovaných na účastníky trhu, aby poskytovali a kupovali energetické služby a další opatření ke zvýšení energetické účinnosti;
- g) „programy zvýšení energetické účinnosti“ činnosti zaměřené na skupiny konečných zákazníků a obvykle vedoucí k ověřitelnému a měřitelnému či odhadnutelnému zvýšení energetické účinnosti;
- h) „opatřeními ke zvýšení energetické účinnosti“ veškeré činnosti obvykle vedoucí k ověřitelnému a měřitelnému či odhadnutelnému zvýšení energetické účinnosti;
- i) „poskytovatelem energetických služeb“ fyzická nebo právnická osoba, která dodává energetické služby nebo jiná opatření ke zvýšení energetické účinnosti zařízení uživatele či v rámci jeho budovy a nese přitom jistou míru finančního rizika. Odměna za poskytnuté služby závisí, zcela nebo částečně, na dosaženém zvýšení energetické účinnosti a na splnění dalších dohodnutých kritérií výkonnosti;
- j) „smlouvou o energetické výkonnosti“ smluvní ujednání mezi příjemcem a poskytovatelem (obvykle poskytovatelem energetických služeb) o opatření ke zvýšení energetické účinnosti, kdy jsou investice do tohoto opatření splaceny ve vztahu ke smluvně stanovené míře zvýšení energetické účinnosti;
- k) „financováním třetí stranou“ smluvní ujednání zahrnující kromě dodavatele energie a příjemce opatření ke zvýšení energetické účinnosti ještě třetí stranu, která na dané opatření poskytuje kapitál a dostává od příjemce odměnu ve výši části úspor energie dosažených v důsledku opatření ke zvýšení energetické účinnosti. Uvedenou třetí stranou může, ale nemusí být poskytovatel energetických služeb;
- l) „energetickými audity“ systematický postup získávání dostatečných informací o stávajícím profilu energetické náročnosti stavby či skupiny staveb, průmyslového postupu nebo zařízení a soukromých nebo veřejných služeb, který identifikuje a kvantifikuje možnosti nákladově efektivních úspor energie a podává zprávy o zjištěních;
- m) „finančními nástroji pro úspory energie“ veškeré finanční nástroje jako fondy, dotace, daňové úlevy, půjčky, financování třetí stranou, smlouvy o energetické výkonnosti, smlouvy o záruce úspor energie, smlouvy o subdodávkách energie a další podobné smlouvy, jež jsou na trh uváděny veřejnými nebo soukromými subjekty za účelem částečného či celkového pokrytí počátečních projektových nákladů na provádění opatření ke zvýšení energetické účinnosti;
- n) „konečným zákazníkem“ fyzická nebo právnická osoba, jež nakupuje energii pro své vlastní konečné využití;
- o) „distributorem energie“ fyzická nebo právnická osoba, jež odpovídá za dopravu energie s ohledem na její dodání konečným zákazníkům a distribučním místům, která energii konečným zákazníkům prodává. Z této definice jsou vyloučeni provozovatelé distribučních soustav elektřiny a zemního plynu, kteří jsou uvedeni v písmenu p);
- p) „provozovatelem distribučních soustav“ fyzická nebo právnická osoba, která v dané oblasti odpovídá za provoz distribuční soustavy elektřiny nebo zemního plynu, za zajištění její údržby a v nutných případech i jejího vývoje, a případně též za její propojení s jinými soustavami a za zajištění dlouhodobé schopnosti soustav uspokojovat přiměřenou poptávku po distribuci elektřiny a zemního plynu;
- q) „maloobchodním prodejcem energie“ fyzická nebo právnická osoba, která se zabývá prodejem energie konečným zákazníkům;
- r) „malým distributorem energie, malým provozovatelem distribučních soustav a malým maloobchodním prodejcem energie“ fyzická nebo právnická osoba, která distribuuje nebo prodává energii konečným zákazníkům a která ročně distribuuje nebo prodá menší množství energie, než které odpovídá 75 GWh, nebo která zaměstnává méně než deset osob nebo jejíž roční obrát nebo roční rozvaha nepřesahuje 2 000 000 EUR;
- s) „bílymi certifikáty“ osvědčení vydávaná nezávislými certifikačními subjekty potvrzující nároky účastníků trhu na úspory energie v důsledku opatření ke zvýšení energetické účinnosti.

KAPITOLA II

CÍLE ÚSPOR ENERGIE

Článek 4

Obecný cíl

1. Členské státy přijmou pro devátý rok uplatňování této směrnice celkový národní orientační cíl úspor energie ve výši 9 %, dosažitelný díky energetickým službám a jiným opatřením ke zvýšení energetické účinnosti, a usilují o jeho splnění. Členské státy přijmou za účelem přispění k dosažení tohoto cíle nákladově efektivní, proveditelná a přiměřená opatření.

Uvedený národní orientační cíl úspor energie se stanoví a vypočítá v souladu s přílohou I a metodikou v ní uvedenou. Pro účely srovnání úspor energie a přepočtu na porovnatelné jednotky se uplatňují převodní koeficienty stanovené v příloze II, ledaže lze odůvodnit užití jiných převodních koeficientů. Příklady vhodných opatření ke zvýšení energetické účinnosti jsou uvedeny příloze III. Obecný rámec měření a ověřování úspor energie je uveden v příloze IV. Vnitrostátní úspory energie vzhledem k národním orientačním cílům úspor energie se měří od 1. ledna 2008.

2. Pro účely prvního akčního plánu energetické účinnosti, který má být předložen v souladu s článkem 14, stanoví každý členský stát rovněž průběžný národní orientační cíl úspor energie pro třetí rok uplatňování této směrnice a zpracuje přehled strategie plnění průběžných a celkových cílů. Tento průběžný cíl musí být realistický a v souladu s celkovým národním orientačním cílem úspor energie uvedeným v odstavci 1.

Komise vydá stanovisko, zda je průběžný národní orientační cíl realistický a v souladu s celkovým cílem.

3. Každý členský stát vypracuje programy a opatření na zlepšení energetické účinnosti.

4. Členské státy pověří jeden či více stávajících nebo nových úřadů či agentur celkovou kontrolou a dohledem nad rámcem pro dosažení cíle uvedeného v odstavci 1. Tyto subjekty poté ověřují úspory energie plynoucí z energetických služeb a dalších opatření ke zvýšení energetické účinnosti, včetně stávajících vnitrostátních opatření ke zvýšení energetické účinnosti, a podávají zprávy o výsledcích.

5. Po přezkoumání prvních tří let uplatňování této směrnice a po předložení zprávy Komise posoudí, zda je vhodné předložit návrh směrnice za účelem dalšího rozvoje tržního přístupu ke zvyšování energetické účinnosti prostřednictvím bílých certifikátů.

Článek 5

Energetická účinnost u konečného uživatele ve veřejném sektoru

1. Členské státy zajistí, aby veřejný sektor hrál v souvislosti s touto směrnicí příkladnou úlohu. K tomuto účelu účinným způsobem informují občany nebo případně podniky o příkladné úloze a činnosti veřejného sektoru.

Členské státy zajistí, aby veřejný sektor přijal opatření ke zvýšení energetické účinnosti se zaměřením na nákladově efektivní opatření zajišťující nejvyšší míru úspor energie v nejkratším čase. Tato opatření se přijímají na vhodné státní, regionální nebo místní úrovni a mohou mít podobu zákonodárné iniciativy, dobrovolné dohody uvedené v čl. 6 odst. 2 písm. b) či jiného programu se stejným dopadem. Aniž jsou dotčeny právní předpisy členských států a Společenství o zadávání veřejných zakázek:

- nejméně dvě opatření použijí z orientačního seznamu uvedeného v příloze VI,
- členské státy usnadní tento proces tím, že zveřejní zásady energetické účinnosti a úspory energie jako možné kritérium hodnocení při výběrových řízeních na veřejné zakázky.

Členské státy usnadní a umožní výměnu osvědčených postupů mezi orgány veřejného sektoru, například postupů zadávání veřejných zakázek zohledňujících energetickou účinnost, a to jak na vnitrostátní, tak mezinárodní úrovni; za tímto účelem bude organizace uvedená v odstavci 2 spolupracovat s Komisí, pokud jde o výměnu osvědčených postupů uvedených v čl. 7 odst. 3.

2. Členské státy pověří jednu nebo více nových nebo stávajících organizací, které převezmou správní, řídicí a prováděcí odpovědnost za začlenění požadavků na zvyšování energetické účinnosti v souladu s odstavcem 1. Může se jednat o úřady nebo agentury uvedené v čl. 4 odst. 4.

KAPITOLA III

**PODPORA ENERGETICKÉ ÚČINNOSTI U KONEČNÉHO
UŽIVATELE A ENERGETICKÝCH SLUŽEB**

Článek 6

**Distributoři energie, provozovatelé distribučních soustav
a maloobchodní prodejci energie**

1. Členské státy zajistí, aby distributoři energie, provozovatelé distribučních soustav nebo maloobchodní prodejci energie:

a) na vyžádání a nejvýše jednou ročně poskytl souhrnné statistické informace o svých konečných zákaznících úřadům či agenturám uvedeným v čl. 4 odst. 4 nebo jinému určenému subjektu, pokud tento subjekt obdržené informace postoupí uvedeným úřadům či agenturám. Tyto informace musí být dostatečné k tomu, aby mohly být řádně připraveny a prováděny programy zvýšení energetické účinnosti a aby byly podporovány a sledovány energetické služby a další opatření ke zvýšení energetické účinnosti. Tyto informace musí obsahovat aktuální údaje o spotřebě konečného uživatele a mohou obsahovat i odpovídající údaje týkající se minulosti, případně včetně profilů zatížení, segmentace zákazníků a zeměpisné polohy zákazníků, přičemž musí být zachována integrita a důvěrnost informací soukromého rázu či informací obchodně citlivých, v souladu platnými právními předpisy Společenství;

b) se zdrželi všech činností, které by mohly bránit poptávce po energetických službách a dalších opatřeních ke zvýšení energetické účinnosti anebo jejich poskytování nebo které by mohly brzdit rozvoj trhů s energetickými službami a dalšími opatřeními ke zvýšení energetické účinnosti. Dotčený členský stát přijme vhodná opatření, aby takovým případným činnostem zabránil.

2. Členské státy:

a) zvolí jeden nebo více z níže uvedených požadavků, jež musí splňovat distributoři, provozovatelé distribučních soustav nebo maloobchodní prodejci energie, ať už přímo nebo nepřímo, prostřednictvím jiných poskytovatelů energetických služeb či opatření ke zvýšení energetické účinnosti:

i) zajištění propagace energetických služeb a jejich nabídky konečným zákazníkům za konkurenceschopné ceny,

ii) zajištění propagace nezávisle prováděných energetických auditů za konkurenceschopné ceny nebo propagace opatření ke zvýšení energetické účinnosti a zajištění jejich dostupnosti pro konečné zákazníky, v souladu s čl. 9 odst. 2 a článkem 12,

iii) přispívání do fondů a mechanismů financování uvedených v článku 11; úroveň příspěvků musí přinejmenším odpovídat odhadovaným nákladům na nabídku kterékoli činnosti uvedené v tomto odstavci a musí být dohodnuta s úřady nebo agenturami uvedenými v čl. 4 odst. 4; nebo

b) zajistí, aby existovaly nebo byly uzavřeny dobrovolné dohody nebo zřízeny jiné tržně orientované systémy, například bílé certifikáty, které budou mít stejný dopad jako jeden či více požadavků uvedených v písmenu a). Dobrovolné dohody jsou posuzovány členským státem a pod jeho dohledem a průběžnou kontrolou, aby bylo zajištěno, že mají v praxi stejný dopad jako jeden či více požadavků uvedených v písmenu a).

Za tímto účelem musí mít dobrovolné dohody jasné a jednoznačné cíle a podléhají požadavkům na sledování a podávání zpráv spojeným s postupy, které mohou vést k revidovaným nebo dodatečným opatřením, pokud není cílů dosaženo nebo není pravděpodobné, že by jich dosaženo bylo. Kvůli zajištění průhlednosti musí být dobrovolné dohody dostupné veřejnosti a před svým uvedením do praxe musí být zveřejněny v rozsahu, který umožňují platná ustanovení o důvěrnosti, a musí obsahovat výzvu zúčastněným osobám, aby předložily své připomínky.

3. Členské státy zajistí dostatek pobídek, rovnou hospodářskou soutěž a stejné podmínky pro účastníky trhu jiné než distributory, provozovatele distribučních soustav a maloobchodní prodejce energie, jako jsou poskytovatelé energetických služeb, montéři energetických zařízení, poradci a konzultanti v energetice, aby mohli nezávisle nabízet a provádět energetické služby, energetické audity a opatření ke zvýšení energetické účinnosti uvedené v odst. 2 písm. a) bodě i) a ii).

4. Podle odstavců 2 a 3 mohou členské státy ukládat odpovědnost provozovatelům distribučních soustav pouze v případě, že je to v souladu s požadavky týkajícími se oddělených účtů stanovenými v čl. 19 odst. 3 směrnice 2003/54/ES a v čl. 17 odst. 3 směrnice 2003/55/ES.

5. Prováděním tohoto článku nejsou dotčeny odchylky a výjimky udělené na základě směrnic 2003/54/ES a 2003/55/ES.

Článek 7

Dostupnost informací

1. Členské státy zajistí, aby byly informace o mechanismech na zvýšení energetické účinnosti a o finančních a právních rámcích přijatých s cílem dosažení národního orientačního cíle úspor energie průhledné a aby byly co nejvíce šířeny mezi relevantními účastníky trhu.
2. Členské státy zajistí, aby bylo vyvinuto vyšší úsilí na podporu energetické účinnosti u konečného uživatele. Vytvoří účastníkům trhu vhodné podmínky a podněty k poskytování více informací a poradenství konečným zákazníkům o energetické účinnosti u konečného uživatele.
3. Komise zajistí, aby byly sdíleny a široce šířeny informace o osvědčených postupech úspor energie v členských státech.

Článek 8

Dostupnost programů kvalifikace, akreditace nebo certifikace

S cílem dosáhnout vysoké úrovně technické způsobilosti, objektivitu a spolehlivosti zajistí členské státy tam, kde to považují za nutné, dostupnost vhodných programů kvalifikace, akreditace nebo certifikace pro poskytovatele energetických služeb, energetických auditů a opatření ke zvýšení energetické účinnosti uvedených v čl. 6 odst. 2 písm. a) bodě i) a ii).

Článek 9

Finanční nástroje pro úspory energie

1. Členské státy zruší nebo změní vnitrostátní právní předpisy, jiné než čistě daňové povahy, které zbytečně či nepřiměřeně brání nebo omezují využití finančních nástrojů pro úspory energie na trhu energetických služeb nebo jiných opatření ke zvýšení energetické účinnosti.
2. Členské státy poskytnou pro uvedené finanční nástroje vzorové smlouvy stávajícím i potenciálním zákazníkům energetických služeb a dalších opatření ke zvýšení energetické účinnosti ve veřejném i soukromém sektoru. Vzorové smlouvy může vydat úřad nebo agentura uvedená v čl. 4 odst. 4.

Článek 10

Energeticky účinné sazby a další regulace energie vázané na rozvodnou síť

1. Členské státy zajistí odstranění pobídek v sazbách za přenos a distribuci energie, které zbytečně zvyšují množství přenášené či distribuované energie. K tomuto účelu mohou členské státy uložit povinnosti veřejné služby týkající se energetické účinnosti podnikům působícím v elektroenergetice v souladu s čl. 3 odst. 2 směrnice 2003/54/ES a podnikům působícím v odvětví zemního plynu v souladu s čl. 3 odst. 2 směrnice 2003/55/ES.
2. Členské státy mohou povolit sociálně orientované složky programů a struktur sazeb, pokud jsou veškeré účinky s vlivem na rozpad přenosové a distribuční soustavy omezeny na to, co je nezbytně nutné, a pokud nejsou nepřiměřené dotyčnému sociálnímu cíli.

Článek 11

Fondy a mechanismy financování

1. Aniž jsou dotčeny články 87 a 88 Smlouvy, mohou členské státy zřídit jeden nebo více fondů, z nichž bude dotováno provádění programů a jiných opatření ke zvýšení energetické účinnosti a podporován rozvoj trhu pro opatření ke zvýšení energetické účinnosti. Tato opatření zahrnují podporu energetických auditů, finančních nástrojů pro úspory energie a případně lepšího měření spotřeby a informativního vyúčtování. Fondy se rovněž zaměřují na odvětví konečné spotřeby s vyššími transakčními náklady nebo vyššími riziky.
2. Jsou-li fondy zřízeny, mohou poskytovat dotace, půjčky, záruky nebo jiné druhy financování vázané na výsledky.
3. Fondy jsou otevřeny všem poskytovatelům opatření ke zvýšení energetické účinnosti, jako jsou poskytovatelé energetických služeb, nezávislí poradci v energetice, distributoři energie, provozovatelé distribučních soustav, maloobchodní prodejci energie a montéři energetických zařízení. Členské státy se mohou rozhodnout zpřístupnit fondy všem konečným zákazníkům. Výběrová řízení nebo jiné rovnocenné postupy zajišťují plnou průhlednost a probíhají v plném souladu s platnými předpisy pro zadávání veřejných zakázek. Členské státy zajistí, že fondy nekonkurují tržně financovaným opatřením ke zvýšení energetické účinnosti, nýbrž je doplňují.

Článek 12

Energetické audity

1. Členské státy zajistí, aby byly všem konečným zákazníkům včetně menších zákazníků ze skupin domácností, obchodu a malých a středně velkých průmyslových podniků dostupné účinné, vysoce kvalitní a nezávisle prováděné programy energetického auditu vypracované tak, aby identifikovaly potenciální opatření ke zvýšení energetické účinnosti.

2. Pro tržní segmenty, jež mají vyšší transakční náklady a nekomplexní zařízení, mohou být přijata jiná opatření, jako jsou dotazníky a počítačové programy zpřístupněné na internetu nebo zaslané zákazníkům poštou. Členské státy zajistí dostupnost energetických auditů v segmentech trhu, kde se obchodně nevyužívají, s přihlédnutím k čl. 11 odst. 1.

3. Certifikace v souladu s článkem 7 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2002/91/ES ze dne 16. prosince 2002 o energetické náročnosti budov⁽¹⁾ se považuje za rovnocennou energetickému auditu splňujícímu požadavky uvedené v odstavcích 1 a 2 tohoto článku a za rovnocennou energetickému auditu uvedenému v příloze VI písm. e) této směrnice. Rovněž se má za to, že audity podle programů založených na dobrovolných dohodách mezi organizacemi zúčastněných osob a určeným subjektem, který se nachází pod kontrolou a dohledem dotčeného členského státu v souladu s čl. 6 odst. 2 písm. b) této směrnice, splňují požadavky uvedené v odstavcích 1 a 2 tohoto článku.

Článek 13

Měření spotřeby energie a informativní vyúčtování

1. Členské státy zajistí, aby pokud je to technicky možné, finančně únosné a úměrné potenciálním úsporám energie, byli koneční zákazníci odebírající elektřinu, zemní plyn, dálkové vytápění či chlazení a teplou vodu pro domácnosti vybaveni za tržní ceny individuálními měřiči, které přesně zobrazují skutečnou spotřebu energie a skutečnou dobu její spotřeby.

Při výměně stávajícího měřiče se tyto individuální měřiče poskytnou za konkurenceschopné ceny vždy, s výjimkou případů, kdy je to technicky nemožné nebo kdy je to nákladově neefektivní v poměru k odhadovaným možným dlouhodobým úsporám. Při vytváření nového připojení v nové

budově nebo při jakýchkoli větších renovacích uvedených ve směrnici 2002/91/ES budou tyto individuální měřiče vždy poskytovány za konkurenceschopné ceny.

2. Členské státy zajistí, aby bylo vyúčtování, které provádějí distributoři energie, provozovatelé distribučních soustav a maloobchodní prodejci energie, pokud je to vhodné, založeno na skutečné spotřebě energie a aby bylo předkládáno v jasné a pochopitelné formě. Spolu s vyúčtováním obdrží koneční zákazníci rovněž vhodné informace se zevrubným přehledem stávajících cen energie. Vyúčtování na základě skutečné spotřeby bude prováděno dostatečně často, aby zákazníci mohli svou spotřebu energie regulovat.

3. Členské státy zajistí, aby distributoři energie, provozovatelé distribučních soustav nebo maloobchodní prodejci energie, kde je to vhodné, poskytovali konečným zákazníkům v účtech, smlouvách, transakcích a stvrzenkách na distribučních místech tyto informace:

- a) aktuální skutečné ceny a skutečnou spotřebu energie;
- b) srovnání aktuální spotřeby energie konečného zákazníka se spotřebou za stejné období předchozího roku, nejlépe v grafické podobě;
- c) kdykoli je to možné a přínosné, srovnání s průměrným normalizovaným nebo vzorovým uživatelem energie stejné kategorie;
- d) kontaktní údaje na organizace spotřebitelů, energetické agentury nebo podobné subjekty, včetně adres internetových stránek, u nichž jsou dostupné informace o opatřeních ke zvýšení energetické účinnosti, srovnávací profily konečných uživatelů nebo objektivní technické údaje o energetických spotřebičích.

KAPITOLA IV

ZÁVĚREČNÁ USTANOVENÍ

Článek 14

Zprávy

1. Členské státy, které ke dni vstupu této směrnice v platnost již k jakémukoli účelu používají pro měření úspor energie výpočetní metody podobné těm, které jsou popsány v příloze IV, mohou Komisi o tom předložit dostatečně podrobné informace. Tyto informace by měly být předloženy co nejdříve, nejlépe do 17. listopadu 2006. Uvedené informace Komisi umožní náležitě zohlednit stávající postupy.

⁽¹⁾ Úř. věst. L 1, 4.1.2003, s. 65.

2. Členské státy předloží Komisi tyto akční plány energetické účinnosti:

- první akční plán energetické účinnosti do 30. června 2007,
- druhý akční plán energetické účinnosti do 30. června 2011,
- třetí akční plán energetické účinnosti do 30. června 2014.

Všechny akční plány energetické účinnosti popisují opatření na zvýšení energetické účinnosti plánovaná pro dosažení cílů stanovených v čl. 4 odst. 1 a 2 a pro dosažení souladu s ustanoveními o příkladné úloze veřejného sektoru a poskytování informací a poradenství pro konečné zákazníky stanovené v čl. 5 odst. 1 a čl. 7 odst. 2.

Druhý a třetí akční plán energetické účinnosti:

- zahrnuje podrobnou analýzu a zhodnocení předchozího plánu,
- zahrnuje konečné výsledky s ohledem na splnění cílů úspor energie stanovených v čl. 4 odst. 1 a 2,
- zahrnuje plány na dodatečná opatření zaměřená na odstranění všech stávajících nebo předpokládaných nedostatků při naplňování cílů a předpokládané dopady těchto opatření,
- v souladu s čl. 15 odst. 4 využívá a postupně zvyšuje využívání harmonizovaných ukazatelů účinnosti a směrodatných hodnot, jak pro vyhodnocení minulých opatření, tak pro zhodnocení dopadů plánovaných budoucích opatření,
- je založen na dostupných údajích a doplněn odhady.

3. Do 17. května 2008 zveřejní Komise hodnocení dopadů založené na analýze nákladů a přínosů a přezkoumá vzájemný vztah mezi standardy EU, nařízeními, politikami a opatřeními na zvýšení energetické účinnosti u konečného uživatele.

4. Akční plány energetické účinnosti se zhodnotí postupem uvedeným v čl. 16 odst. 2:

- první akční plán energetické účinnosti se přezkoumá do 1. ledna 2008,
- druhý akční plán energetické účinnosti se přezkoumá do 1. ledna 2012,

— třetí akční plán energetické účinnosti se přezkoumá do 1. ledna 2015.

5. Na základě akčních plánů energetické účinnosti Komise zhodnotí, jakého pokroku dosáhly členské státy při plnění svých národních orientačních cílů úspor energie. Komise zveřejní zprávy se závěry týkajícími se:

- prvních akčních plánů energetické účinnosti do 1. ledna 2008,
- druhých akčních plánů energetické účinnosti do 1. ledna 2012,
- třetích akčních plánů energetické účinnosti do 1. ledna 2015.

Tyto zprávy zahrnou informace o souvisejících krocích na úrovni Společenství, včetně aktuálně platných právních předpisů i právních předpisů budoucích. Zprávy zohlední systém směrodatných hodnot uvedený v čl. 15 odst. 4, zjistí osvědčené postupy, zjistí případy, kde členské státy nebo Komise nevykazují dostatečný pokrok, a mohou obsahovat doporučení.

Druhá zpráva se případně tam, kde je to vhodné nebo nutné, doplní o návrhy dalších opatření určené Evropskému parlamentu a Radě, včetně případného prodloužení doby platnosti cílů. Pokud zpráva dospěje k závěru, že nebyl učiněn dostatečný pokrok k dosažení orientačních národních cílů, zaměří se návrhy dalších opatření na úroveň a povahu těchto cílů.

Článek 15

Přezkum a přizpůsobení rámce

1. Hodnoty a výpočetní metody uvedené v přílohách II, III, IV a V se přizpůsobují technickému pokroku postupem podle čl. 16 odst. 2.

2. Do 1. ledna 2008 Komise postupem podle čl. 16 odst. 2 upřesní a doplní podle potřeby body 2 až 6 přílohy IV, s ohledem na obecný rámec uvedený v příloze IV.

3. Do 1. ledna 2012 Komise postupem podle čl. 16 odst. 2 zvýší procentní podíl harmonizovaného výpočtu prováděného postupem zdola nahoru užitým v modelu harmonizovaného výpočtu uvedeném v bodě 1 přílohy IV, aniž jsou dotčeny programy těch členských států, které již nyní využívají vyšší procentní podíl. Nový model harmonizovaného výpočtu s výrazně vyšším procentním podílem výpočtů prováděných postupem zdola nahoru bude poprvé použit od 1. ledna 2012.

Je-li to proveditelné a možné, použije se při měření celkových úspor za celou dobu používání této směrnice tento model harmonizovaného výpočtu, aniž by tím byly dotčeny modely členských států s vyšším podílem výpočtů prováděných postupem zdola nahoru.

4. Do 30. června 2008 Komise v souladu s postupem stanoveným v čl. 16 odst. 2 vytvoří sadu harmonizovaných ukazatelů energetické účinnosti a směrodatných hodnot založených na těchto ukazatelích a zohlední přitom dostupné údaje nebo údaje, které mohou být bez nadměrných nákladů pro každý členský stát získány. Při vytváření těchto harmonizovaných ukazatelů energetické účinnosti a směrodatných hodnot Komise použije jako referenční dokument orientační seznam uvedený v příloze V. Členské státy postupně zapracují tyto ukazatele a směrodatné hodnoty do statistických údajů zařazených do svých akčních plánů na zvýšení energetické účinnosti uvedených v článku 14 a použijí je jako jeden z dostupných nástrojů pro rozhodování o budoucích prioritních oblastech ve svých akčních plánech na zvýšení energetické účinnosti.

Komise do 17. května 2011 předloží Evropskému parlamentu a Radě zprávu o pokroku při stanovení ukazatelů a směrodatných hodnot.

Článek 16

Výbor

1. Komisi je nápomocen výbor.
2. Odkazuje-li se na tento odstavec, použijí se články 5 a 7 rozhodnutí 1999/468/ES s ohledem na článek 8 zmíněného rozhodnutí.

Doba uvedená v čl. 5 odst. 6 rozhodnutí 1999/468/ES je tři měsíce.

3. Výbor přijme svůj jednací řád.

Článek 17

Zrušovací ustanovení

Zrušuje se směrnice 93/76/EHS.

Článek 18

Provedení

1. Členské státy uvedou v účinnost právní a správní předpisy nezbytné pro dosažení souladu s touto směrnicí do 17. května 2008, s výjimkou čl. 14 odst. 1, 2 a 4, pro něž je datem provedení ve vnitrostátním právu nejpозději 17. květen 2006. Neprodleně o nich uvědomí Komisi.

Tyto předpisy přijaté členskými státy musí obsahovat odkaz na tuto směrnici nebo musí být takový odkaz učiněn při jejich úředním vyhlášení. Způsob odkazu si stanoví členské státy.

2. Členské státy sdělí Komisi znění hlavních ustanovení vnitrostátních právních předpisů, které přijmou v oblasti působnosti této směrnice.

Článek 19

Vstup v platnost

Tato směrnice vstupuje v platnost dvacátým dnem po vyhlášení v Úředním věstníku Evropské unie.

Článek 20

Určení

Tato směrnice je určena členskými státem.

Ve Štrasburku dne 5. dubna 2006.

Za Evropský parlament
předseda

J. BORRELL FONTELLES

Za Radu
předseda

H. WINKLER

PŘÍLOHA I

Metodika výpočtu národního orientačního cíle úspor energie

Pro výpočet národního orientačního cíle úspor energie stanoveného v článku 4 se použije tato metodika:

1. Členské státy využijí k výpočtu roční průměrné výše spotřeby celkovou roční domácí konečnou spotřebu energie všech uživatelů energie, na něž se směrnice vztahuje, za posledních pět kalendářních let před provedením této směrnice, pokud jsou pro ně k dispozici oficiální údaje. Tato konečná spotřeba energie je objem energie, která byla během daného pětiletého období distribuována nebo prodána konečným zákazníkům, bez úprav podle denostupňů, strukturálních změn nebo výrobních změn.

Na základě této roční průměrné výše spotřeby se jednou vypočte národní orientační cíl úspor energie a výsledné absolutní množství energie, již je třeba ušetřit, se použije na celé období určené touto směrnicí.

Národní orientační cíl úspor energie:

- a) představuje 9 % výše uvedené roční průměrné spotřeby;
- b) měří se po devátém roku uplatňování této směrnice;
- c) je výsledkem kumulativních ročních úspor energie dosahovaných během devítiletého období uplatňování této směrnice;
- d) je dosažitelný prostřednictvím energetických služeb a dalších opatření ke zvýšení energetické účinnosti.

Tato metodika měření úspor energie zajišťuje, že celkové úspory energie předepsané směrnicí představují pevný objem, a nejsou tedy závislé na budoucím růstu HDP ani na žádném budoucím nárůstu spotřeby energie.

2. Národní orientační cíle úspor energie se udávají v absolutním vyjádření v GWh nebo v jiném ekvivalentu na základě výpočtu podle přílohy II.
3. Při výpočtu ročních úspor energie je možné přihlídnout k úsporám energie za jednotlivé roky po vstupu této směrnice v platnost, jež mají trvalý efekt a jež plynou z opatření ke zvýšení energetické účinnosti zahájených v některém z předchozích let, nikoli však před rokem 1995. V některých případech opodstatněných vzhledem k okolnostem je možno vzít v úvahu i opatření, jež byla uplatněna dříve než v roce 1995, ale ne dříve než v roce 1991. Opatření technologické povahy by měla být buď novelizována s ohledem na technický pokrok, nebo zhodnocena s ohledem na směrodatnou hodnotu pro taková opatření. Komise poskytne hlavní směry o tom, jak lze změřit nebo zhodnotit dopady všech těchto opatření na zlepšení energetické účinnosti, jež budou založena pokud možno na stávajících právních předpisech Společenství, jako je směrnice Evropského parlamentu a Rady 2004/8/ES ze dne 11. února 2004 o podpoře kombinované výroby tepla a elektřiny založené na poptávce po užitečném teple na vnitřním trhu s energií ⁽¹⁾ a směrnice 2002/91/ES.

Ve všech případech musí být výsledné úspory energie ověřitelné a měřitelné nebo odhadnutelné v souladu s obecným rámcem uvedeným v příloze IV.

⁽¹⁾ Úř. věst. L 52, 21.2.2004, s. 50.

PŘÍLOHA II

Energetický obsah vybraných paliv pro konečnou spotřebu – převodní tabulka ⁽¹⁾

Energetické komodity	kJ (NCV)	kgoe (NCV)	kWh (NCV)
1 kg koksu	28 500	0,676	7,917
1 kg černého uhlí	17 200 – 30 700	0,411 – 0,733	4,778 – 8,528
1 kg briket hnědouhelných	20 000	0,478	5,556
1 kg černého lignitu	10 500 – 21 000	0,251 – 0,502	2,917 – 5,833
1 kg hnědého uhlí	5 600 – 10 500	0,134 – 0,251	1,556 – 2,917
1 kg ropné břidlice	8 000 – 9 000	0,191 – 0,215	2,222 – 2,500
1 kg rašeliny	7 800 – 13 800	0,186 – 0,330	2,167 – 3,833
1 kg rašelinových briket	16 000 – 16 800	0,382 – 0,401	4,444 – 4,667
1 kg zbytkového topného oleje (těžký topný olej)	40 000	0,955	11,111
1 kg lehkého topného oleje	42 300	1,010	11,750
1 kg pohonné hmoty (benzín)	44 000	1,051	12,222
1 kg parafínu	40 000	0,955	11,111
1 kg zkapalněného ropného plynu	46 000	1,099	12,778
1 kg zemního plynu ⁽¹⁾	47 200	1,126	13,10
1 kg zkapalněného zemního plynu	45 190	1,079	12,553
1 kg dřeva (25 % vlhkost) ⁽²⁾	13 800	0,330	3,833
1 kg dřevěných briket	16 800	0,401	4,667
1 kg odpadu	7 400 – 10 700	0,177 – 0,256	2,056 – 2,972
1 MJ výhřevnosti	1 000	0,024	0,278
1 kWh elektřiny	3 600	0,086	1 ⁽³⁾

Zdroj: Eurostat.

⁽¹⁾ 93 % metanu.⁽²⁾ Členské státy mohou použít jiné hodnoty v závislosti na typu dřeva, který je v daném členském státě používán nejčastěji.⁽³⁾ Pro úspory udané v kWh elektřiny mohou členské státy použít standardní koeficient 2,5 odrážející odhadovanou 40 % průměrnou výrobní účinnost v EU za sledované období. Členské státy mohou v odůvodněných případech použít jiné převodní koeficienty.⁽¹⁾ Členské státy mohou v odůvodněných případech použít jiné převodní koeficienty.

PŘÍLOHA III

Orientační seznam příkladů dostupných opatření ke zvýšení energetické účinnosti

Tato příloha uvádí příklady oblastí, ve kterých je možné rozvíjet a provádět programy a další opatření ke zvýšení energetické účinnosti v souvislostech článku 4.

Aby je bylo možné brát v úvahu, musí tato opatření ke zvýšení energetické účinnosti vést k úsporám energie, jež je možno jasně změřit a ověřit či odhadnout podle obecných zásad uvedených v příloze IV, a jejich účinek na úspory energie nesmí být již započten v rámci jiných konkrétních opatření. Tyto seznamy nejsou vyčerpávající, mají orientační účel.

Příklady dostupných opatření ke zvýšení energetické účinnosti:

Domácnosti a terciární odvětví:

- a) vytápění a chlazení (např. tepelná čerpadla, nové účinné bojler, instalace nebo účinná modernizace systémů dálkového vytápění nebo chlazení);
- b) izolace a ventilace (např. duté zdi a izolace střech, dvojité či trojitě zasklení oken, pasivní vytápění a chlazení);
- c) teplá voda (např. instalace nových zařízení, přímé a účinné vytápění vnitřních prostor, praček);
- d) osvětlení (např. nové úsporné žárovky a vyrovnávací odpory, digitální kontrolní systémy, použití detektorů pohybu v osvětlovacích systémech obchodních budov);
- e) vaření a chlazení (např. nová účinná zařízení, systémy rekuperace tepla);
- f) další přístroje a vybavení (např. vybavení na kombinovanou výrobu elektřiny a tepla, nová účinná zařízení, časový spínač pro optimalizované používání energie, kontrola energetických ztrát v pohotovostním režimu, instalace kondenzátorů na snížení zdánlivého výkonu, nízkoztrátové transformátory);
- g) domácí produkce obnovitelných zdrojů energie, která snižuje množství zakoupené energie (např. solární termické systémy, teplá voda pro domácnosti, solárně podporované vytápění a chlazení vnitřních prostor);

Průmysl:

- h) výrobní procesy (např. efektivnější využívání stlačeného vzduchu, kondenzátu, spínačů a ventilů, využívání automatických a integrovaných systémů, úsporné pohotovostní režimy);
- i) motory a pohony (např. větší rozšíření elektronického ovládání, variabilních rychlostních pohonů, integrovaného programování aplikací, přeměny frekvencí, elektrických motorů s vysokým výkonem);
- j) větráky, variabilní rychlostní pohony a ventilace (např. nová zařízení a systémy, využití přírodní ventilace);
- k) řízení odezvy na poptávku (např. řízení zátěžového provozu, řídicí systémy pro snižování špiček);
- l) vysoce účinná výroba kombinované energie (např. vybavení na kombinovanou výrobu elektřiny a tepla);

Doprava:

- m) použitý způsob dopravy (např. podpora energeticky úsporných vozidel, užití energeticky úsporných vozidel včetně programů úpravy tlaku v pneumatikách, energeticky úsporná zařízení a doplňková zařízení, palivové přísady zvyšující energetickou účinnost, vysoce kluzké oleje a pneumatiky s nízkým odporem);

- n) alternativní způsoby dopravy (např. zajištění dopravy mezi bydlištěm a místem výkonu zaměstnání bez automobilu, spolujízda, nahrazování energeticky náročnějších způsobů dopravy energeticky méně náročnými při vyjádření v jednotkách cestující/km nebo t/km);
- o) dny bez automobilů;

Meziodvětvová opatření:

- p) standardy a normy, které jsou primárně zaměřené na zvýšení energetické účinnosti produktů a služeb, včetně staveb;
- q) označování energetické účinnosti štítky;
- r) měření spotřeby, inteligentní měřicí systémy, jako jsou dálkově ovládané individuální měřicí přístroje, a informativní vyúčtování;
- s) odborná příprava a vzdělávání vedoucí k používání energeticky účinných technologií nebo postupů;

Horizontální opatření:

- t) nařízení, daně atd., jejichž výsledkem je snížení spotřeby energie u konečného uživatele;
 - u) cílené informační kampaně, které podporují zvyšování energetické účinnosti a opatření ke zvýšení energetické účinnosti.
-

PŘÍLOHA IV

Obecný rámec pro měření a ověřování úspor energie**1. Měření a výpočet úspor energie a jejich normalizace****1.1 Měření úspor energie****Obecně**

Při měření dosažených úspor energie uvedených v článku 4 s cílem zachytit celkové zvýšení energetické účinnosti a zjistit dopad jednotlivých opatření se použije model harmonizovaného výpočtu, který využívá kombinaci metod výpočtu postupem shora dolů a zdola nahoru, aby se změřilo roční zvýšení energetické účinnosti pro účely akčních plánů energetické účinnosti uvedených v článku 14.

Při sestavování modelu harmonizovaného výpočtu v souladu s čl. 15 odst. 2 se výbor snaží v nejvyšší možné míře použít údaje, jež byly již běžně poskytnuty Eurostatem nebo vnitrostátními statistickými agenturami.

Výpočty postupem shora dolů

Metoda výpočtu postupem shora dolů znamená, že se výše úspor energie vypočítá s užitím celostátní úrovně úspor nebo úrovně úspor energie v odvětvích ve větším měřítku jako počáteční hodnoty. Poté se roční údaje upraví s ohledem na vnější vlivy, jako jsou denostupně, strukturální změny, sortimentní skladba atd., čímž se získá nástroj poskytující uspokojivý pohled na celkové zvýšení energetické účinnosti, jak je uvedeno v bodě 1.2. Tato metoda neposkytuje přesná a podrobná měření a neukazuje příčinné vztahy mezi opatřeními a z nich plynoucími úsporami energie. Je však obvykle jednodušší, méně nákladná a často se o ní hovoří jako o „indikátorech energetické účinnosti“, protože naznačuje směry vývoje.

Při přípravě metody výpočtu postupem shora dolů užití v tomto modelu harmonizovaného výpočtu výbor pokud možno vychází z existujících metodik, jako je model ODEX ⁽¹⁾.

Výpočty postupem zdola nahoru

Metoda výpočtu postupem zdola nahoru znamená, že se úspory energie, jichž bylo dosaženo prováděním konkrétních opatření ke zvýšení energetické účinnosti, měří v kilowatthodinách (kWh), v joulech (J) nebo v kilogramech ropného ekvivalentu (kgoe) a sečtou se s úsporami energie, jichž bylo dosaženo díky jiným konkrétním opatřením ke zvýšení energetické účinnosti. Úřady nebo agentury uvedené v čl. 4 odst. 4 zajistí, aby se zabránilo dvojímu započtení úspor energie, které vyplývají z kombinace opatření ke zvýšení energetické účinnosti (včetně mechanismů). V metodě výpočtu postupem zdola nahoru lze použít údaje a metody uvedené v bodech 2.1 a 2.2.

Do 1. ledna 2008 Komise sestaví model harmonizovaného výpočtu postupem zdola nahoru. Tento model pokryje hladinu mezi 20 a 30 % roční domácí konečné spotřeby energie v odvětvích spadajících do působnosti této směrnice, po řádném zvážení faktorů uvedených v písmenech a), b) a c) níže.

Do 1. ledna 2012 Komise pokračuje v rozvoji tohoto modelu harmonizovaného výpočtu postupem zdola nahoru, který pokryje významně vyšší hladinu roční domácí konečné spotřeby energie v odvětvích spadajících do působnosti této směrnice po řádném zvážení faktorů uvedených v písmenech a), b) a c) níže.

⁽¹⁾ Projekt ODYSSEE-MURE, program SAVE. Komise, 2005.

Při sestavování tohoto modelu harmonizovaného výpočtu postupem zdola nahoru vezme Komise v úvahu následující faktory a své rozhodnutí v souladu s nimi zdůvodní:

- a) zkušenost s modelem harmonizovaného výpočtu v prvních letech používání;
- b) očekávané možné zvýšení přesnosti, jako výsledek vyššího podílu výpočtů postupem zdola nahoru;
- c) odhadované možné dodatečné náklady nebo administrativní zátěž.

Při sestavování tohoto modelu harmonizovaného výpočtu postupem zdola nahoru v souladu s čl. 15 odst. 2 se výbor snaží o využití standardizovaných metod, jež představují minimální administrativní zátěž a náklady, a to zejména užitím metod měření uvedených v bodech 2.1 a 2.2 a zaměřením na odvětví, kde lze model harmonizovaného výpočtu postupem zdola nahoru nákladově nejefektivněji použít.

Pokud si to členské státy přejí, mohou použít další měření postupem zdola nahoru mimo část předepsanou harmonizovaným modelem pro postup zdola nahoru, s výhradou souhlasu Komise vydaného postupem podle čl. 16 odst. 2 na základě popisu metodiky předloženého dotýčným členským státem.

Pokud nejsou výpočty postupem zdola nahoru pro některá odvětví dostupné, použijí se, se souhlasem Komise vydaným postupem podle čl. 16 odst. 2, ve zprávách pro Komisi ukazatele typu shora dolů, případně kombinované výpočty postupy shora dolů a zdola nahoru. Při posuzování takových žádostí prokáže Komise zejména v souvislosti s prvním akčním plánem energetické účinnosti uvedeným v čl. 14 odst. 2 náležitou pružnost. Někdy budou výpočty prováděné postupem shora dolů potřebné pro změření důsledků opatření provedených od roku 1995 (a v některých případech již od roku 1991), jež zůstávají aktuální.

1.2 *Jak normalizovat měření úspor energie*

Úspory energie se určují změřením nebo odhadem spotřeby před provedením opatření a po něm, přičemž je třeba zajistit úpravy a normalizaci vzhledem k vnějším podmínkám, které zpravidla ovlivňují spotřebu energie. Podmínky, které spotřebu energie zpravidla ovlivňují, se mohou s postupem času měnit. K nim může patřit pravděpodobný vliv jednoho nebo několika možných faktorů, jako jsou:

- a) vliv počasí, např. denostupně;
- b) míry využití;
- c) doba používání budov využívaných pro nebytové účely;
- d) intenzita používaného vybavení (propustnost); sortimentní skladba;
- e) propustnost, stupeň výroby, objem či přidaná hodnota, včetně změn v úrovni HDP;
- f) plán využívání zařízení a vozidel;
- g) vztahy s ostatními odděleními.

2. **Údaje a metody, které je možné použít (měřitelnost)**

Existuje několik metod získávání údajů pro měření nebo odhady úspor energie. Během hodnocení energetické služby nebo opatření ke zvýšení energetické účinnosti často není možné spoléhat se výlučně na měření. Rozlišuje se proto mezi metodami měření úspor energie a metodami odhadování úspor energie, přičemž druhé jmenované metody jsou běžnější.

2.1 Údaje a metody založené na měření

Vyúčtování distributorů energie nebo maloobchodních prodejců energie

Před zavedením opatření ke zvýšení energetické účinnosti může tvořit základ měření pro reprezentativní období vyúčtování služeb domácnostem prováděné na základě měření. To může být později porovnáno s měřeným vyúčtováním pro období po zavedení a využití opatření a také pro reprezentativní období. Výsledky by měly být porovnány s kontrolním vzorkem (skupina, která se nezúčastnila) anebo normalizovány postupem podle bodu 1.2.

Údaje o prodeji energie

Spotřeba různých druhů energie (např. elektrina, plyn, topný olej) může být měřena na základě porovnání údajů o prodeji poskytnutých maloobchodními prodejci energie a distributory získaných před zavedením opatření ke zvýšení energetické účinnosti a údajů o prodeji za období po zavedení těchto opatření. Lze použít kontrolního vzorku nebo údaje normalizovat.

Údaje o prodeji zařízení a přístrojů

Výkonnost zařízení a přístrojů může být vypočítávána na základě informací získaných přímo od výrobců. Údaje o prodeji zařízení a přístrojů mohou být obvykle získány od maloobchodních prodejců energie. Je rovněž možno provádět zvláštní průzkum nebo měření. Pro určení míry úspor energie mohou být získané údaje porovnány s údaji o prodeji. Při užití této metody by měly být prováděny úpravy s ohledem na změny v použití vybavení nebo přístrojů.

Údaje o konečném zatížení

Je možné plně sledovat energetickou náročnost budov nebo zařízení pro zaznamenání spotřeby energie před zavedením opatření ke zvýšení energetické účinnosti a po něm. Důležité rozhodující faktory (např. výrobní postup, speciální zařízení, instalace vytápění) je možné měřit podrobněji.

2.2 Údaje a metody založené na odhadech

Odhad údajů pomocí základní techniky: bez kontroly

Výpočet odhadovaných údajů pomocí základní techniky bez kontroly na místě je nejobvyklejší metodou získávání údajů pro měření uvažovaných úspor energie. Údaje mohou být odhadovány na základě technických zásad, bez využití konkrétních údajů, na základě předpokladů založených na vlastnostech zařízení, výkonových charakteristikách, funkčních profilech zavedených opatření a statistik atd.

Odhad údajů pomocí vyspělé techniky: kontrola

Energetické údaje je možné vypočítat na základě informací získaných externími odborníky v rámci kontroly nebo jiného typu návštěvy jedné nebo více vybraných lokalit. Na jejich základě je možné vypracovat vyspělejší algoritmy nebo simulační modely a využít jich u většího počtu lokalit (např. budov, zařízení, vozidel). Tento typ měření lze často využít pro doplnění a upřesnění údajů získaných odhadem údajů pomocí základní techniky.

3. Jak se vyrovnat s nejistotou

Všechny metody uvedené v bodě 2 mohou vykazovat určitou úroveň nejistoty. Nejistota může být způsobena ⁽¹⁾:

- a) chybami v použití přístrojů: vyskytují se obvykle v důsledku chyb ve specifikacích poskytnutých výrobcí;

⁽¹⁾ Model pro stanovení míry nejistoty měření založený na těchto třech chybách je uveden v příloze B „International Performance Measurement & Verification Protocol“ (IPMVP).

- b) chybami v modelování: týkají se obvykle chyb v modelu použitém pro odhad potřebných parametrů na základě shromážděných údajů;
- c) chybami ve vzorcích: týkají se obvykle chyb vzniklých na základě skutečnosti, že byl sledován vzorek zařízení místo celých zkoumaných zařízení.

Nejistota může být také způsobena plánovanými nebo neplánovanými domněnkami; souvisí obvykle s odhady, předpoklady nebo použitím technických údajů. Výskyt chyb souvisí se zvoleným systémem sběru údajů, který je navržen v bodech 2.1 a 2.2. Doporučuje se přesnější určení nejistoty.

Členské státy si mohou pro podávání zpráv o cílech stanovených touto směrnicí zvolit metodu kvantifikované nejistoty měření. Kvantifikovaná nejistota měření je vyjádřena statisticky srozumitelným způsobem a uvede jak míru přesnosti, tak spolehlivost. Například „měřitelná chyba je 90 %, spolehlivost ± 20 %“.

Pokud je použito metody nejistoty měření, musí členské státy přihlížet také k tomu, že přijatelná míra nejistoty požadovaná pro výpočty úspor energie souvisí s mírou úspor a s hospodárností snižující se nejistoty.

4. Harmonizovaná životnost opatření ke zvýšení energetické účinnosti ve výpočtech postupem zdola nahoru

Některá opatření ke zvýšení energetické účinnosti mohou trvat desítky let a jiná pouze kratší dobu. V následujícím seznamu jsou uvedeny příklady průměrné životnosti některých opatření ke zvýšení energetické účinnosti:

izolace podkroví v domácnosti	30 let
izolace dutými stěnami v domácnosti	40 let
zasklení oken z úrovně E na C (v m ²)	20 let
bojlery z úrovně B na A	15 let
ovládání topení – modernizace při výměně boileru	15 let
kompaktní úsporné zářivky CFL – maloobchod	16 let

Zdroj: Energy Efficiency Commitment 2005–2008, Spojené království.

Aby se zajistilo, že členské státy budou užívat u podobných opatření stejnou životnost, budou tyto míry životnosti harmonizovány na evropské úrovni. Komise proto za pomoci výboru zřízeného podle článku 16 nahradí výše uvedený seznam schváleným předběžným seznamem průměrné životnosti různých opatření ke zvýšení energetické účinnosti nejpozději 17. listopadu 2006.

5. Jak nakládat s multiplikačními efekty úspor energie a jak se vyhnout dvojímu započtení v metodách výpočtu postupem shora dolů a zdola nahoru

Provedení jednoho opatření ke zvýšení energetické účinnosti, např. nádrže na teplou vodu a potrubní izolace v budově, či jiného opatření se stejným dopadem může mít v budoucnu na trhu multiplikační efekt, což znamená, že trh bude jistě opatření provádět automaticky bez dalšího zapojení úřadů nebo agentur uvedených v čl. 4 odst. 4 nebo soukromého poskytovatele energetických služeb. Opatření s multiplikačním potenciálem by ve většině případů byla nákladově efektivnější než opatření, jež je třeba pravidelně opakovat. Členské státy odhadnou potenciální úspory energie takových opatření včetně jejich multiplikačních efektů a prověří souhrnný dopad v dodatečném hodnocení, případně za použití vhodných ukazatelů.

S ohledem na vyhodnocení horizontálních opatření mohou být ukazatele energetické účinnosti použity za podmínky, že lze určit způsob jejich konstrukce bez horizontálních opatření. Musí však být možné v co největší míře vyloučit dvojí započítávání úspor dosažených cílenými programy energetické účinnosti, energetickými službami a dalšími politickými nástroji. To se vztahuje zejména na daně z energie nebo CO₂ a na informační kampaně.

Je třeba provádět opravy s ohledem na dvojí započtení úspor energie. Podporuje se využití matic umožňujících provádět součty dopadu opatření.

Při podávání zpráv o celkovém cíli podle článku 4 neberou členské státy v úvahu potenciální úspory energie vyskytující se po cílovém období. Opatření podporující dlouhodobý účinek na trh by měla být v každém případě podporována a opatření, jež již zavdala podnět ke vzniku multiplikačního efektu v úsporách energie, by měla být brána v úvahu při podávání zpráv o celkovém cíli podle článku 4, pokud mohou být měřena a ověřena podle návodu uvedeného v této příloze.

6. Jak ověřit úspory energie

Pokud je to považováno za nákladově efektivní a nezbytné, jsou úspory dosažené díky určité energetické službě nebo opatření ke zvýšení energetické účinnosti ověřovány třetí stranou. Ověření mohou provádět nezávislí poradci, poskytovatelé energetických služeb nebo jiní účastníci trhu. Další pokyny a informace mohou poskytnout příslušné úřady nebo agentury členských států uvedené v čl. 4 odst. 4.

Zdroje: „A European Ex-post Evaluation Guidebook for DSM and EE Service Programmes“; IEA, databáze INDEEP; IPMVP, svazek 1 (verze březen 2002).

PŘÍLOHA V

Orientační seznam trhů v oblasti přeměny energie a dílčích trhů, pro něž lze stanovit směrodatné hodnoty:

1. Trh v oblasti domácích spotřebičů či informačních technologií a osvětlení, kam spadají:
 - 1.1 kuchyňské spotřebiče (bílé zboží);
 - 1.2 zábavní/informační technologie;
 - 1.3 osvětlení.
 2. Trh tepelnou technikou pro domácnosti zajišťující:
 - 2.1 vytápění;
 - 2.2 dodávku teplé vody;
 - 2.3 klimatizaci;
 - 2.4 ventilaci;
 - 2.5 tepelné izolace;
 - 2.6 okna.
 3. Trh průmyslových pecí.
 4. Trh v oblasti pohonů pro průmysl.
 5. Trh v oblasti institucí veřejného sektoru, kam spadají:
 - 5.1 školy/veřejná správa;
 - 5.2 nemocnice;
 - 5.3 plavecké bazény;
 - 5.4 pouliční osvětlení.
 6. Trh dopravních služeb.
-

PŘÍLOHA VI

Seznam vhodných opatření pro energetickou účinnost veřejných zakázek

Aniž jsou dotčeny právní předpisy členských států a Společenství o zadávání veřejných zakázek, členské státy zajistí, aby veřejný sektor uplatňoval alespoň dva požadavky z následujícího seznamu v souvislosti s příkladnou úlohou veřejného sektoru uvedenou v článku 5:

- a) požadavky na uplatnění finančních nástrojů pro úspory energie, včetně smluv o energetické výkonnosti, které určují dosažení měřitelných a předem stanovených úspor energie (včetně případů, kdy má veřejná správa odpovědnost za subdodavatele);
 - b) požadavky nakupovat zařízení a vozidla na základě seznamů údajů o energeticky účinných produktech v různých kategoriích vybavení a vozidel, jež mají sestavit úřady a agentury uvedené v čl. 4 odst. 4, přičemž se případně použijí analýzy minimalizovaných nákladů na životnost nebo srovnatelné metody k zajištění nákladové efektivity;
 - c) požadavky nakupovat zařízení, které má energeticky účinnou spotřebu ve všech režimech včetně pohotovostního, přičemž se případně použijí analýzy minimalizovaných nákladů na životnost nebo srovnatelné metody k zajištění nákladové efektivity;
 - d) požadavky na výměnu či zdokonalení stávajícího vybavení a vozidel vybavením uvedeným v písmenech b) a c);
 - e) požadavky používat energetické audity a provádět následná nákladově efektivní doporučení;
 - f) požadavky na nákup nebo pronájem energeticky účinných budov či jejich částí nebo požadavky na výměnu či zdokonalení zakoupených nebo pronajatých budov či jejich částí s cílem zvýšit jejich energetickou účinnost.
-